

REPUBLIKA E MAQEDONISË
Ministria e Drejtësisë

STRATEGJIA për REFORMËN E SEKTORIT GJYQËSOR PËR PERIUDHËN 2017-2022 ME PLANIN E VEPRIMIT

REPUBLIKA E MAQEDONISË
Ministria e Drejtësisë

STRATEGJIA për

REFORMËN E

SEKTORIT GJYQËSOR

PËR PERIUDHËN 2017-2022

ME PLANIN E VEPRIMIT

Përmbajtja

Lista e shkurtesave	4
1. HYRJE.....	5
1.1. Arsyet për miratimin e një Strategjie të re për reforma në sektorin e drejtësisë.....	5
1.2. Objektivat e Strategjisë	6
2. OBJEKTIVAT STRATEGJIKE TË REFORMËS NË DREJTËSI.....	8
2.1 Pavarësia dhe paanshmëria.....	8
2.2 Cilësia	9
2.3 Përgjegjësia	12
2.4 Efikasiteti.....	13
2.5 Transparenca.....	14
2.6. Qasja në drejtësi.....	15
2.6.1. Ndiqma juridike pa pagesë.....	15
2.6.2. Avokatura	16
2.6.3. Përmbartimi	16
2.6.4. Noteriat	17
2.6.5. Ndërmjetësimi	17
3. PLANIFIKIM STRATEGJIK DHE KRIJIM I POLITIKAVE.....	18
4. INSTITUCIONE TË GJYQËSORIT, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT TË GJYQËSORIT.....	19
4.1. INSTITUCIONE TË GJYQËSORIT	19
4.1.1. Gjyqësori.....	19
4.1.2. Këshilli Gjyqësor i Republikës së Maqedonisë	19
4.1.3. Prokuroria Publike.....	20
4.1.4. Këshilli i Prokurorëve Publikë i Republikës së Maqedonisë	21
4.2. ORGANE SHTETËRORE, ENTE, SHOQATA PROFESIONALE DHE ORGANIZATA QYTETARE NË FUNKSION TË SEKTORIT TË GJYQËSORIT..	22
5. REFORMA NË SFERA TË VEÇANTA.....	23
5.1. Sfera juridiko-ndëshkuese	23
5.2. Sfera administrativo-juridike	25
5.3. Sfera kundërvajtëse-juridike	26
5.4. Sfera civile-juridike	28
6. KORNIZA JURIDIKE E SEKTORIT TË GJYQËSORIT	29
6.1. Korniza normative	29
6.2. Dokumente tjera relevante.....	30
6.3. Raporte ndërkombëtare për Republikën e Maqedonisë	30
6.4. Listë e dokumenteve ndërkombëtare për pavarësinë e gjyqësorit	31
6.4.1. Dokumente të OKB-së për pavarësinë e gjyqësorit	31
6.4.2. Dokumente të Këshillit të Evropës për pavarësinë e gjyqësorit	31
6.4.3. Dokumente të tjera për pavarësinë e gjyqësorit.....	31
6.5. Praktika e GJNDN.....	31
Shtojcë: Plani i veprimit.....	32

LISTA E SHKURTESAVE

AKMIS	Sistem i automatizuar informatash për menaxhim me lëndët gjyqësore	LKA	Ligji i kontesteve administrative
OARM	Oda e Avokatëve të Republikës së Maqedonisë	PP	Prokuroria Publike
AGJPP	Akademia për Gjykatës dhe Prokurorë Publik	PPRM	Prokuroria Publike e Republikës së Maqedonisë
ZAK	Zgjidhja alternative e kontesteve	KP	Kodi Penal
BPV	Bruto prodhimi vendor	OPRM	Oda e Përmbaresve të Republikës së Maqedonisë
NJF	Ndihmë juridike falas	OMRM	Oda e Ndërmjetësuesve të Republikës së Maqedonisë
QRM	Qeveria e Republikës së Maqedonisë	ASHAM	Akademia e Shkencave dhe Arteve e Maqedonisë
GJSRM	Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë	MPB	Ministria e Punëve të Brendshme
GJLA	Gjykata e Lartë Administrative	MSHA	Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës
SC	Spektori Civil	MD	Ministria e Drejtësisë
GRETA	Grup ekspertësh për luftimin e tregtisë me njerëz	MPPS	Ministria e Punës dhe Politikës Sociale
PSh	Prokuroria e Shtetit	MF	Ministria e Financave
RVEN	Regjistri i vetëm elektronik nacional i rregullave të Republikës së Maqedonisë	ONM	Oda e Noterëve të Republikës së Maqedonisë
KE	Komisioni Evropian	AP	Avokati i Popullit
GJEDNJ	Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut	PTHP	Prokuroria Themelore Publike
RREGJ	Rrjeti Evropian Gjyqësor	GP	Grupi Punues
BE	Bashkimi Evropian	RM	Republika e Maqedonisë
LAGJPP	Ligji për akademinë për gjykatës dhe prokurorë publik	KBGJ	Këshilli Buxhetor Gjyqësor
LNJF	Ligji për ndihmë juridike falas	SÇE	Sekretariati për Çështje Evropiane
LMD	Ligji për mbrojtje të dëshmitarëve	SEREJ	Komisioni Evropian për Efikasitetin e Drejtësisë
LP	Ligji për përmbarim	KPPRM	Këshilli i Prokurorëve Publik i Republikës së Maqedonisë
LPP	Ligji për procedurë penale	KGJRM	Këshilli Gjyqësor i Republikës së Maqedonisë
LPP	Ligji i prokurorisë publike	PSP	Prokuroria publike për ndjekjen e veprave penale të lidhura dhe të cilat dalin nga përmbajtja e ndjekjeve të paligjshme të komunikimeve
LM	Ligji për ndërmjetësim	KVF	Këshilli për vërtetimin e fakteve dhe ngritjen e procedurave për konstatim të përgjegjësisë për gjykatësin
LN	Ligji për noteriat	DES	Drejtoria për Ekzekutimin e Sanksioneve
LPK	Ligji për procedurë kontestimore	DAP	Drejtoria e të Ardhurave Publike
LMO	Ligji për marrëdhënie obligative	KD	Këshilli drejtues
LOPOASH	Ligji për organizimin dhe punën e organeve të administratës shtetërore	GJA	Gjykata Administrative
LPPA	Ligji për procedurën e përgjithshme administrative	DPF	Drejtoria e Policisë Financiare
LK	Ligji për kundërvajtje	DKF	Drejtoria e Kundërzbulimit Financiar
SHAGJ	Shoqata e administratës gjyqësore	QPS	Qendra për Punë Sociale
LKPPRM	Ligji për këshillin e prokurorëve publik të Republikës së Maqedonisë	DDRM	Drejtoria e Doganave e Republikës së Maqedonisë
LKGJRM	Ligji për këshillin gjyqësor të Republikës së Maqedonisë		
LMQLGJ	Ligji për menaxhimin e qarkullimit të lëndëve në gjykata		

1. Hyrje

1.1. Arsytet për miratimin e një Strategjie të re për reforma në sektorin e drejtësisë

Avancimi i sistemit gjyqësor dhe funksionimi i tij paraqet parakusht kyç për zhvillimin e Republikës së Maqedonisë si shtet demokratik juridik dhe shoqëri multi-kulturore e të drejtave dhe lirive të barabarta të qytetarëve dhe për integrimin e saj euroatlantik. Ndërtimi i një sistemi të gjyqësisë dhe institucioneve të pavarura dhe të paanshme që gravitojnë drejt realizimit të funksionit të drejtësisë efektive, cilësore dhe të barabartë është postulum qendror i parimit të sundimit të ligjit dhe një zhvillim human dhe i qëndrueshëm i shoqërisë në Maqedoni si një komuniteti i bazuar mbi në të drejtën legjitime duke respektuar vlerat më të larta civilizuese.

Vlerësimet për situatën që arsyetojnë miratimin e Strategjisë korrespondojnë me vlerësimet e KE-së në raportet e progresit të Republikës së Maqedonisë në vitet e fundit, Rekomandimet e grupit të ekspertëve të lartë për çështje sistematike për sundimin e ligjit në lidhje me komunikimet e përgjuara që u shpaleshën në pranverë të vitit 2015, qershor 2015. Rekomandimet e grupit të lartë të ekspertëve për çështje sistematike dhe sundimi i ligjit të shtatorit 2017, reformat urgjente prioritare të Komisionit Evropian për Republikën e Maqedonisë në qershor 2015, Përgatitja e Programit të BE-së për mbështetjen e sektorit gjyqësor, korrik 2014 (në tekstin e mëtejshëm MK Vlerësimet), praktika e GJEDNJ-së e shprehur nëpërmjet gjykimeve kundër Republikës së Maqedonisë, Raporti i GRECO-s Vlerësimi për Republikën e Maqedonisë – raundi i katërt, dhjetor 2013, Raport mbi pajtueshmërinë e GRECO-s për Republikën e Maqedonisë – raundi i katërt, korrik 2016, Komisioni Evropian për efikasitetin e drejtësisë (CEPEJ) – Raport për vlerësimin e sistemeve gjyqësore evropiane dhe efikasitetin dhe cilësinë e drejtësisë – edicioni i fundit në vitin 2016 (të dhënat e 2014), Mendim i Komisionit të Venedikut për ligjet mbi përgjegjësinë disiplinore dhe vlerësimin e gjyqtarëve të Republikës së Maqedonisë, në dhjetor 2015, Raportet nga misioni i kryer i vlerësimi në vitin 2012 (Luka Perili Efektiviteti gjyqësori, Xhems Voelg Pavarësia dhe paanshmëria e gjyqësorit).

Baza për përgatitjen e kësaj strategjie ishte Draft Strategjia për reformën e sektorit gjyqësor, e përgatitur në kuadër të projektit IPA 2010 “Mbështetje e mëtejshme për gjyqësorin e pavarur, të përgjegjshëm, profesional dhe efikas dhe futjen e shërbimit të provës dhe sanksioneve alternative” dhe raportet nga IPA projekte të tjera.¹ Përkundër të gjitha projekteve të reja ligjore dhe institucioneve të reja në sektorin e drejtësisë, inkorporimi në sistemin ligjor të standardeve dhe normave ndërkombëtare, ngel problemi i zbatimit të tyre. Rezultatet e arritura në fushën e efikasitetit të gjyqësorit ngelin në hije për shkak të pavarësisë së saj të humbur, duke rezultuar në një shkallë të ulët të cilësisë dhe duke shprehur mosbesimin e qytetarëve në institucionet e sistemit të drejtësisë. Organizatat e shoqërisë civile (ShC) kanë luajtur një rol të rëndësishëm në shoqërinë në Maqedoni gjatë viteve të kaluara si një faktor kyç i cili kontribuon në zgjidhjen e krizës politike në vend dhe mbajtjen e standardeve minimale profesionale në sektorin e drejtësisë.

I dukshëm është trendi pozitiv i koordinimit të forcuar dhe kyçe së rrjeteve të shoqërisë civile me qëllim të pjesëmarrjes së saj në bashkëpunim me Qeverinë e Republikës së Maqedonisë, sidomos në pjesën reformave në sektorin e drejtësisë. Në fakt, në korrik të vitit 2017, 73 organizata të shoqërisë civile, akademike dhe ekspertë të pavarur kanë kontribuar në përgatitjen e përmbajtjes në fushën e politikave publike duke prodhuar dokumentin me titull “Propozime të organizatave të qytetarëve për reforma urgjente demokratike”, e cila përmban udhëzime dhe aktivitete të hollësishme për vendosjen e standardeve dhe vlerave demokratike, arritjen e përparimit në disa fusha të politikave publike, si dhe rivendosjen e besimit të qytetarëve në institucionet kryesore shtetërore.

¹ IPA 2007 – „Mbështetje për funksionimin më efikas, efektiv dhe modern të funksionimit të Gjykatës Administrative“

IPA 2008 – „Forcimi i mëtejshëm i kapaciteteve institucionale të Akademisë për gjyqtarë dhe prokurorë publik“

IPA 2008 – „Zbatimi i Reformave të Drejtësisë për të Mitur“

IPA 2009 – „Mbështetje për reformën e sistemit penal“

IPA 2009 – „Ngritja e kapaciteteve të institucioneve të zbatimit të ligjit për trajtimin e duhur të personave të ndaluar dhe të dënuar“

IPA 2010 – „Mbështetje e mëtejshme për gjyqësorin e pavarur, përgjegjës, ekspert dhe efikas dhe promovimin e provës dhe masave alternative“

IPA 2010 – „Mbështetje për parandalimin e efektshëm dhe luftën kundër korrupsionit“

IPA 2011 – „Rritja e sundimit të ligjit“

IPA 2012 – „Forcimi i kapaciteteve kombëtare për të luftuar korrupsionin dhe krimin e organizuar“

IPA 2012 – „Forcimi i bashkëpunimit gjyqësor në çështjet penale dhe civile“

Shoqata e gjyqtarëve si shoqatë profesionale u dëshmuua si një organizatë qytetare shumë e rëndësishme në sektorin e drejtësisë që pati sukses në periudhën e kaluar dhe e imponoi veten si një faktor relevant i cili e mbajti dinjitetin profesional dhe ekspertizën e gjyqtarëve. Kjo nuk ngeli si gjë e pavërejtur nga ana e bashkësisë ndërkombëtare, e cila e shënoi si pozitive veprimtarinë e saj. Në të njëjtën kohë, miratimi dhe zbatimi i një Strategjie të re për reformën e sektorit të drejtësisë ka rëndësi thelbësore për të ruajtur dhe përmirësuar efektet/përfitimet e arritura nga proceset dhe aktivitetet e mëparshme të reformës, por gjithashtu për të parandaluar kthimin mbrapa në sektori gjyqësor të shtetit që janë konstatuar gjatë disa viteve të fundit.

Strategjia e re ofron udhëzime, drejtime për të përmirësuar sistemin e drejtësisë duke i tejkaluar mangësitë ekzistuese të karakterit normativ dhe institucional të cilët depërtojnë nëpërmjet saj, por, para së gjithash, e ka problemin themelor të ndërhyrjes së qeverisjes ekzekutivitet dhe partiake si shkak për prapambetjen dhe mosfunksionim të sektorit të drejtësisë. Ajo duhet të jetë udhërrëfyes pas së cilës Qeveria do të ec për të siguruar të gjitha parakushtet brenda juridiksionit të saj për krijimin e një sistemi të pavarur, të paanshëm, efikas, cilësor dhe gjyqësor transparent, i cili do të jetë përgjegjës për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive individuale, si dhe bën mbrojtjen e njëkohshme të interesit publik. Nga ana tjetër, Strategjia përcakton udhëzimet për krijimin e kushteve ligjore por edhe ambient për një realizim të vërtetë të parimit të përgjegjshmërisë nga ana e autoriteteve gjyqësore për punën e tyre. Vitet e fundit, vërehet mungesa e një përgjegjësie të tillë, kryesisht me gjyqësorin dhe zyrën e prokurorit publik. Masat rregullatore të përcaktuara në Strategjinë shpeshherë do të thonë "kthim" në legjislacionin para vitit 2009, për shkak se analizat tregojnë se kaosi normativ në drejtësinë penale, administrative, kundërvajtësve dhe drejtës civile fillon mu në atë kohë dhe vazhdon deri në vitin 2017. Me miratimin dhe zbatimin e strategjisë së re, Qeveria shfaq një angazhim serioz për zbatimin e reformave në gjyqësor, qëllimi kryesor i të cilit është rivendosja e besimit në institucionet, duke siguruar sigurinë ligjore dhe qasjen në drejtësi të paanshme dhe cilësore për qytetarët.

1.2. Objektivat e Strategjisë

Strategjia ka disa qëllime kryesore, të cilat përfaqësojnë unitetin dhe paraqesin tejkalmimin gradual dhe identifikimin e të dobësive në gjyqësor, vendosjen e saj në rrugën e standardeve evropiane dhe ndërkombëtare dhe funksionimin e saj stabil si shtyllën kryesore të sundimit të shtetit demokratik juridik.

- Vendosja e parimit të sundimit të ligjit si parimi më i lartë politik dhe ligjor në rregullimin e marrëdhënieve midis tre mbajtësve të pushtetit, duke respektuar pavarësinë, paanshmërinë dhe integritetin e pushtetit gjyqësor;
- Largimi nga rendi ligjor i ligjeve që rrezikojnë pavarësinë, paanshmërinë dhe gjyqtarëve dhe autonominë e prokurorisë publike.
- Heqja dhe korrigjimi i rendit juridik të vendimeve ligjore që bllokojnë ushtrimin e funksionit të kontrollit gjyqësor mbi ligjshmërinë e sjelljes së pushtetit ekzekutiv dhe të administratës shtetërore;
- Rivlerësimi i funksionimit të institucioneve të caktuara, në veçanti Këshillit Gjyqësor dhe Këshillit të Prokurorëve Publikë, kompetencat kushtetuese dhe ligjore e të cilave janë garanci për sigurimin e pavarësisë dhe efikasitetit të gjyqësorit dhe prokurorisë publike;
- De profesionalizimi dhe përcaktimi i kriterëve dhe procedurave për përgjegjësinë e anëtarëve të Këshillit Gjyqësor dhe Këshillit të Prokurorëve Publikë;
- Reforma e gjyqësorit administrativ me qëllim të realizimit efikas të funksionit të tij dhe kontrollit mbi aktet e pushtetit ekzekutiv dhe të administratës shtetërore;
- Forcimi i funksionimit të PSP si një institucion i pavarur brenda PP-së në trajtimin e akteve të kompetencës së saj dhe ndjekjes penale të veprave penale të profilit të lartë "krimi i bardhë";
- Rivlerësimi i sistemit gjyqësor dhe sistemit të prokurorisë publike nga aspekti i rrjetit dhe kompetencave të institucioneve, ekipimit të tyre kadrovik dhe material;
- Krijimi i parakushteve financiare, personale, informatike dhe të tjera, rritje urgjente të investimeve buxhetore, me qëllim të rritjes së efikasitetit të gjyqësorit dhe prokurorisë publike.
- Rishqyrtim i sistemit të vlerësimit e të kualitetit dhe efikasitetit të veprimeve të gjyqtarëve dhe prokurorëve publikë;

- Thjeshtimi i qasjes në drejtësi nëpërmjet forcimit të ndërmjetësimit, shqyrtimit të ndihmës juridike falas, shpenzimeve gjyqësore, tarifave të avokatëve dhe kostove të tjera;
- Përhapja e funksioneve të sistemit gjyqësor dhe sistemit të informimit të prokurorisë publike;
- Forcimi i sistemit të edukimit të vazhdueshëm të gjyqtarëve, bashkëpunëtorëve të gjykatësve, prokurorëve publikë dhe avokatëve;
- Forcimi i mekanizmave të transparencës, llogaridhënies dhe përgjegjësisë së gjyqtarëve dhe prokurorëve publikë përmes sistemit të vetë rregullimit të shoqatave të tyre profesionale.
- Evropianizimi i gjyqësorit dhe i prokurorisë publike nëpërmjet futjes së standardeve evropiane ligjore, si dhe menaxhimeve dhe standardeve të tjera institucionale dhe procedurale në funksionimin e gjyqësorit, prokurorisë publike dhe avokaturës; përgatitja e gjyqtarëve dhe prokurorëve publik për funksionimin e tyre në zonën e vetme evropiane të drejtësisë dhe zbatimin e vazhdueshëm të Konventës evropiane për të drejtat e njeriut dhe konventa të tjera ndërkombëtare për të drejtat e njeriut, harmonizimin e ligjeve materiale dhe procedurale me ligjet e BE-së dhe harmonizomi me ligjet e shteteve anëtare të BE.

2. OBJEKTIVAT STRATEGJIKE TË REFORMËS NË DREJTËSI

2.1. Pavarësia dhe paanshmëria

Gjendja aktuale:

Republika e Maqedonisë ka miratuar një kornizë ligjore e cila në përgjithësi i përmban standardet ndërkombëtare për një gjyqësor të pavarur dhe të paanshëm dhe për funksionimin e duhur të sistemit të drejtësisë. Edhe përkundër kësaj baze normative, ekziston nevoja për të kryer ndërhyrje ligjore shtesë me anë të së cilës do të zbatohen dhe sigurohet pavarësi dhe paanshmëri më të madhe në punën e gjyqësorit dhe prokurorisë publike.

Hyrja në gjyqësor dhe në prokurorinë publike, është një nga çështjet më të rëndësishme. Prandaj, është e nevojshme të sigurohen rregulla të reja të rrepta për respektimin e vazhdueshëm të ranglistës së përgatitur nga ana e Akademisë gjatë zgjedhjes së gjyqtarëve/prokurorëve publikë të rinj në Gjykatat Themelore/Zyrat e Prokurorëve Publikë nga ranglista e renditjes e të diplomuarve të AGJPK². Gjatë zgjedhjes së gjyqtarëve/prokurorëve publikë nga ana e Këshillit gjyqësor apo të Këshillit të prokurorëve publikë duhet të respektohet rendi kohor i listave të paraqitura nga ana e Akademisë. Gjithashtu, ekzistimi i së drejtës diskretive të Këshillit gjyqësor/Këshillit të prokurorëve publik me qëllim të mos zgjidhet kandidat nga lista e të diplomuarve e cila duhet të kufizohet në kriteret ligjore të sakta dhe për të bërë një vendim të tillë (p.sh.: dokumente të falsifikuara, provimin përfundimtar të falsifikuar, të kushte të përgjithshme ligjore të paplotësuara që të gjendet në listën e të diplomuarve etj.). Në të njëjtën kohë, vendimi duhet të shpjegohet dhe të shpallet publikisht.³

Edhe pse kornizat kushtetuese dhe ligjore përmbajnë standarde të larta evropiane dhe paraqesin një bazë ligjore për të siguruar funksionimin e duhur të Këshillit gjyqësor, në vitet e fundit, progresi mungon kryesisht për shkak të kriterëve të papërcaktuara për anëtarë në KGJRM dhe PSPRM si dhe mundësia për interpretime të ndryshme të termit «jurist i shquar», mungesa e mekanizmave të kontrollit, përgjegjësia dhe llogaridhënia e punës së anëtarëve të Këshillit gjyqësor.

Prandaj, duhet urgjentisht dhe rrënjësisht të reformohet sistemi gjyqësor, sidomos roli i Këshillit gjyqësor në sigurimin gjyqësor të pavarur, efektive dhe transparent.

Të gjitha konstatimet e mëparshme të Këshillit gjyqësor referohen edhe për Këshillin e prokurorëve publik, i cili për publikun e gjerë nuk është mjaftë aktiv dhe bëhet i panjohur në sistemin e autoriteteve gjyqësore.

Gjithashtu, nevojiten dispozita të reja ligjore për përbërjen e organeve për menaxhimin dhe udhëheqje të Akademisë së gjyqtarëve dhe prokurorëve publik. Në të ardhmen, krijimi i institucioneve të reja (gjykatat, komisionet shtetërore) nuk duhet të bëhet duke miratuar ligje në procedurë të shpejtë dhe pa analiza të plota, biseda publike dhe debate (siç ishte rasti me Komisionin e Lustrimit dhe Këshilli për përcaktimin e fakteve dhe ngritjen e procedurës për përcaktimin e përgjegjësisë për gjykatësit).

Duke marrë parasysh gjendjet e mësipërme, sidomos kur bëhet fjalë për procesin e lustrimit, ligjit për përcaktimin e kushteve për kufizimin e ushtrimit të posteve publike, qasje në dokumentet dhe shpalljen e bashkëpunim me organet e sigurisë së shtetit (i njohur si Ligji për lustrim) i cili u hoq në vitin 2015. Megjithatë, sot mbeten pasojat e dëmshme për personat që ishin viktimat e këtij ligji. Për të mbrojtur integritetin e tyre personal dhe dinjitetin do të jetë krijuar një bazë ligjore për anulimin e masave të marra ndaj tyre e cila do të shkaktojë fshirjen e Regjistrat ku janë listat me emrat e të ashtuquajturve bashkëpunëtorët të shërbimeve, si dhe anulimin me ligj të të gjitha vendimeve të dhëna këtyre personave.⁴

Në drejtim të parandalimit të paanshmërisë, shmangies dhe abuzimit të sistemit për vendosjen elektronike të lëndëve në gjykata (AKMIS) është e domosdoshme të zbatohen procedurat për shqyrtimin e mënyrave të përdorimit të saj nëpër gjykata në gjithë territorin e shtetit. Prokuroritë publike që janë të pajisura teknikisht ende nuk është në funksion sistemi i shpërndarjes elektronike të lëndëve.

² Vlerësimi dhe rekomandimet nga Grupi i Ekspertëve të Lartë të Gjyqësorit për Çështjet e Sistemit të Sundimit të Ligjit 2017, Rekomandime në pjesën për gjyqësorin Kapitulli 1 faqja 11, Bruksel 4 shtator 2017

³ REPORT ON THE INDEPENDENCE OF THE JUDICIAL SYSTEM PART I: THE INDEPENDENCE OF JUDGES, adopted by the Venice Commission at its 82nd Plenary Session (Venice, 12-13 March 2010)

⁴ Ivanovski Abbr.29908 / 11

Një faktor aktiv në pavarësinë e secilit institucion, këtu bie edhe pavarësia financiare e gjyqësorit. Asociacioni i Gjyqtarëve ka reagime dhe vërejtje serioze në këtë pjesë të pavarësisë gjyqësore për të cilën vazhdimisht propozohen masa për përmirësimin e situatës. Pavarësia e gjyqësorit mund të garantohet, ndër të tjera, me një organizim dhe menaxhim të përmirësuar të burimeve financiare, të personelit, informatave dhe burimeve të tjera për funksionimin efikas të shërbimit gjyqësor dhe stafit të gjykatave. Një rol të madh dhe kryesor në arritjen e këtij qëllimi strategjik i takon edhe Këshillit të buxhetit gjyqësor, i cili në mënyrë që të realizon këtë rol duhet të tregojnë aktivitet të zmadhuar në planifikimin dhe sjelljen e buxhetit gjyqësor para autoriteteve kompetente (prania e Presidentit të SBS gjatë sesioneve tematike në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë dhe në Parlamentin e Republikës së Maqedonisë, duke dhënë shpjegime dhe argumente për shumën e kërkuar dhe shpërndarjen e buxhetit të gjykatës). Për më tepër, është e nevojshme që SBS në mënyrë të vazhdueshme të përdorë të gjitha mekanizmat ligjorë që janë në përputhje me legjislacionin ekzistues me qëllim që të realizojë qëllimin për të cilin është krijuar.

Drejtimit strategjike:

- Vendosja e kritereve ligjore për (mos)përzgjedhjen e të diplomuarve nga APP nga ana e KGJRM dhe PSPRM. Përcaktimi i një detyrimi ligjor për KGJRM dhe PSPRM për respektimin e orarit kohor të listave të paraqitura nga Akademia, në përzgjedhjen e gjyqtarëve/prokurorëve publikë. Shpjegimi i detyrueshëm dhe shpallje publike i përzgjedhjes/ mospërzgjedhjes së vendimit të kandidatit nga lista. Vendimet e Këshillit Gjyqësor dhe të Këshillit të Prokurorëve Publikë për zgjedhjen e gjyqtarëve dhe prokurorëve publikë duhet të shpjegohen në mënyrë të detajuar dhe të arsyetuar dhe të shpallet publikisht.
- Anëtarët e Këshillit Gjyqësor dhe Këshilli i Prokurorëve Publikë duhet të zgjidhen nga ana e gjyqtarëve dhe prokurorëve publik më me përvojë (të cilët së paku përbushin kushtin për kryerjen e funksionit të gjyqtarit dhe prokurorit publik në gjykatat e apelit gjegjësisht në prokuroritë e larta).
- Kushti "jurist i shquar" në Kushtetuta e Republikës së Maqedonisë për zgjedhjen e anëtarëve të Këshillit Gjyqësor dhe Këshillit të Prokurorëve Publik, me propozim të Parlamentit të Republikës së Maqedonisë dhe Presidentit të Republikës së Maqedonisë, duhet të përcaktohen me ligj dhe të përfshijnë kriteret për kohëzgjatjen e përvojës në punë, certifikata të fituara, çmime, botime profesionale dhe shkencore, etj. Këta anëtarë që do të përbushin kushtet e deklaruara nuk duhet të jenë nga ana e gjykatësve.
- Krijimi i një kornize ligjore për anulimin e masave dhe pasojave ligjore nga procesi i lustrimit.
- Funksionimin i drejtë i sistemit për ndarjen e lëndëve gjyqësore (AKMIS) duke kryer kontroll të rregullt dhe revizion mbi funksionimin e tij me qëllim të parandalimit të çdo lloj abuzimi të sistemit.
- Buxheti gjyqësor që do të jetë i pavarur dhe i qëndrueshëm, në përputhje me përcaktimin ligjor të të ardhurave kombëtare bruto, me pjesëmarrje më të madhe të SBS për realizimin në e këtij drejtimi. Përmirësimi i kushteve për punën e gjyqtarëve, duke siguruar hapësirë të mjaftueshme, pajisje teknike dhe materiale për zyrë.

2.2. Cilësia

Gjendja aktuale:

Në të gjitha analizat e deritanishme të përgatitura nga ana e ekspertëve vendas dhe të huaj, është konstatuar praktika e pabarabartë e gjykatave, e cila paraqet problem dhe rezulton me pasigurinë ligjore të qytetarët. Kur merren vendime për të njëjta ose të baza të ngjashme ligjore, vërehet një gjendje e devijimeve në interpretimin dhe zbatimin e ligjeve nga gjykatat themelore, dhe në veçanti gjykatat e apelit të departamenteve të njëjta ose të ndryshme.

Gjykata Supreme ka kompetencë të sjellë dispozita dhe mendime themelore juridike për zbatimin e vetëm të Kushtetutës, ligjeve dhe rregulloreve të tjera me qëllim që të sigurojë barazinë e personave juridikë përpara ligjit, duke respektuar kështu liritë dhe të drejtat e njeriut. Për të harmonizuar praktikën gjyqësore me Gjykatën Supreme, Gjykata Supreme duhet të përbushë detyrimin e saj kushtetues duke krijuar pikëpamje parimore dhe mendime parimore ligjore. Është e nevojshme të theksohet se ky rol dhe kompetencat e Gjykatës Supreme në sigurimin e masave të përshtatshme për një uniformitet më të madh të praktikës gjyqësore dhe qartësisë dhe para shikueshmërisë së vendimeve të gjykatave për siguri më të madhe juridike të qytetarëve në përputhje me standardet evropiane.⁵

⁵ Vlerësimi dhe Rekomandimet nga Grupi i Ekspertëve të Lartë të Gjyqësorit për Çështjet e Sistemit të Sundimit të Ligjit 2017, Referenca Gjyqësore Kapitulli 1 faqja 11, Bruksel 4 shtator 2017

Sa i përket vlerësimit të kualitetit të punës dhe procedurës për promovimin e gjyqtarëve dhe prokurorëve publikë, rregullorja ekzistuese nuk ofron kriteret objektive dhe përcakton procedurat e sakta dhe precize. Sistemi i vlerësimit duhet të synojë të promovojë cilësinë e vendimeve gjyqësore, lënda, metodat dhe procedurat e vlerësimit duhet të jenë të përcaktuara mirë, të kuptueshme dhe të përcaktuara nga gjyqtarët si dhe vlerësimi duhet të jetë transparent.

Këshilli Gjyqësor pa ndonjë argument përkatës vendos dhe shpall se cilat gjyqtarë janë promovuar (të zgjedhur në një gjykatë më të lartë), pa i theksuar arsyet përse ata gjyqtarë konsiderohen më të mirë. Sistemi i vlerësimit është i fokusuar në kriteret kuantitative që duhet të shmangen si një standard i vetëm ose si bazë për vlerësim dhe është e nevojshme të futen kriteret cilësore.

Një situatë e ngjashme është konstatuar në fushën e prokurorisë publike në Republikën e Maqedonisë ku janë të nevojshme ndryshime urgjente të sistemit të vlerësimeve mbi parimet identike me vlerësimin e efikasitetit dhe kualitetit të proceseve gjyqësore dhe vendimmarrëse.

Me ndryshimet e mëhershme ligjore ishin të përshkruara kriteret më të ulëta në lidhje me përvojën e nevojshme të punës, përkatësisht vitet e punës ose stazhi për zgjedhjen e gjyqtarëve në Gjykatën e Apelit, Gjykatën Supreme, Administrative dhe të Administrative të lartë, me çka do të ndikohet në cilësinë e vendimeve, e në këtë mënyrë sigurohet ekspertizë më e madhe në kryerjen e funksionit gjyqësor.

Provimet profesionale siç janë ai i gjyqësisë, noteri, zbatimi, ndërmjetësimi etj., jepen në mënyrë elektronike, gjë që nuk lejon vlerësimin e duhur të cilësive së personave që i japin ato provime. Konkluzioni i përgjithshëm i publikut është se dhënia e provimit për të hyrë në profesion juridik, e veçanërisht në sektorin e drejtësisë është e papranueshme dhe mjaft joadekuate që asnjë kandidat nuk shprehet me gojë për t'i treguar njohuritë e tyre dhe të demonstrojnë aftësitë e tyre të folurit. Gjithashtu, "studimet e rasteve" nga çdo fushë ligjore nuk mund të zgjidhen me anë të një kompjuteri. Në aktet ligjore që përcaktojnë mënyrën e marrjes dhe kryerjes së këtyre provimeve është e nevojshme të sigurohen kriteret të larta dhe objektive për vlerësimin e njohurive të kandidatëve.

Profesioni i avokatit në vend është i vetmi profesion në sektorin gjyqësor për të cilin nuk janë paraparë obligime ligjore për trajnim të vazhdueshëm. Një përgjegjësi e tillë ekziston për gjyqtarët dhe prokurorët publikë, por jo edhe për avokatët. Është e pamundur të flitet për cilësinë e sektorit të drejtësisë dhe të mos parashikohen obligimet për përmirësimin profesional dhe avancimin e mbajtësve të profesionit ligjor. Organizimi dhe planifikimi i këtyre trajnimeve duhet të jenë nën juridiksionin e Avokaturës, meqë zyra e avokatit në Kushtetuta e Republikës së Maqedonisë është definuar si një shërbim publik i pavarur. Ky vendim për të futur trajnimin e detyrueshëm për avokatët nuk është në kundërshtim me Kushtetuta e Republikës së Maqedonisë, pasi Kushtetuta i lejon këto çështje të rregullohen me ligj.⁶

Trajnimet tematike për avokatët që janë pjesë e programit të Akademisë për Gjyqtarë dhe Prokurorë Publikë do të vazhdojnë dhe do të organizohen dhe zbatohen në të ardhmen nga ana e Akademisë.

Trajnimet fillestare dhe të vazhdueshme të gjykatësve dhe prokurorëve publikë në APSP duhet të synojnë ruajtjen e kondicionit intelektual dhe profesional të gjykatësve dhe prokurorëve publikë, mbindërtimin e tyre me njohuri dhe aftësi, mësim të reja e mësimin e ndryshimeve në legjisllacion, si dhe të çdo rregullore të re në sferën e ndjekjes penale dhe të punës, nxitjen e shkëmbimit ndërkombëtar të përvojave, duke përdorur praktikën e shkrimit ligjor KEDNJ, arsyetimit ligjor etj, me një fjalë, duke parandaluar plakjen e tyre profesionale. Kjo çështje kërkon precizim të kriterëve dhe kushteve për përbërjen e anëtarëve të menaxhmentit dhe udhëheqjes dhe zgjedhjes së tyre në mënyrë që të përputhen me realitetin shoqëror.

Në mënyrë që të krijohet mundësi ligjore për futjen e praktikuesve afatgjatë dhe me përvojë në gjykatat më të larta, duhet të përgatitet një analizë gjithëpërfshirëse dhe e plotë e planeve dhe programeve për trajnimin fillestar në kuadër të DPL-së. Rezultatet e analizës do të jenë bazë për ndryshime të mëtejshme në planet dhe programet, por gjithashtu edhe në legjisllacion, në mënyrë që të rritet cilësia e punës së gjyqësorit. Analiza do të përgatitet me pjesëmarrjen e ekspertëve ndërkombëtarë.

Për funksionimin më të mirë dhe më efikas të APSP-së, nevojitet plotësimi i stafit dhe përmirësimi i tij teknik i cili do të përcillet me sigurimin e kushteve adekuate të hapësirës.

Është e domosdoshme të forcohet kapaciteti i oficerëve të provës, si dhe të intensifikohen trajnimet në APSP për të gjithë gjyqtarët që punojnë në çështjen penale në drejtim të zbatimit të provës dhe masave të tjera alternative.

⁶ Neni 53 Kushtetuta e Republikës së Maqedonisë: Avokatia është një shërbim publik i pavarur që ofron ndihmë juridike dhe kryen autorizime publike në përputhje me ligjin.

Kriteret ekzistuese për gjykatësit porotë nuk janë të përshtatshëm për kryerësit e këtij funksioni, gjë që çon në destimulim dhe mungesë të gjyqtarëve të jurisë. Përveç kësaj, shuma e ulët e kompensimit në para kontribuon në këtë.

Me qëllim të përmirësimit të cilësisë së përgjithshëm të punës në sektorin e drejtësisë, Ministria e drejtësisë, në bashkëpunim me të gjithë aktorët e tjerë në sektorin gjyqësor me ndihmën e ekspertëve ndërkombëtarë, do të fillojë hartimin e një plani dhe vlerësimi të menaxhimit të burimeve njerëzore në gjyqësi. Ky dokument do të shërbejë për planifikimin e duhur, cilësor, efikas dhe afatgjatë të zhvillimit në këtë sektor. Gjatë përgatitjes së kësaj analize gjithëpërfshirëse e cila gjatë periudhës së kaluar nuk ka qenë e përgatitur, kontribut të madh do të japin edhe rekomandimet nga Tvinging projekti IPA 2011 "Përforcimi i qeverisjes së të drejtës" si dhe hulumtimet që udhëhiqen në kuadër të sektorit për resurse njerëzore në Ministrinë e Drejtësisë. Një analizë dhe hulumtim të llojit të këtillë do të duhet të zbatojnë edhe shërbimet analitike dhe profesionale të të gjitha institucioneve të sektorit gjyqësor.

Drejtimit strategjike:

- Barazimi i praktikës gjyqësore përmes rritjes së trajnimit të gjyqtarëve në kuadër të APSP të analizimit të vendimeve të shpallura gjyqësore.
- Rishikimi i kriterëve të vlerësimit për gjykatësit dhe prokurorët publik duke përdorur praktika dhe përvoja të mira krahasuese. Vlerësimi duhet të bazohet kryesisht në kriterë cilësorë dhe qëllime objektive të reja dhe të përqendrohet në aftësitë profesionale, integritetin dhe përvojën: ekspertizën profesionale (njohja e ligjit, aftësia për të zhvilluar procedurat gjyqësore, aftësia për të shkruar gjykime të arsyetuara), aftësia personale për t'u marrë me numrin e caktuar të rasteve për veprimin, aftësinë për marrjen e vendimeve, hapje ndaj teknologjive të reja), aftësitë sociale, p.sh. aftësinë për të ndërmjetësuar dhe treguar respekt për palët si dhe plotësim, posedim të shkathtësive dhe aftësive udhëheqëse për ata që janë në pozita ku janë të nevojshme.⁷
- Përcaktimi i kriterëve për promovimin e gjyqtarit dhe prokurorit publik për të marrë parasysh kohëzgjatjen e përvojës gjyqësore/prokurorit të gjyqtarit dhe prokurorit publik, vlerësimin e tij dhe kompleksitetin e rasteve që ai ose ajo vendos.
- Heqja e provimeve elektronike dhe paraqitja e provimit me gojë dhe me shkrim të kandidatëve para komisioneve të ekspertëve, bazuar në kriterë të larta dhe objektive për vlerësimin e njohurive të tyre.
- Futja e një detyrimi ligjor për trajnimin e vazhdueshëm të avokatëve që do të organizohet nga ana e Odës së Avokatëve me një fond të caktuar ligjor për orë të tëra në baza vjetore.
- Analiza e krijimit eventuale të programit të ri për trajnime të veçanta fillestare për praktikuesit me përvojë afatgjatë, si dhe për trajnime të vazhdueshme përmes ridefinimit të programeve dhe metodave për kryerjen e trajnimeve.
- Kriterë të reja ligjore për përbërjen e organeve drejtuese dhe menaxhimin e AJP.
- Përmirësimi i kuadrit dhe përmirësimit teknik duke u siguruar kushte adekuate hapësinore.
- Sistemi funksional i provës dhe masa të tjera alternative, duke përmirësuar cilësinë e trajnimit të gjyqtarëve që gjykojnë çështjet penale në fushën e masave alternative dhe provës, kryerjen e trajnimeve për zyrtarët e provës së sapo zgjedhur dhe miratimin e një strategjie të re gjithëpërfshirëse për provën.
- Përcaktimi i kriterëve të përzgjedhjes për gjyqtarin porotë dhe ngritja e tarifës për punën e tyre.⁸
- Zhvillimi i resurseve njerëzore në sektorin e drejtësisë përmes zhvillimit të një plani dhe programi.

⁷ Judicial Reform II – Efficiency etc. Perilli.

⁸ Mk Justice Assesment v.11.2

2.3. Përgjegjësia

Gjendja aktuale:

Kur bëhet fjalë për përgjegjësinë e organeve gjyqësore, gjegjësisht zbatuesit e veprimtarive dhe funksioneve në këtë fushë, është konstatuar një gjendje e heqjes dorë nga përgjegjësia e të gjithë aktorëve në sistemin gjyqësor në lidhje me kushtet dhe pasojat e pavolitshme nga puna e tyre. Shpeshherë kjo arrihet duke zhvendosur përgjegjësinë nga një institucion në tjetrin dhe duke u fshehur pas interpretimit të ngushtë të kompetencave dhe përgjegjësi të secilit prej tyre.

Veçanërisht shqetësues është fakti se nuk ka bazë ligjore (as mundësi faktike) për përgjegjësinë individuale të anëtarëve të Këshillit Gjyqësor dhe Këshillit të Prokurorëve Publik.

Përgjegjësia disiplinore e gjyqtarëve rregullohet nga dy ligje të ndryshme, Ligji për Gjykatat dhe Ligji për KGJRM. Ekziston një tendencë për largimin e gjyqtarëve në vend të vendosjes së një sanksioni më të butë disiplinor. Disa nga bazat për përgjegjësi disiplinore janë joprecize dhe ka mbimbulim, gjë që çon në konfuzion dhe subjektivitet në zhvillimin e procedurës dhe vendosjen e sanksioneve. Po ashtu, është vërejtur se nuk ka lidhje direkte midis disa shkeljeve disiplinore dhe gabimeve të gjyqtarit si individ. E gjithë kjo çon në mungesën e ekuilibrit të duhur midis përgjegjësisë dhe pavarësisë së gjyqtarëve.⁹

Përgjegjësia disiplinore e prokurorëve publik rregullohet me akte nënligjore dhe mungon mekanizmi funksional dhe transparent në kuptimin e përcaktimit të qartë të bazës për përcaktimin e përgjegjësisë, fillimit dhe vazhdimin të procedurës për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore dhe proporcionit të masave disiplinore.

Është e nevojshme të parashikohen mekanizma të forcuara për monitorim dhe zbulim të rastet e shkeljeve dhe keqpërdorimit të kompetencave zyrtare të policisë dhe jo vetëm nga Ministria e Brendshme, duke krijuar njësi organizative për të monitoruar dhe për të adresuar këto kushte brenda zyrës së prokurorit publik dhe Zyrës së Avokatit të Popullit. Në këtë kontekst, Zyra e Prokurorit Publik për krim të organizuar dhe korrupsion do të themelojë departamenti i cili do të veprojë në këto lëndë, me hetuesit të tyre të veçantë të cilët do të veprojnë vetëm në hetimin e këtyre krimeve. Njësi e tillë me kompetenca të njëjta në pjesën e kontrollit civil të policisë do të themelohet në zyrën e Avokatit të Popullit.

Shoqata e gjykatësve në vitin 2014 miratoi një Kod të etikës gjyqësore e cila është plotësisht në përputhje me parimet Bangalore të pavarësisë së gjyqësorit, por në praktikë ende nuk është themeluar organ këshillimor. Është e domosdoshme të vendoset krijimi i saj i menjëhershëm në mënyrë që të mund të fillohet zbatimi i Kodit të etikës. Paralelisht me zbatimin e Kodit, është gjithashtu e nevojshme të zhvillohen trajnime adekuate për sjelljen etike të gjyqtarëve në përputhje me dispozitat e Kodit të miratuar.

Baza për nxjerrjen e Kodit të etikës për momentin është vërtetuar në standardet evropiane (Parimet Bangalore), por nuk ekziston një detyrim i tillë ligjor në rregullativën vendase.

Drejtime strategjike:

- Kriteret ligjore dhe procedurat për përcaktimin e përgjegjësisë së anëtarëve të Këshillit Gjyqësor dhe Këshillit të Prokurorëve Publik
- Mekanizma funksionale dhe transparente për llogaridhënien e gjyqtarëve dhe prokurorëve publik, vendosjen e kriterëve objektive dhe të matshme për përcaktimin e përgjegjësisë së gjyqtarëve dhe prokurorëve publik, pluralizmin e sanksioneve, shkarkimin vetëm për shkelje të rënda dhe të vazhdueshme disiplinore.
- Mekanizma funksionale dhe transparente për llogaridhënien e prokurorëve publik.
- Krijimi i një njësie organizative brenda Prokurorisë Publike dhe zyrës së Avokatit të Popullit për përcjelljen dhe zbulimin e rasteve të tejkalimit dhe shpërdorimit të posteve zyrtare të policisë.

⁹ Raporti i Pajtueshmërisë Raundi i Katërt i Vlerësimit GRECO 27 Qershor-1 Korrik 2016 <https://www.coe.int/en/web/greco/evaluations/fyrom>

- Ndërtimi i kulturës dhe ndërgjegjes për përgjegjësinë e tyre personale dhe institucionale në punën e gjyqësorit dhe prokurorisë publike.
- Baza ligjore për miratimin e një Kodi të etikës gjyqësore¹⁰. Themelimi i një organi këshillëdhënës në përputhje me Kodin e ri të etikës.

2.4. Efikasiteti

Gjendja aktuale:

Përqindja e rasteve të zgjidhura në shumicën e gjykatave është 100%, që do të thotë se ata janë në gjendje të kontrollojnë fluksin e rasteve të reja gjatë një viti. Për disa vite me radhë, rastet e pazgjidhura gjyqësore nuk kanë qenë një problem i rëndësishëm. Për një numër rastesh të vjetra që ende nuk janë zgjidhur, Këshilli Gjyqësor, në bashkëpunim me kryetarët e gjykatave, ka miratuar një Strategji për zgjidhjen e tyre përmes projektimit dhe propozim masa për tejkalimin e situatës.

Në vitin 2016, buxhetet e gjykatave dhe prokurorëve janë dukshëm më të ulëta se mesatarja evropiane për kokë banori, ndërsa numri i gjyqtarëve dhe stafit gjyqësor për 100,000 banorë është dukshëm më i lartë se mesatarja evropiane. Edhe pse numri i gjyqtarëve për kokë banori është një kriter i rëndësishëm për matjen e rezultateve të punës së gjykatave, efikasiteti i shërbimit gjyqësor është po ashtu shumë i rëndësishëm. Është shqetësues fakti se vetëm 14.5% e zyrtarëve gjyqësorë janë bashkëpunëtorë profesionalë. Nuk ka kriter të përshtatshme për përzgjedhjen dhe llogaridhënien e administratorëve të gjykatave. Gjithashtu, parimi i përfaqësimit të barabartë të pjesëtarëve të komuniteteve në Republikën e Maqedonisë, të cilët nuk janë shumicë, veçanërisht ato më të vogla, nuk zbatohen në mënyrë të vazhdueshme.

Në gjyqësor dhe në zyrën e prokurorit publik, vërehet mungesa e kapaciteteve për planifikim strategjik, menaxhim financiar dhe buxhetor, si dhe kapacitete të pamjaftueshme të shërbimeve të ekspertëve.

Mungesa e praktikës për zbulimin e plotë të të gjitha gjykimeve filloi të tejkalohet me vendosjen e plotë të portalit të ri të centralizuar www.sud.mk, i cili mbulon Këshillin Gjyqësor të Republikës së Maqedonisë dhe të 34 gjykatat në territorin e Republikës së Maqedonisë. Në këtë mënyrë sigurohet një bazë të dhënash gjyqësore i cili ka një funksion kërkimi.

Sistemi i ekspertizës gjyqësore në masë të madhe ndikon mbi efikasitetin dhe cilësinë e procedurave gjyqësore. Ekzistojnë kritika të shumta për mënyrën aktuale të organizimit dhe funksionimit të këtij sistemi dhe për këtë shkak do të kërkohet rishikimi i saj. Ndryshimet ligjore do të lëvizin në drejtim të braktisjes së rolit të shtetit (Ministria e Drejtësisë) si një faktor në sistemin e ekspertizës gjyqësore, për të siguruar trajtim të barabartë të të gjitha subjekteve të lidhura me ekspertizën e tregut. Ky ndryshim do të pengojë ekzistimin e konkurrencës së pandershme në ekspertizë dhe do të tejkalojë problemin e mosrespektimit me parimin e "barazisë së armëve" dhe paanshmërisë të ekspertit.

Drejtimit strategjike:

- Monitorimi i efikasitetit të gjyqësorit përmes treguesve të përcaktuar në Listën e Rezultateve të Drejtësisë të BE-së (lista e rezultateve), CEPEJ dhe standardeve të tjera ndërkombëtare;
- Zbatimi konsekuent i Planit të Veprimit për zgjidhjen e çështjeve të vjetra si dhe vëzhgim i rregullt i situatës. Prezantimi i mjeteve të veçanta për identifikimin dhe vënien e prioritetit të rasteve që mund të çojnë deri në shkelje të parimit të gjykimit brenda një kohe të arsyeshme.
- Harmonizimi i numrit të gjyqtarëve në Republikën e Maqedonisë me mesataren evropiane për kokë banori përmes daljeve natyrore të gjyqtarëve;
- Forcimi i kapaciteteve të prokurorisë gjyqësore dhe publike;
- Funksionalizimi i plotë i bazës së të dhënave të gjykatës (www.sud.mk);
- Rishikimi i sistemit të ekspertizës gjyqësore përmes ndryshimeve ligjore.

¹⁰ Vërejtjet dhe opinionet e Komisionit të Venecias në dhjetor 2015. [http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2015\)042-e](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2015)042-e)

2.5. Transparenca

Gjendja aktuale:

Një numër i raporteve relevante ndërkombëtare kanë gjetur punë jo transparente nga Këshilli Gjyqësor dhe Këshilli i Prokurorëve Publik në lidhje me përmbajtjen e shpjegimeve të vendimeve të tyre. Problemi i zbatimit të vazhdueshëm të parimit të transparencës dhe përfshirjes së publikut në punën e gjyqësorit është mungesa e një sistemi efektiv për mbledhjen, përpunimin dhe analizimin e statistikave mbi punën e gjykatave. Metodologjia për statistikën gjyqësore nuk zbatohet në praktikë për shkakun se softueri për mbledhjen, përpunimin dhe analizën e kostove statistikore të punës në gjyqësor është jofunksionale. Kjo situatë mund të tejkalohet përmes përpunimit dhe menaxhimit efikas të sistemit për mbledhjen, përpunimin dhe analizimin e të dhënave statistikore mbi punën e gjykatave dhe prokurorëve publik nga njësitë e reja organizative të lartpërmendura në kuadër të SSRM-së dhe SJORM-së.

Ky sistem, që tani më është i krijuar në KGJRM duhet të bëhet funksional përmes krijimit të një njësie të veçantë organizative në KGJRM me kompetenca më të mëdha për të menaxhuar të dhënat e përmendura të të dhënave, për t'i analizuar ato dhe për të përcaktuar kushtet e vendosura dhe zgjidhjet e propozuara për informimin e rregullt të anëtarëve KGJRM-së, Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë dhe Ministrinë e Drejtësisë. Ky sistem i mbledhjes, përpunimit dhe analizimit të të dhënave statistikore mbi punën e prokurorëve publike duhet të themelohet brenda një njësie të veçantë organizative të PSPRM-së. Në të njëjtën kohë, statistikën duhet të jenë në dispozicion për publikun e interesuar. Nivelet e ndryshmeve të qasjes në bazën e të dhënave që do të drejtohen nga njësitë e specializuara të cilat duhet të sigurohen nga Enti Shtetëror i Statistikës, Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë, Ministria e Drejtësisë dhe të gjitha gjykatat më të ulëta në Republikën e Maqedonisë.

Mund të bëhen vërejtje kritike edhe në lidhje me kanalet e brendshme të pazhvilluara në lidhje me zbatimin e politikës së marrëdhënieve publike dhe komunikimit midis organeve drejtuese në gjyqësor, si dhe mungesës së kanaleve më formale dhe kapacitetit të zyrës së prokurorisë gjyqësore/ komunale për të komunikuar në mënyrë më efektive me qeverisjen ligjdhënëse dhe me degët e tjera të qeverisë lidhur me çështjet më të rëndësishme strategjike dhe operative. Në periudhën e kaluar ishin caktuar persona përgjegjës për marrëdhënie me publikun u emëruan për të gjitha gjykatat, ndërsa në Gjykatën Themelore Shkup 1 dhe Shkup 2, Gjykata Supreme, Këshilli Gjyqësor i Republikës së Maqedonisë dhe Prokuroria Publike e Republikës së Maqedonisë ishin punësuar persona profesionistë përgjegjës për marrëdhëniet me publikun - zëdhënës. Kjo masë nuk është e mjaftueshme për transparencë të qëndrueshme në punën e gjyqësorit.

Forma e raporteve vjetore të punës së gjykatave, Këshillit Gjyqësor dhe Gjykatës Supreme janë të pabarabarta, gjë që krijon probleme lidhur me qartësinë, kuptueshmërinë dhe leximin e raporteve, veçanërisht në pjesën e të dhënave statistikore për shkak të mos sinkronizimit të të dhënave. Vërejtja e njëjtë i referohet edhe pa përputhshmërisë së raporteve mbi punën e prokurorëve publike, Prokurorisë Publike të Republikës së Maqedonisë dhe Këshillit të Prokurorëve Publik.

Forcimi i funksionimit transparent të gjyqësorit dhe prokurorisë do të mundësohet edhe nëpërmjet qasjes së publikut në raportet e Ministrisë së Drejtësisë mbi kontrollet e kryera mbi funksionimin e AKMIS-it dhe sistemit për shpërndarjen dhe menaxhimin e rasteve në prokurorinë publike dhe raportet mbi mbikëqyrjen e zbatimit të Rregullores së Punës së Gjykatës.

Drejtime strategjike:

- Forcimi i transparencës së Këshillit Gjyqësor dhe Këshillit të Prokurorëve Publik.
- Grumbullimi, përpunimi dhe analiza e të dhënave statistikore mbi punën e gjykatave dhe prokurorëve publike në KGJRM dhe PSPRM.
- Forcimi i kapaciteteve të marrëdhënieve me publikun.
- Barazimi i formës së raporteve vjetore mbi punën e gjykatave, prokurorëve publik, KGJRM dhe PSPRM.
- Publikimi i raporteve për kryerjen e kontrolleve të rregullta mbi funksionimin e AKMIS-it dhe sistemit për shpërndarjen dhe menaxhimin e lëndëve në PP.

2.6. Qasja në drejtësi

2.6.1. Ndhimja juridike pa pagesë

Gjendja aktuale

Përcaktimi i Republikës së Maqedonisë për t'u bërë anëtare e plotë e BE-së imponon detyrimin për të rregulluar sistemin e ndihmës juridike në përputhje me kuadrin ligjor dhe standardet e BE-së në këtë sferë.

Ligji për ndihmë juridike falas u miratua në vitin 2009 dhe filloi të zbatohet në vitin 2010, gjatë së cilës u evidentuan tri probleme themelore: 1) qasja e pamjaftueshme për kategoritë më të prekura, përfshirë fëmijët në rrezik (për shkak të zbatimit të dobët); 2) kritere kufizuese për përcaktimin e palëve të kualifikuara që mund t'u ofrohet ndihmë ligjore; 3) shpenzime jashtëzakonisht të larta të paguara ndaj një numri të vogël të avokatëve të regjistruar që ofrojnë ndihmë ligjore. Sistemi ekzistues, përveç juristëve, përbëhet edhe nga më pak se 30 avokatë të vendit dhe juristë të vendosur jashtë, të mbështetur nga 7 organizata të shoqërisë civile në gjithë vendin, duke mobilizuar komunitetin dhe janë të përfshirë në procesin e ndërmjetësimit, duke ofruar ndihmë juridike falas. Numri i aplikimeve të dorëzuara për BOP mbetet relativisht i ulët. Përqindja e kërkesave të miratuara për GPL është nën 50% të kërkesave të paraqitura.

Buxheti i Republikës së Maqedonisë për ndihmë juridike falas me vite ka qenë 3.000.000 denarë (50.000 euro), që është një nga buxhetet më modeste në Evropë, por kostoja mesatare e ndihmës juridike për çdo rast në Republikën e Maqedonisë është më e larta në Evropë¹¹. Sistemi për ndihmë juridike në çështjet penale rregullohet me anë të Ligjit për procedurë penale dhe zbatohet nga gjyqësori. Megjithatë, në praktikë, meqenëse gjykatat nuk kanë fonde buxhetore, ato përdorin shpenzimet nga buxheti i përgjithshëm i gjykatës për kontratat dhe shërbime. Gjendja në sistemin e ndihmës juridike falas për vite ka vënë re mungesën e financimit të sistemit të ndihmës juridike falas në një kontekst absolut dhe relativ në lidhje me standardet evropiane krahasuese dhe mungesën e qasjes holistike në lidhjen e funksioneve dhe shpërndarjen e roleve tek pjesëmarrës të ndryshëm jashtë sektorit të sistemit të ndihmës juridike.

Drejtimit strategjike:

- Sistemi efektiv, efikas dhe i qëndrueshëm i GPP përmes miratimit të një ligji të ri mbi ndihmën juridike falas:
 - zgjerimin e rrjetit të përdoruesve të GPP;
 - forcimi i kapaciteteve të zyrave rajonale të MD;
 - rritja e numrit të ofruesve të NJF;
 - zgjerimin e fushave të NJF, me përjashtim të sferës penale që do të rregullohet nga LPP;¹²
 - Rregullimi i kostove të avokatit për NJF;
 - Zgjerimi i shpenzimeve që lidhen me NJF;
 - Mbikëqyrja e cilësisë së punës së NJF;
- Avancimi i financimit të sistemit të ndihmës juridike duke e afruar atë me kosto mesatare të EQLE në raport me PBB-në e vendit,
- Bashkëpunimi ndërmjet të gjithë aktorëve në sistemin e NJF
- Rritja e nivelit të informacionit për NJF

¹¹ Raporti i Progresit i KE për Republikën e Maqedonisë për vitin 2014 https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/pdf/key_documents/2014/20141008-the-former-yugoslav-republic-of-macedonia-progress-report_en.pdf dhe 2015 https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/pdf/key_documents/2015/20151110_report_the-former-yugoslav-republic-of-macedonia.pdf

¹² IPA 2011 «Forcimi i sundimit të ligjit»

2.6.2. Avokatura

Gjendja aktuale:

Avokatura si një shërbim publik i pavarur në Republikën e Maqedonisë ekziston në vazhdimësi që nga viti 1945. Ligji ekzistues për Shoqatën e avokatëve u miratua në vitin 2002, por që atëherë është ndryshuar në masë të konsiderueshme nga disa vendime të Gjykatës Kushtetuese, të cilat kanë hequr një pjesë të dispozitave të Ligjit për Odën. Anëtarësia e Shoqatës së avokatëve regjistron më shumë se 2,500 avokatë aktivë dhe ekziston trendi i anëtarësimit në rritje për rreth 100 avokat në vit, kryesisht për shkak të pamundësisë për të absorbuar avokatët e rinj në sektorin komercial. Në vitin 2016, tarifat ligjore u ndryshuan dhe çmimet u rritën dukshëm në mënyrë të konsiderueshme në GPL, si dhe u rritën shërbimet noteriale dhe ekzekutimin e detyruar.

Në drejtim të forcimit të profesionit të avokatëve e cila mund t'i përgjigjet sektorit të reformuar të gjyqësisë, nevojitet një analizë gjithëpërfshirëse që do të zbulojë drejtimet themelore për reformën sistematike të profesionit të avokatëve, statutit, pozitës dhe kompetencave të Odës së Avokatëve.

Drejtimet strategjike:

- Hapje e zyrave ligjore për ofrimin e ndihmës juridike falas në territorin e secilës gjykatë në Republikën e Maqedonisë nga ana e Odës së avokatëve.
- Përmirësimi i bashkëpunimit ndërmjet MD-së dhe OA në lidhje me përmbajtjen dhe zbatimin praktik të taksave të avokatëve me qëllim të përmirësimit të qasjes në drejtësi në përputhje me objektivat e kësaj Strategjie.
- Analizë e pozitës ligjore ekzistuese dhe punës së profesionit të avokatëve dhe qasjes së saj në reforma në përputhje me reformat në segmente të tjera të sektorit të drejtësisë.

2.6.3. Përmbartimi

Gjendja aktuale:

Sistemi i ri i përmbartimit në Republikën e Maqedonisë, që ka hyrë në fuqi me Ligjin për zbatim në vitin 2005, ishte zgjidhja më revolucionare në vend, e cila u bë në përputhje me Strategjinë për reformat gjyqësore të vitit 2004, dhe e bëri Republikën e Maqedonisë lider jo vetëm në rajon, por edhe më gjerë.

Përmbartuesit funksionojnë që nga viti 2006 dhe vazhdimisht përcillet puna e tyre. Është arritur një status i zbatimit të shpejtë ku 50% e rasteve të përfunduara përfundojnë brenda një viti pa asnjë harxhim për shtetin. Janë punësuar më shumë se 500 persona në zyrat e përmbartimit dhe një sasi e madhe e mjeteve (mbi 1 miliardë euro) janë rifitur përsëri në qarkullimin ligjor në vend.

Situata e tillë kontribuoi që nga viti 2014, sfera e përmbartimit të mos paraqitet si një fushë problematike në raportet e Komisionit Evropian për vitin 2016.

Miratimi i Ligjit të ri për përmbartim në vitin 2016, zbatimi i të cilit filloi më 01.01.2017 ishte një largim nga koncepti ekzistues dhe shkaktoi reagime të ashpër në sektorin ekonomik të vendit, e janë iniciuar procedura para Gjykatës kushtetuese. Kjo gjendje është zbuluar nga raporti i KE-së për vitin 2016, ku thuhet se miratimi i nxituar i disa ligjeve, në procedura të shkurtuara pa konsultim të duhur me ekspertë, shkaktonte probleme zgjidhja e të cilave kërkon vullnet të qëndrueshëm politik. Si probleme kryesore janë zbuluar përfaqësimi i detyrueshëm i kreditorit para përmbartuesit nga ana e një avokat në kërkesat për zbatimin e që janë më të larta se 10,000 EUR. Përpjekja e detyrueshme për mbledhjen e borxhit jashtë gjyqit për shpenzimet komunale përpara fillimit të procedurës për lëshimin e urdhrat të pagesës noteriale, që është procedurë jashtëzakonisht komplekse për emërimin e agjentëve përmbartues dhe emërimin e agjentëve të përmbartimit, e cila u tregua si procedurë joefektive për dhënien e provimit elektronik, si dhe tarifën e tepërt të agjentëve përmbartues¹³.

Drejtimet strategjike:

- Forcimi i kapaciteteve profesionale të kryerësve, thjeshtimi i përmbartimit, zvogëlimi i shpenzimeve të ekzekutimit, konceptimi i duhur i provimit për përmbartues dhe mënyra e kalimit të tij.
- Monitorimi i vazhdueshëm i punës të përmbartimit dhe cilësisë së punës së kryerësve.

¹³ Raporti i KE për avancimin e RM për vitin 2016 https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/pdf/key_documents/2016/20161109_report_the_former_yugoslav_republic_of_macedonia.pdf

2.6.4. Notariati

Gjendja aktuale:

Noteri në Republikën e Maqedonisë u fut në vitin 1996 si një shërbim publik i pavarur dhe me autorizime publike e cila bën verifikime të akteve të bazuara në ligj, me kërkesë të qytetarëve, organeve shtetërore, personave juridikë dhe institucioneve të tjera të interesuara. Funkcionimi i noterit publik ndikoi pozitivisht në funksionimin e përgjithshëm të sistemit ligjor dhe në veçanti ndikoi në nxitjen dhe rritjen e sigurisë juridike.

Në prill të vitit 2016, u miratua një Ligj i ri për noterët, i cili në masë të madhe e prishi konceptin e mëparshëm të noterisë dhe parimet e noterisë latine, gjë e cila gjithashtu u konstatua nga KE në raportin e vitit 2016.

Drejtimit strategjike:

- Forcimi i kapaciteteve profesionale të noterit dhe rritja e efikasitetit të punës së tyre.
- Kthimi i aktit noterial në përputhje me parimet e noterisë latine,
- Përcjellja e rezultateve dhe cilësive të noterit.

2.6.5. Ndërmjetësimi

Gjendja aktuale:

Ndërmjetësimi në Republikën e Maqedonisë është prezantuar që nga viti 2006, por zbatimi i tij është ende në nivel shumë të ulët. Në vitin 2013, u miratua Ligji i ri për ndërmjetësim. Megjithatë, koncepti jofunksional i ndërmjetësimit mbetet si një vërejtje që ka kaluar vite me radhë në raportin e progresit të Komisionit Evropian. Ende ekziston mungesa e ndërmjetësve të licencuar para së gjithash për shkak të provimit të ndërlikuar dhe të papërshtatshëm për ndërmjetësuesit.

Po ashtu edhe Bordi i ndërmjetësimit nuk është funksional dhe procesi i themelimit të Odës së Ndërmjetësve të Licencuar gjithashtu është vonuar. Gjyqësori stimulon konceptin e dyfishtë të ndërmjetësimit (ndërmjetësim përpara fillimit të procedurës gjyqësore dhe ndërmjetësim gjatë vetë procedurës). Akademia për gjyqtarë dhe prokurorë publik është pasive për organizimin e trajnimeve në temën e AFP-së, veçanërisht për ndërmjetësim dhe arbitrazh.

Numri i rasteve të paraqitura dhe të regjistruara në regjistrin për evidencën e proceduarave të ndërmjetësimit e cila mbahet nga ana e Ministrisë së Drejtësisë nuk përputhet me numrin e artikujve të regjistruar në regjistrat e ndërmjetësuesve individualë.

Kjo situatë ndodh për shkak të paqartësive në Ligjin lidhur me detyrimin e ndërmjetësuesve për t'i raportuar rastet në MD dhe për interpretimet e ndryshme. Tentimi për ndërmjetësim, edhe pse parashikohet si mundësi në Ligjin për drejtësi për fëmijët, nuk zbatohet për shkak se Zyra e Prokurorit Publik nuk ka burime të mjaftueshme financiare për të respektuar ligjin. Ndërgjegjësimi për përfitimet e ndërmjetësimit mbetet i ulët dhe duhet të punohet për forcimin e mëtejshëm të saj.

Drejtime strategjike:

- Avancim i konceptit të ndërmjetësimit përmes ndryshimeve ligjore në pjesën e provimit për ndërmjetësues me qëllim të rishikimit të provimit për ndërmjetësues, që të merren parasysh kompetencat dhe aftësitë e nevojshme të cilat duhet t'i posedojnë; implementim i dorëzimit elektronik në ndërmjetësim, harmonizim i udhëheqjes së regjistrave për procedurat e ndërmjetësimit të cilat i udhëheqë Ministria e Drejtësisë dhe ndërmjetësuesit;
- Përdorim i shpeshtë i ndërmjetësimit nga ana e organeve publike përmes mundësimit të supozimeve dhe nxitjes së organeve publike për zgjidhje të situatave kontestuese përmes ndërmjetësimit;
- Nxitje e zbatimit të ndërmjetësimit në procedurat gjyqësore gjatë zbatimit të Ligjit për të drejtat e fëmijëve, procedurave kontestimore kundër gazetarëve për fyerje dhe ofendim, kontesteve konsumatore, kontesteve të sigurimit;
- Promovim i përfitimeve nga ndërmjetësimi me qëllim të përforcimit të vetëdijes, në pajtim me Udhëzimet e Komisionit evropian për ndërmjetësim në konteste civile dhe tregtare nga viti 2008 dhe Udhëzimi për ndërmjetësim në kontestet konsumatore.

3. PLANIFIKIM STRATEGJIK DHE KRIJIMI I POLITIKAVE

Gjendja aktuale:

Përcaktimi i politikës së zhvillimit dhe reformave të sistemit të gjyqësorit në shtet nuk nënkupton vetëm nismë ligjvënëse dhe ndryshim të legjislacionit ekzistues, por edhe aktivitete të tjera të shumta si ndjekje e gjendjes në sferën përkatëse, analiza, ndërmarrje e masave dhe veprimeve konkrete.

Ministria e Drejtësisë ka rol kyç në reformën e sektorit të gjyqësorit dhe me ekspertizën e saj në nivel teknik ajo është e kyçur në procesin zhvillimor dhe reformues me pjesën dërmuese të kapacitetit të saj. Për realizim të përpiktë të kësaj kompetence, nevojitet që në ministri të formohet njësi organizative për zhvillim strategjik të gjyqësorit, me kompetencë për grumbullimin dhe analizën e të dhënave të ndërlidhura me zbatimin e strategjisë dhe koordinimin e njësive përkatëse organizative nga institucionet tjera të gjyqësorit. Kjo njësi organizative nevojitet të posedojë funksion të trefishtë: detyra të vazhdueshme për grumbullimin e të dhënave nga njësitë e tjera organizative për përgatitjen e raporteve dhe dhënien e nxitjes dhe ndihmës profesionale për zbatimin e qëllimeve të përcaktuara; njësi organizative është promotor i vazhdueshëm dhe mbështetje e tërë procesit; dhe njësi organizative i ofron ndihmë teknike dhe profesionale Këshillit për reforma të sektorit të gjyqësorit.

Këshilli për reforma të sektorit të gjyqësorit paraqet trup këshillëdhënës i Ministrit të Drejtësisë, i cili me mendimet dhe konsultat e tija profesionale dhe analitike ofron kontribut në krijimin e politikave dhe akteve juridike në kompetencë të Ministrisë, e të ndërlidhura me reformën e gjyqësorit. Kontribut të tillë Këshilli ofron edhe në përgatitjen e dokumenteve strategjike të Ministrisë.

Për zbatim të suksesshëm të të gjitha udhëzimeve dhe aktiviteteve strategjike të përfshira me këtë dokument, nevojiten ndryshime dhe plotësime të shumta ligjore, si dhe miratim i numrit të caktuar të akteve të reja ligjore. Ministria e Drejtësisë është kompetente për përgatitjen e legjislacionit të tërë për çka nevojitet angazhim i ekspertëve vendor (të huaj dhe nga shërbimi profesional i Ministrisë) dhe ndihmë profesionale e huaj. Njëkohësisht, personat e angazhuar profesional nevojitet të përgatisin edhe analiza për drejtimin e ndryshimit të legjislacionit. Për këtë qëllim, Ministria e Drejtësisë formon grupe pune sipas sferave përkatëse, për çka siguron mjete të caktuara financiare nga buxheti.

Për ndjekje të implementimit të reformës së sektorit të gjyqësorit, të miratuar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë, nevojitet formim i trupit të udhëhequr nga Kryetari i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, ku do të kyçen Ministri i Drejtësisë, Ministri i Financave dhe përfaqësues të tjerë të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, si dhe përfaqësues të tjerë të organeve relevante.

Drejtime strategjike:

- Koordinim i reformës në sektorin e gjyqësorit;
- Rol aktiv i Këshillit për reforma të sektorit të gjyqësorit;
- Formim, koordinim dhe financim i grupeve të punës për përgatitje të analizave dhe projekteve ligjore për implementimin e Strategjisë;
- Ndjekje e implementimit të Strategjisë për reforma të sektorit të gjyqësorit përmes indikatorëve të miratuar me Planin aksionar.

4. INSTITUCIONE TË GJYQËSORIT, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT TË GJYQËSORIT

4.1. Institucione të gjyqësorit

4.1.1. Gjyqësori

Koncepti i organizimit gjyqësor në Republikën e Maqedonisë i pasqyron standardet minimale të vendosura me më tepër akte juridike ndërkombëtare, duke i ruajtur parimet e shtrirjes, drejtpërdrejtshmërisë dhe funksionalitetit, duke i pasur parasysh edhe parimet procesore që i dedikohen dyanshmërisë së procedurës, gjegjësisht të drejtën e mjetit efektiv juridik dhe qasjen deri në gjyq.

Vendosja aktuale e gjykatave të shkallës së parë dhe raportet vjetore për punë sugjerojnë veprimtari disproporcionale të lëndëve, me lëshime të mëdha të cilat e sugjerojnë nevojën e ndërmarrjes së masave në drejtim të vlerësimit të funksionalitetit të tyre. Rrjedhimisht, të argumentuara janë përpjekjet për optimizimin e numrit të gjykatave themelore dhe transformimin e tyre në departamente gjyqësore në kuadër të gjykatave themelore më të afërta me territor.

Numri i gjykatësve për kokë banori në Republikën e Maqedonisë është më i lartë nga mesatarja evropiane, që e imponon nevojën e kryerjes së analizës e cila do të jetë bazë për optimizimin e numrit të gjykatësve, të realizuar në procedurë të përcaktuar me ligj dhe duke i respektuar garancitë kushtetuese për pavarësinë e gjykatësve. Qasja e këtillë do të mundësojë përfitime organizative dhe financiare në aspekt të krijimit të parakushteve më të mira organizative dhe financiare për gjykatësit.

Dispozitat e reja ligjore për Orarin vjetor për punë duhet të mundësojnë vendosjen e profilit të gjykatësit për veprim sipas llojeve të caktuara të lëndëve, me ç'rast kujdesi do të përqendrohet në raportin e ndërlikueshmërisë së lëndës me përvojën e gjykatësit, më saktë me stazhin gjyqësor të gjykatësit.

4.1.2. Këshilli Gjyqësor i Republikës së Maqedonisë

Ligji ekzistues për Këshillin gjyqësor parasheh 8 anëtarë të Këshillit Gjyqësor të cilët zgjidhen në zgjedhje të drejtpërdrejta nga ana e gjykatësve, 5 anëtarë nga radhët e juristëve të shquar me propozim të kryetarit të shtetit dhe Kuvendit të RM, kryetarit të Gjykatës Supreme dhe Ministrit të Drejtësisë. Është konstatuar nevoja për ndryshim të kushteve dhe kriterëve për zgjedhje të anëtarëve të Këshillit Gjyqësor me qëllim të saktësisimit të nocionit "jurist i shquar", siç është më herët e thekuar në një nga udhëzimet strategjike të Strategjisë. Më tutje, nevojitet parashikimi i vendit të kryetarit të Gjykatës Supreme në punën e Këshillit Gjyqësor pa të drejtë vote, në mënyrë analoge me pjesëmarrjen e Ministrit të Drejtësisë¹⁴. Gjithashtu, me qëllim të pamundësisimit të ndërprerjes së lidhjes mes anëtarit të Këshillit Gjyqësor nga radhët e gjykatësve dhe "fellës gjyqësore" nevojitet që për anëtarët e Këshillit Gjyqësor nga radhët e gjykatësve të parashihet bazë ligjore për vazhdim të kryerjes së funksionit primar, gjegjësisht të vazhdojnë të gjykojnë, por me volum të zvogëluar të punës (deprofesionalizim i Këshillit Gjyqësor). Zgjidhja e njëjtë është e nevojshme të zbatohet edhe për anëtarët e tjerë të Këshillit Gjyqësor me përjashtim të kryetarit të tij.

¹⁴ Aktgjykim i GJEDN vs. RM, (A. nr. 6899/12); Poposki dhe Duma vs RM, (A. nr. 69916/10 dhe 36531/11), Jashkovski dhe Trifunovski vs RM, (A. nr. 56381/09 dhe 58738/09); Gerovska - Popçevska vs RM, (A. nr. 48783/07).

Edhe pse deri tani nga ana e Këshillit Gjyqësor janë bërë disa orvatje për përmirësim të transparencës, sidomos përmes përditësimit të rregullt të internet faqes dhe me mundësim për prezencë të gazetarëve dhe organizatave qytetare në seanca, prapë është konstatuar mungesë e procedurave të qarta për transparencë dhe qasje në punën e Këshillit. Andaj, nevojitet prezantim publik i të gjitha vendimeve që i sjell Këshilli, sidomos për zgjedhje, avancim, vlerësim, përgjegjësi disiplinore, shkarkim të gjykatësve, analiza, konkludime, raporte dhe lajmërimi për të gjitha aktivitetet e Këshillit në ueb-portalin.

Në vitin 2015, në drejtim të ndarjes së fazave të procedurës për përgjegjësi disiplinore të gjykatësit (nisje e procedurës, drejtim i hetimit dhe vendosje për përgjegjësinë disiplinore të gjykatësit), është formuar trup i ri, gjegjësisht Këshill për verifikimin e fakteve dhe iniciimin e procedurës disiplinore, me detyrë për të vepruar sipas parashtesave dhe ankimeve kundër gjykatësve në rolin e trupit hetues. Mirëpo, Këshilli i vendosur në këtë mënyrë, si institucion i ri, nuk garanton menaxhim më të mirë të gjyqësorit. Në pajtueshmëri me rekomandimet e Komisionit të Venedikut planifikohet abrogim i plotë i Ligjit për Këshillin për verifikimin e fakteve dhe ngritjen e procedurave për përcaktimin e përgjegjësisë tek gjykatësit dhe iniciim i procedurës disiplinore tek anëtarët e Këshillit Gjyqësor të kthehet në fuqi, duke përcaktuar se anëtarët që e kanë iniciuar procedurën disiplinore dhe "hetuesit" nuk do të marrin pjesë në vendosjen e lëndës disiplinore si "gjykatës".

4.1.3 Prokuroria Publike

Në vitin 2010 është miratuar Ligj i ri për procedurë penale, i cili filloi të zbatohet nga dhjetori i vitit 2013. Përmes tij, në mënyrë thelbësore u ndryshuan dhe u rritën autorizimet e prokurorisë publike, sidomos në procedurë paraprake, por edhe gjatë fazave të tjera të procedurës penale. Prapë, nuk u miratua Ligj i ri për prokurorinë publike. Nga kjo buron se prokuroria publike funksionon në bazë të dispozitave të paharmonizuara materiale dhe organizative. Përveç kësaj, nuk është kryer as ekipim cilësor i shërbimit të prokurorisë publike.

Mosformimi i qendrave hulumtuese në prokurorinë publike, të cilat duhet të jenë vegla të prokurorit publik në ndërmarrjen e veprimeve të nevojshme në procedurën paraprake dhe të paraqesin mënyrë për institucionalizimin e bashkëpunimit mes prokurorëve dhe policisë, është problem seriozisht i konstatuar.

Ekziston sistem elektronik për menaxhim me lëndët i cili nuk mundëson shpërndarje elektronike me ruajtje të parimit të pasigurisë. Për sistemin për menaxhim të lëndëve nevojitet zbatim i tij i përpiktë dhe angazhim e vullnet më të madh nga ana e prokurorëve publik dhe shërbimit të prokurorisë publike, si dhe plotësim i resurseve teknike. Vënia e tij reale në përdorim si dhe implementimi i sistemit elektronik për shpërndarje, do të kontribuojë drejt institucionalizimit të parimit të pavarësisë funksionale (personale, procesore) të prokurorit. Vërehet shkallë e lartë e mospajisjes me kompjuterë, skaner, server, printues, ndërsa rrjetet janë në gjendje veçanërisht kritike.

Është konstatuar mungesë e kapaciteteve për planifikim strategjik dhe menaxhim buxhetor e financiar.

Problem të veçantë paraqet vendqëndrimi hapësinor i prokurorive publike me gjykatat. Për këtë qëllim nevojitet krijim i kushteve hapësinore për kryerje të suksesshme të punës së prokurorive.

Sipas raportit të SEREJ ekziston normë më e ulët e kuadrit joprokuror në kokë prokurori (1,0), krahasuar me mesataren evropiane prej 1,6.

Sistemi për vlerësimin e prokurorisë zhvillohet ashtu që prokurori që është më lartë në shkallën hierarkike i vlerëson prokurorët poshtë tij. Kriteret për vlerësimin e prokurorëve publik paraqesin pjesë të akteve nënligjore të Këshillit të Prokurorëve Publik të Republikës së Maqedonisë, ku theksi është vënë mbi parametrat kuantitative, e jo mbi ato kualitative.

Rrjedhimisht, nevojitet ndarje e sistemit për vlerësim individual i prokurorëve nga sistemi për vlerësimin e punës së prokurorisë si institucion dhe të rregullohet procedura për përcaktimin e cenimit disiplinor dhe e kryerjes joprofessionale dhe të pandërgjegjshme të funksionit të prokurorit publik me Ligjin për prokurori publike.

Për funksionim të drejtë të Prokurorisë Publike nevojitet vendosje e bashkëpunimit ndër-institucional operativ dhe sinkronizim me organet e ndjekjes, gjykatat, entet penitenciare dhe Odën e Avokatëve.

Organizimin e Prokurorisë Publike do ta ndjekë sistematizimin organizativ gjyqësor në shtet.

Aktivitetet e pamjaftueshme në hetimet penale të Prokurorisë Publike në tërësi, e në veçanti të PTHP për ndjekje të krimit të organizuar dhe korrupsionit në raste me shenjë të lartë politike, për shkak të përzierjes së bartësve të funksioneve të larta politike në shtet, kontribuoi për formimin e prokurorisë së veçantë – Prokurori publike për ndjekje të veprave penale të ndërlydhura dhe që burojnë nga përmbajtja e ndjekjes së paligjshme të komunikimeve (PSP).

Për shkak të zgjidhjes ekzistuese ligjore që i përket mandatit për veprim të Prokurorisë publike për ndjekje të veprave penale të ndërlidhura dhe që burojnë nga përmbajtja e ndjekjes së paligjshme të komunikimeve dhe duke i marrë parasysh numrin dhe kompleksitetin e lëndëve në kompetencë të kësaj prokurorie, nevojitet krijimi i parakushteve ligjore për vazhdimin e punës së saj. Kjo duhet të realizohet me Ligj të ri për prokurori publike, me të cilin PSP do të transformohet në prokurori të veçantë publike me kompetenca autonome në kuadër të sistemit të PP. Me ligjin e njëjtë, saktë do të përcaktohen dhe përkufizohen kompetencat e PSP-së ekzistuese dhe kompetencat e Prokurorisë Themelore Publike për ndjekje të krimit të organizuar dhe korrupsionit. Duke u nisur nga ekipimi kadrovik dhe teknik i PSP, juridiksionin e saj si prokurori e veçantë publike për tërë territorin e RM-së, me seli në Shkup, në kuadër të PP-së duhet të zgjerohet edhe me kompetencë për ndjekje të veprave penale me profil të lartë të korrupsionit (white-collar crime), përcaktuar me ligjin e ri për prokurori publike. Sistemi udhëheqës me prokurorinë publike ende varet nga kompetencat e pakufizuara të Prokurorit Publik të Republikës së Maqedonisë. Nevojitet racionalizim i obligimeve dhe kompetencave në kuadër të sistemit udhëheqës për prokurorinë dhe kompetencat kyçe të prokurorisë publike. Rekomandohet që KPPRM-ja të ketë rolin primar në përpunimin e politikave në fushën e udhëheqjes së institucionalizuar dhe menaxhimin e prokurorive publike, ndërsa PPRM-ja të ketë rol primar në përpunimin e politikave të ndërlidhura me zbatimin e së drejtës penale dhe procedurës nga ana e prokurorive publike.

4.1.4. Këshilli i Prokurorëve Publikë i Republikës së Maqedonisë

Këshilli i Prokurorëve Publik është veprues pasiv dhe pa ndikim në krijimin dhe zhvillimin e gjitha politikave relevante për veprimtarinë e prokurorisë publike. Roli i tij është tërësisht i padukshëm edhe tek sigurimi i parimit të pavarësisë funksionale të prokurorëve nga eprorët e tyre në hierarki. E gjithë kjo e potencon nevojën për rritje dhe përforsim të rolit të Këshillit të Prokurorëve Publik në procesin e planifikimit dhe përgatitjes së zgjidhjeve ligjore përkatëse nga fusha e procedurës penale, politikës ndëshkuese dhe më e rëndësishmja, tek zbatimi i lirisë prokurore në vendosje.

Kapacitetet për mbështetje administrative të Këshillit të PP duhet konsiderueshëm të zhvillohen, që të mundet të ekzistojë siguri se Këshilli i PP-së do të mundet ta realizojë rolin e tij të zgjeruar për planifikim strategjik, qasjen deri tek profesioni dhe zhvillimi i karrierës, çështjet etike dhe disiplinore, çështjet buxhetore, komunikimi dhe marrëdhëniet me opinionin.

Mungesa e kapaciteteve për planifikim strategjik gjithashtu është e ndërlidhur me kapacitetet e pazhvilluara për hulumtim dhe analizë të shërbimeve administrative, të cilat kanë për detyrë sigurimin e shqyrtimit krahasues dhe analizave për formulimin e ndryshimeve ligjvënese në emër të PP-së.

Përzgjedhja e prokurorëve në prokuroritë themelore publike, të cilën e kryen Këshilli i PP-së, është përshkruar në mënyrë relativisht të detajuar, por kriteret dhe procedurat për emërim në prokuroritë më të larta publike nuk janë mjaftueshëm të rregulluara.

Me rregullat ekzistuese sigurohet avancim "vertikal" në prokurori më të lartë, por jo edhe zhvendosje "horizontale" në kuadër të prokurorisë së njëjtë në pajtueshmëri me fushën e specializimit.

Këshilli i PP-së me Rregullore e rregullon mbikëqyrjen mbi punën dhe veprimtarinë e PP-së, por tek ai nuk ka rol aktiv. Mbikëqyrjen në mënyrë të drejtpërdrejtë e kryen prokurori më i lartë publik. Nevojitet parashikim i rolit më aktiv i Këshillit të PP-së gjatë kryerjes së mbikëqyrjes me informim të tij të vazhdueshëm, si dhe dhënie e mundësisë që Këshilli i PP-së të iniciojë nismë për kryerjen e mbikëqyrjes.

Kompetenca dhe procedura e Këshillit të PP-së për mënyrën e veprimit sipas parashtesave nga opinioni kundër prokurorit të caktuar nuk janë rregulluar saktë me ligj. Gjithashtu, nuk ekziston mundësi që anëtar i Këshillit të PP-së me nismë personale të inicion procedurë disiplinore kundër një prokurori publik.

Transparenca e Këshillit të prokurorëve publik është në nivel të pakënaqshëm, duke e pasur parasysh se internet-faqja nuk përpunohet rregullisht. Është e kufizuar prezenca e gazetarëve dhe sektorit civil në seanca, për ç'arsye nevojitet vendosja e procedura të qarta në pjesën e opinionit, përmes publikimit publik dhe arsyetimit të gjitha vendimeve që i sjell Këshilli, sidomos për zgjedhje, avancim, vlerësim, përgjegjësi disiplinore, shkarkim, analiza, konkludime, raporte dhe lajmërimet për gjitha aktivitetet e Këshillit në ueb portalin.

4.2. Organe shtetërore, ente, shoqata profesionale dhe organizata qytetare në funksion të sektorit të gjyqësorit

- 4.2.1. Kuvendi i Republikës së Maqedonisë
- 4.2.2. Gjykata Kushtetuese e Republikës së Maqedonisë
- 4.2.3. Qeveria e Republikës së Maqedonisë
- 4.2.4. Ministria e Drejtësisë
- 4.2.5. Avokati i Popullit
- 4.2.6. Akademia për Gjykatës dhe Prokurorë Publik
- 4.2.7. AMSHA dhe universitetet
- 4.2.8. Oda e Avokatëve e Republikës së Maqedonisë
- 4.2.9. Oda e Noterëve e Republikës së Maqedonisë
- 4.2.10. Oda e Përmbauesve e Republikës së Maqedonisë
- 4.2.11. Oda e Ndërmjetësuesve e Republikës së Maqedonisë
- 4.2.12. Shoqata e Gjykatësve të Republikës së Maqedonisë
- 4.2.13. Shoqata e Prokurorëve Publik
- 4.2.14. Shoqata e Administratës Gjyqësore
- 4.2.15. Shoqata profesionale
 - Shoqata për të Drejtën Penale dhe Kriminologji
 - Shoqata Penologjike e Maqedonisë
- 4.2.16. Organizata qytetare

5. REFORMA NË SFERA TË VEÇANTA

5.1. Sfera juridiko-ndëshkuese

Ndryshimet dhe plotësimet e shpeshta dhe të shumta të Kodit Penal dhe veçanërisht numri i madh i dispozitave jopenale sollën që të humbet kuptimi për kodifikimin e të gjitha veprave penale në Kodin Penal. Këto dukuri shkaktuan probleme në disa nivele, edhe atë: e para, në përshkrimin e veprave penale, duke u zbrapsur nga parimet dhe nomoteknika e përmbajtjes në Kodin Penal, dhe e dyta, duke krijuar vështirësi për gjykatësit, prokurorët publikë dhe subjektet e tjera kompetente gjatë zbatimit të dispozitave me të cilat janë përshkruar veprat penale në ligjet e tjera, duke e pasur parasysh konfuzitetin dhe mospërputhjen me Kodin Penal. Njëkohësisht është konstatuar edhe mospërputhje e dënimeve të përshkruara në aspekt të peshës së veprave penale, gjegjësisht së mirës së mbrojtur. Vërehet edhe nevoja për harmonizim të sferës ndëshkuese me udhëzimet më të reja të BE-së.

Në aspekt të gjendjeve të konstatuara imponohet nevoja për miratim të Kodit Penal të ri, i cili përveç përmbajtjes së lartpërmendur mund të kyçë dënim plotësues penal – ndalesë për kryerje të çfarëdo profesioni juridik, për gjykatësit e gjykuar me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor për vepër Penale të ndërlidhur me keqpërdorimin e funksionit gjyqësor¹⁵. Një ndalim i tillë duhet të përcaktohet si kusht për zgjedhjen e gjykatësit edhe me Ligjin për gjykatat.

Ligji për procedurë penale u miratua në vitin 2010, ndërsa me zbatim filloi nga 1 dhjetori i vitit 2013. Përmes tij u ndryshua sistemi i drejtësisë penale me rol të theksuar të prokurorisë publike krahasuar me procedurën paraprake, u parashikua formimi i qendrave hetuese pranë prokurorisë publike, u zbatua fazë e veçantë për vlerësimin e aktakuzës, u ndryshua koncepti i diskutimit kryesor, u ridefinua roli procesor dhe autorizimi i gjykatës, palëve dhe mbrojtësit, ndërsa u pranua edhe koncepti i ujdisë për sanksionin penal etj.

Është konstatuar edhe keqpërdorim i masës së paraburgimit në procedurat penale për veprat më të lehta penale, përballë trendit të mungesës së plotë të masës së paraburgimit kur bëhet fjalë për lëndët e ndërlidhura me korrupsion dhe prapavijë politike për ndjekjen e të cilave është kompetente Prokuroria Publike për ndjekjen e veprave penale të ndërlidhura dhe që burojnë nga përmbajtja e ndjekjes së kundërligjshme të komunikimeve. Paraburgimi keqpërdoret edhe si masë për detyrimin e të dyshuarit në marrëveshje për pranimin e fajit. Nevojitet saktësimi i dispozitave për paraburgim dhe ndërtim të sistemit për praktika të barazuara të gjykatësve dhe prokurorëve publik.

Me qëllim të ndjekjes së cilësisë së ndihmës juridike të siguruar nga ana e mbrojtësve sipas detyrës zyrtare, si dhe e mbrojtësve të vendosur nga ana e gjykatave në rast të mbrojtjes të varfërve dhe të shmangies së favorizimit të avokatëve në dëm të mbrojtjes efektive, nevojitet që në kuadër të Odës së avokatëve të RM të implementohet mekanizëm i pavarur për vlerësimin e cilësisë së mbrojtjes së siguruar.

Veçanërisht shqetëson disfunkcionaliteti i qasjes tek mbrojtësi në procedurën penale. Nuk ka procedura dhe mekanizma standarde të detalizuara dhe të shkruara që do ta sigurojnë ose lehtësojnë realizimin e së drejtës për mbrojtje të akuzuarit kur është i thirrur në hetim në polici, sidomos nëse është i privuar nga liria, që është vetëm një nga arsytet për akuzuarit në Republikën e Maqedonisë thujse asnjëherë nuk shfrytëzojnë mbrojtës në polici. Nevoja për tejkalim të interpretimit të pabarabartë për shkak të pasaktësisë së dispozitave të caktuara ligjore dhe zbatimit të tyre praktik, harmonizimi me udhëzimet e reja të BE-së dhe plotësimi i rekomandimeve nga GRETA, janë bazë për ndryshime dhe plotësime të LPP.

Me qëllim të plotësimit të obligimeve ndërkombëtarisht të pranuar të RM-së, e për shkak të kompensimit të viktimave nga veprat penale, nevojitet që ligjërisht të rregullohet formimi i fondit të veçantë shtetëror për kompensimin e viktimave.

¹⁵ Vlerësimi dhe rekomandimet nga Grupi i Ekspertëve të Lartë të Gjyqësorit për Çështjet sistematike për sundimin e ligjit 2017, Rekomandime në pjesën për gjyqësorin Kapitulli 1 faqja 11, pika 29, Bruksel 4 shtator 2017

Sistemi për mbrojtjen e dëshmitarëve nga viti 2005 sugjeron probleme dhe mospërputhje të shumta në zbatim. Duke pasur parasysh se Ligji për mbrojtjen e dëshmitarëve zbatohet më tepër se një dekadë, ndërsa në ndërkohë në sistemin penal-juridik u paraqitën ndryshime të mëdha legjislative, u imponua nevoja për rishqyrtim të dispozitave të caktuara të përmbajtura në të. Ministria e Drejtësisë punon në drejtim të adaptimit ndaj probleme të perceptuara në zbatimin praktik, si nga aspekti i masave për mbrojtje, përforcimit institucional dhe funksionalitetit të organeve të parashikuara me ligjin ekzistues (Këshilli për mbrojtje të dëshmitarëve dhe Departamenti për mbrojtjen e dëshmitarëve), ashtu edhe harmonizim të tij me dispozitat e tjera nga sfera penale. Gjithashtu, një nga prioritetet në aspekt të këtij ligji është rregullimi i çështjes për mbrojtjen e dëshmitarëve në procedurat për ndjekje të veprave penale të ndërlidhura dhe që burojnë nga përmbajtja e ndjekjes së kundërligjshme të komunikimeve.

Sistemi për të drejtën e fëmijëve është vendosur me Ligjin për të drejtën e të miturve, i avancuar me Ligjin për të drejtën e fëmijëve, ende ballafaqohet me ekzistim të kushteve të këqija materiale, mungesë të shkollimit fillor dhe risocializim sistematik të fëmijëve të privuar nga liria, si dhe dërgon në ekzistimin e brengës serioze dhe nevojës për përpjekje për përforcim shtesë të drejtave të fëmijës. Njëkohësisht, është konstatuar mospërputhje me LPP dhe Ligjin për kundërvajtjet, si dhe udhëzimet nga BE. Për shkak të arsyeve të theksuara nevojiten ndryshime në Ligjin për të drejtën e fëmijëve, në drejtim të harmonizimit të tij me ligjet e tjera dhe udhëzimet e BE-së, përforcimit të mbrojtjes së fëmijëve viktime të veprave penale, inkorporimit të dispozitave procedurale në aspekt të rrjedhës së shqyrtimit kryesor, lehtësim të qasjes së fëmijëve – viktime deri tek këshilla juridike dhe përfaqësim, si dhe formim i Fondit për dëmshpërblimin e fëmijëve – viktime. Ndryshimet duhet t'i përforcojnë edhe mekanizmat për parandalimin e kundërvajtjes fëmijërore në nivel lokal dhe qendror, si dhe përforcimin institucional, material dhe funksional të Këshillit shtetëror për parandalimin e kundërvajtjes fëmijërore.

Bashkëpunimi ndërkombëtar në materien penale është rregulluar me Ligjin për bashkëpunim ndërkombëtar në materien penale nga viti 2010, i cili filloi me zbatim njëkohësisht me LPP, nga 1 dhjetori i vitit 2013.

Në vitin 2008 u firmos marrëveshja me EUROJUST, ndërsa shteti ka firmosur marrëveshje edhe me EUROPOL dhe është anëtar i INTERPOL, ILECU dhe i SELEC/SEEPAG. Shteti ka emëruar edhe kontakt persona për EJN. Janë firmosur dhe ratifikuar gjitha instrumentet relevante ndërkombëtare nga sfera e bashkëpunimit ndërkombëtar të gjyqësorit dhe ndihmës juridike ndërkombëtare, dhe protokollat e tyre plotësuese. Është ratifikuar edhe Protokollin i tretë plotësues ndaj Konventës Evropiane për ekstradim. Njëkohësisht, shteti ka firmosur marrëveshje të shumta bilaterale me shtetet e regjionit dhe më gjerë.

Me qëllim të tejkalimit të problemeve të perceptuara në zbatimin e ligjit në praktikë, sidomos në pjesën e procedurës së shkurtuar për ekstradim dhe dispozitave për përcaktimin e paraburgimit ekstradues, do të nisnin ndryshimet e Ligjit për bashkëpunim ndërkombëtar në materien penale. Nevojitet që të gjithë praktikuesve të involvuar në zbatimin e ligjit t'u mundësohet trajnim i rregullt për shkak të interpretimit dhe zbatimit të drejtë të formave për bashkëpunim ndërkombëtar.

Në lidhje me rekomandimet e Komisionit të Venedikut, subjekt i ndryshimeve dhe plotësimeve janë Ligji për mbrojtjen e dëftuesve dhe Ligji për mbrojtjen e privatësisë.

Pasi në kuadër të Ministrisë për drejtësi u miratua Strategjia nacionale për zhvillim të sistemit penitenciar (2015-2019), në këtë pjesë janë përfshirë vetëm çështjet të cilat nuk janë të përmbajtura në Strategjinë nacionale, por edhe disa probleme që burojnë nga zbatimi i saj dhe për tejkalimin e të cilave propozohen zgjidhje konkrete.

Parashikohet miratim i Ligjit të ri për zbatimin e sanksioneve, me të cilin do të kryhet harmonizim i rregullores ligjore nga sfera e zbatimit të sanksioneve me qëllimet strategjike të parashikuara në Strategjinë nacionale. Në gjykata të caktuara të rritet numri i gjykatësve për zbatimin e sanksioneve.

Për sigurimin e sistemit efikas penitenciar me qasje profesionale në organizimin dhe monitorimin mbi punën e enteve ndëshkuese-përmirësuese dhe edukuese-përmirësuese, e me qëllim të përmirësimit të sferave kyçe të funksionimit të sistemit penitenciar, plotësimin dhe respektimin e standardeve më të larta evropiane për zbatimin e sanksioneve, nevojitet vlerësimi i suksesit gjatë zbatimit në praktikë të Programit të përgjithshëm kognitiv për qasjen kognitive-bihejvoriste në trajtimin e personave të gjykuar dhe rishikimin e kompetencës së drejtorit të Drejtorisë për zbatimin e sanksioneve, rritje e kompetencave të drejtorëve të institucioneve ndëshkuese-përmirësuese dhe edukuese-përmirësuese, inkorporim i sistemit efikas për vendosje sipas ankesave, rasteve të denoncuar për veprim të papërshtatshëm me të burgosurit dhe zbatim i forcës së tepruar, evidentim përkatës dhe vlerësim i rasteve.

Në pjesën për probacion nevojitet ekipim i tërë shërbimit për probacion me kuadër profesional përkatës në tërë territorin e shtetit. Gjithashtu, nevojitet miratim i akteve nënligjore të cilat burojnë nga ligji.

5.2. Sfera administrativo-juridike

Kontesti administrativ si mbrojtje gjyqësore e të drejtave të qytetarëve nga aktet joligjore dhe punën e administratës në Republikën e Maqedonisë ka traditë të gjatë. Për herë të parë është implementuar me Ligjin për konteste administrative në vitin 1952, i plotësuar me Ligj të ri për kontestet administrative në vitin 1977 dhe me Ligjin e fundit të tretë për kontestet administrative të miratuar në vitin 2006, me të cilin në shtet u formua gjyqësor i veçantë dhe i specializuar administrativ. Ky ligj është ndryshuar dhe plotësuar në vitin 2010 me dispozita për formimin e Gjykatës së lartë administrative, pa u përkrahur dispozitat për udhëheqjen e procedurës para kësaj gjykate.

Problemet më të mëdha me të cilat qytetarët ballafaqohen në marrëdhëniet administrativo-juridike me shtetin (me organet publike në pajtueshmëri me terminologjinë e LPPA) janë:

- e para, kohëzgjatja e tërë procedurës administrative (procedurë administrative para organeve publike, pas së cilës vijon kontesti administrativ) dhe
- e dyta, moszbatimi i vendimeve të miratuara nga ana e gjyqësorit administrativ.

Kohëzgjatja e procedurës e cila përbëhet nga pesë instanca, edhe atë dy para organeve të administratës shtetërore të quajtura organe publike dhe tre në kuadër të kontestit administrativ para Gjykatës administrative, Gjykatës së Lartë Administrative dhe deklarativisht para Gjykatës Supreme të RM, e bëjnë mbrojtjen e të drejtave të qytetarëve të vonshme dhe të shtrenjtë.

Nga hulumtimet e komunitetit akademik dhe organizatave joqeveritare, si dhe nga raportet e përpiluara nga ekspertët në kuadër të projektit¹⁶ IPA 2007 konstatohet siç vijon: stërzgjatet mbrojtja e të drejtave të qytetarëve, vërtetohen aktgjykimet e njëjta të Gjykatës Administrative të cilat paraprakisht kanë qenë të abroguara dhe të kthyer në vendosje të përsëritur, që për palën e kishte kuptimin e humbjes së kohës dhe rritjes së shpenzimeve. Është konstatuar kotësi nga fakti që organet publike në kontestin administrativ që udhëhiqet kundër tyre të përfaqësohen nga avokatura e shtetit. Gjegjësisht, në pajtim me LPPA nga viti 2015, nëpunësi që e ka udhëhequr procedurën administrative është i obliguar të njëjtën edhe ta mbaron, ose me fjalë tjera, ta sjell dhe firmos aktvendimin. Ai përgjigjet në ankesën kundër aktvendimit të tij para komisionit shtetëror të shkallës së dytë që vendos sipas ankesave në procedurën administrative. Nëse qytetari në cilësi të palës ka iniciuar kontest administrativ kundër aktvendimit të shkallës së dytë, nuk ekziston asnjë arsyetim logjik ose juridik që avokati i shtetit ta përfaqëson organin publik në kontestin e tillë administrativ.

Mosvendosja në jurisdikcion të plotë nga ana e gjykatësve të Gjykatës Administrative paraqet problem shtesë për qytetarët që krijojnë ping-pong efekt në mbrojtjen e të drejtave të tyre. Nga njëra anë, ata kanë fituar aktgjykim në favor të tyre nga Gjykata Administrative, por nga ana tjetër në vend se ajo ta zgjidhë problemin në mënyrë meritore, i kthen në udhëheqje të sërishme të procedurës administrative para organeve shtetërore. Në këtë mënyrë, qytetarët kanë përfituar drejtësi gjyqësore de jure ose në letër, por jo edhe de facto ose realisht. Ky problem është pasojë e mungesës së akteve nga ana e organeve të paditura të administratës shtetërore gjatë kontestit administrativ, për ç'arsye Gjykata Administrative nuk mund të vendosë në mënyrë meritore në kontest të jurisdikcionit të plotë.

Aktgjykimet me të cilat Gjykata Administrative i abrogon aktvendimet e organeve të administratës shtetërore dhe i kthen në vendosje të sërishme me udhëzimet konkrete gjyqësore nuk zbatohen nga ana e organeve të administratës shtetërore të cilat sërish sjellin aktvendim me përmbajtjen e njëjtë sikur aktvendimi më parë i abroguar. Gjykata Administrative ballafaqohet me problem të moszbatimit të aktgjykimeve të tij, dukuri e cila nuk vërehet në asnjë shtet ku zbatohet në mënyrë konsekuente parimi i sundimit të së drejtës.

Kontestet nga marrëveshjet administrative, edhe pse janë saktë të përcaktuara me LKA nga viti 2006, ndërsa nga viti 2015 edhe me LPPA si kompetencë e Gjykatës Administrative, ende në numër më të madh zgjidhen para gjykatave të rregullta dhe në këtë fushë ekziston pabarazi e plotë në zbatimin e së drejtës.

Kushtet për punë të Gjykatës Administrative (hapësinore, teknike dhe kadrovike) janë të reduktuara në minimum dhe aspak nuk korrespondojnë për gjykatën e këtij rangi, që ballafaqohet me kontestet më të rëndësishme kundër shtetit.

Për shkak të gjitha rrethanave negative të konstatuara më lartë, nevojitet përpilim i analizës gjithëpërfshirëse për gjendjen në gjyqësorin administrativ, rezultatet e së cilës duhet të jenë bazë për ndryshimet e ardhme ligjore në këtë materie.

¹⁶ "Ndërtim i kapaciteteve të gjyqësorit administrativ në Republikën e Maqedonisë përballë sfidave për arritje të standardeve evropiane" – Universiteti "Shën Qirili dhe Metodij" Shkup, 2015; dhe Projekti IPA 2007 "Mbështetje për veprim dhe funksionim më efikas, efektiv dhe bashkëkohor të Gjykatës administrative" Aneksi 6, dhjetor 2011

Avokatura shtetërore nuk ka nevojë t'i përfaqësojë organet publike në kontestet administrative, duke i marrë parasysh vendimet e reja në LPPA sipas të cilave personi zyrtar që e udhëheq procedurën e sjell edhe aktin final. Rrjedhimisht, personi zyrtar duke e përfaqësuar organin publik do t'i mbron vendimet e tij në kontest administrativ.

Nevojitet ndërmarrja e masave për zbatim të përpiktë të obligueshmërisë së aktgjyqimeve gjyqësore dhe të parashikohet mënyra për të përcaktuar sa nga aktgjykimet e plotfuqishme janë zbatuar në afatin e parashikuar ligjor prej 30 ditëve. Kjo është një nga parimet evropiane të theksuara në Protokollin.

Në LKA duhet të përmbahen dispozita për sanksionimin e organeve publike të cilat Gjykatës Administrative nuk do t'i dorëzojnë aktet e nevojshme për udhëheqje dhe përmbyllje të drejtë të kontestit administrativ.

Nevojiten trajnime specifike të gjykatësve administrativ për gjykim të drejtë të kontesteve nga marrëveshjet administrative, të cilat do të realizohen nga ekspertë vendorë dhe të huaj.

Numri i gjyqimeve me shqyrtim të mbajtur publik nevojitet të rritet.

LKA duhet të harmonizohet me LPPA nga viti 2015.

Ekziston nevojë për plotësimin dhe saktësimin e të dhënave të caktuara në kuadër të Raporteve vjetore për punën e Gjykatës Administrative, si për shembull sa vendime janë sjellë në kontest të juridiksionit të plotë, sa vendime janë sjellë pas shqyrtimit të mbajtur gojor, sa nga vendimet i ka sjellë gjykatës individ, gjegjësisht të saktësohet baza e vendimeve të pranuar.

Është i domosdoshëm përmirësimi i kushteve hapësinore dhe teknike për punë të Gjykatës Administrative, që të mundën gjykatësit administrativë në mënyrë më efektive ta kryejnë punën e tyre, por edhe të përfitojnë dinjitetin dhe integritetin e nevojshëm.

5.3. Sfera kundërvajtëse-juridike

Sfera kundërvajtëse-juridike në RM përjetoi ndryshime të shumta në periudhën e kaluar, po ajo ende ngelet jofunksionale dhe e kontestuar.

Sistemi juridik maqedonas njihet dy kategori të veprave ndëshkuese: vepra penale dhe kundërvajtje. Veprat penale janë të rregulluara me Kodin Penal, ndërsa kundërvajtjet me Ligjin për kundërvajtje. Me Ligjin për gjykatat nga viti 1995 u abroguan gjykatat e mëparshme për kundërvajtje dhe u krijua organizim i vetëm gjyqësor. Para sjelljes së këtij ligji për kategorinë më të lehtë të veprave ndëshkuese-kundërvajtjet, kompetencë për shqiptimin e sanksioneve kishin gjykatat për kundërvajtje, por edhe organet e administratës shtetërore dhe shërbimet publike të cilave me ligj u jepeshin autorizime për shqiptimin e sanksioneve të tilla.

Me vendim të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Maqedonisë nga viti 1996 u abrogua dispozita nga Ligji për gjykatat, me të cilën ishte e rregulluar se për lloje të caktuara të kundërvajtjeve mund të vendosin lloje të tjera të organeve (doganore, devizore, të tregtisë së jashtme dhe tatimore). Vendimi i këtillë ishte rezultat i interpretimit të Gjykatës kushtetuese se për të gjitha veprat penale sipas Kushtetutës mund të vendosin vetëm gjykatat. Si pasojë e këtij vendimi, numri i lëndëve kundërvajtëse para gjykatave themelore të cilat shënonin rënie të vazhdueshme, u rrit në mënyrë enorme. Për shkak të mosgjydhjes në kohë të lëndëve kundërvajtëse, pjesa dërrmuese e tyre pësonin parashkrim, që e vinte në pikëpyetje dobinë e udhëheqjes së procedurës. Nga ana tjetër, organet e administratës shtetërore, të cilave iu morën autorizimet për udhëheqje të procedurës kundërvajtëse dhe shqiptim të sanksioneve, u gjendën në pozitë pasive, pa mundësi për veprim efikas në zbatimin e autorizimeve të tyre mbikëqyrëse.

Me shpalljen e amendamenteve për ndryshim të Kushtetutës së Republikës së Maqedonisë në dhjetor të vitit 2005, më saktë me amendamentin XX u krijua mundësi që në raste të caktuara me ligj, për kundërvajtje, sanksion të mund të shqiptojë organ i administratës shtetërore ose organ tjetër që kryen autorizime publike, vendimi final i të cilit do t'i nënshtrohet mbrojtjes gjyqësore nën kushte dhe procedurë të përcaktuar me ligj. Kjo dispozitë kushtetuese juridikisht u operacionalizua me sjelljen e Ligjit për kundërvajtje në maj të vitit 2006. Ajo që përfaqëson mangësinë më të madhe të këtij Ligji për kundërvajtje është ndërlikueshmëria e tij nomoteknike, sepse në tekst të njëjtë ligjor sistematizohen dy lloje tërësisht të ndryshme të kundërvajtjeve si vepra të ndëshkueshme dhe dy procedura tërësisht të ndryshme të procedurave juridike para bartësve të ndryshëm të pushtetit shtetëror-gjyqësor dhe administratë.

Njëkohësisht, Ligji përmbante edhe dispozitë sipas së cilës me dispozitat e veçanta materiale mund të përshkruhen gjopa për kundërvajtje jashtë kornizave të përcaktuara me Ligjin për kundërvajtje si dispozitë e përgjithshme dhe ligjistik sistematik. Kjo mundësi ligjore u shfrytëzua ashtu që me numër enorm të ligjeve materiale,

organet e administratës shtetërore parashikuan në kompetencë dhe të drejtë të tyre të shqiptojnë gjoba prej disa mijë (ndonjëherë edhe dhjetëra mijë) euro në kundërvlerë denari.

Zgjidhja e këtillë ligjore pësonte kritika të shumta nga komuniteti i biznesit si më i dëmtuar, nga opinioni shkencor dhe profesional që kërkonte ndryshime urgjente të kësaj dispozite e cila mundësoi dy çrregullime serioze të rendit juridik në shtet: e para, përshkrim i gjobave për kundërvajtje më të larta nga dënimet për veprat penale të përcaktuara në KP, dhe e dyta, mosrespektim i parimit 'non bis in idem', sepse pësoi shpeshim i rasteve kur një person paraqitet si i akuzuar, i gjykuar dhe i dënuar edhe në procedurë kundërvajtëse, edhe në procedurë penale, për vepër të njëjtë e cila është përshkruar si kundërvajtje në ndonjë dispozitë materiale dhe njëkohësisht edhe si vepër penale në KP.

Ligji i ri për kundërvajtje u miratua në vitin 2015 dhe në pjesën dërrmuese është identik me Ligjin e mëparshëm për kundërvajtje nga viti 2006, me ç'rast u kryen ndryshime të caktuara nomoteknike dhe u ndryshua numeracioni i dispozitave të caktuara.

Ndryshimi më i prituri në aspekt të zvogëlimit të gjobave që mund t'i shqiptojnë organet kundërvajtëse jo vetëm që nuk është përmbajtur në Ligjin e fundit për kundërvajtje, por përkundrazi, gjobat ngelin të pandryshuara, në vende madje edhe të zmadhuara dhe ende ngelet e pranishme dispozita e cila parasheh mundësinë "përjashtimi të ngelet rregull". Në fakt, kjo do të thotë se ekziston mundësia me dispozita të veçanta materiale të parashikohen gjoba më të mëdha se gjobat e përcaktuara me Ligjin për kundërvajtje.

Risi tjetër e rëndësishme është inkorporimi i dyshkallësisë në procedurën kundërvajtëse në kuadër të administratës shtetërore. Kështu, pala së cilës organi kundërvajtës i ka shqiptuar sanksion kundërvajtës, ka të drejtë të ankesës para Komisionit Shtetëror për Vendosje në Shkallë të Dytë në sferën e mbikëqyrjes inspektuese dhe procedurës kundërvajtëse, e themeluar me Ligj të veçantë për themelimin e Komisionit Shtetëror për Vendosje në Shkallë të Dytë në sferën e mbikëqyrjes inspektuese dhe procedurës kundërvajtëse. Kjo përvojë ligjvënëse paraqet kuriozitet të veçantë, sepse deri tani nuk është vërejtur rast ku miratohet një ligj për themelimin e një organi shtetëror, ndërsa në ligj tjetër të përshkruhen autorizimet e organit të ri (LK), ndërsa në ligj të tretë (LPPA) të përshkruhen rregullat për vendosje të atij organi.

Për punën e Komisionit të posaformuar shtetëror nuk ka asnjë të dhënë, edhe pse ekziston dy vite. Kompetenca e tij e gjerë të vendos si organ i shkallës së dytë për të gjitha procedurat kundërvajtëse dhe inspektuese me siguri ishte arsye për përcaktimin e pagave jashtëzakonisht të larta për anëtarët e tij, e prandaj habit fakti se mungojnë analiza për punën e Komisionit, strategjia apo programi për punën e ardhme, të dhëna statistikore për efikasitetin, cilësinë dhe transparencën e tij. Internet-faqja zyrtare e Komisionit nuk përmban asnjë të dhënë relevante për analizë. Duke e marrë parasysh faktin se u sigurua mbrojtje e rregullt juridike kundër aktvendimeve për kundërvajtje, të miratuara nga organe të administratës shtetërore me Ligjin e vjetër për kundërvajtje përmes së drejtës për padi për inicim të kontestit administrativ, si dhe ajo që procedurat inspektuese janë vetëm lloj i procedurave administrative për të cilat tashmë ekziston organ shtetëror i shkallës së dytë, parashtrohet pyetja për arsyet dhe motivet për formimin e këtij Komisioni.

Zgjidhjet e këtilla në Ligjin e ri për kundërvajtje, të cilat mundësojnë që organe të administratës për shqiptojnë gjoba në shuma milionëshe dhe mbrojtje gjyqësore e cila nuk e anulon zbatimin e tyre që realizohet nga ana e DAP në procedurë tatimore, as për së afërmi nuk korrespondon me nocionin kundërvajtje të përcaktuar si "jo e drejtë më e vogël nga vepër e kryer penale". Për jo të drejtë më të vogël pason procedurë më e thjeshtë dhe sanksione më të vogla, që është tërësisht në kundërshtim me përcaktimin e Ligjit ekzistues për kundërvajtje. Nëse nisemi nga fakti se diferenca mes kundërvajtjeve dhe veprave penale është vetëm kuantitative (jo e drejtë më e vogël përballë më të madhes), atëherë ngelet e hapur çështja pse niveli i gjobave të përcaktuara në LK dhe KP është në proporcion të kundërt me nivelin e jo të drejtës. Zgjidhjet e këtilla ligjore janë të padrejta dhe të paarsyeshme.

Niveli i gjobave, si dhe rregullat për mbrojtje juridike të qytetarëve nga aktvendime eventuale joligjore për kundërvajtje të përshkruara me LK, e sjellin në pikëpyetje zbatimin e përpiktë të parimeve të sundimit të së drejtës, sigurisë juridike, barazisë dhe proporcionalitetit.

Vërehet ekzistimi i inflacionit nga kundërvajtjet në kompetencë të organeve kundërvajtëse jogjyqësore, si dhe numër tepër i madh i ligjeve me të cilat përcaktohen këto kundërvajtje dhe niveli i gjobave për kryerjen e tyre.

Nga e gjithë kjo, nevojitet analizë gjithëpërfshirëse e përmbajtjes dhe implementimit të kornizës ligjore për kundërvajtjet, e cila do të sugjeron mënyrat dhe kriteret për përkufizimin e nocioneve kundërvajtje gjyqësore dhe delikt administrativ.

Hapësira e nivelit të gjobave duhet të përcaktohet me ligj dhe të kufizohet mundësia për mënjanim nga ai me ligjet e veçanta materiale.

Ndjejhet nevoja për rishikimin e sanksioneve kundërvajtëse me atë që, mes tjerash, do të inkorporohet vërejtja si një lloj sanksioni për personat juridik. Mundësia për shqiptimin e vërejtjes për personat fizikë duhet të stimulohet sepse, edhe pse e njëjta parashikohet me LK, në praktikë shqiptohet rrallë.

5.4. Sfera civile-juridike

Reforma gjithëpërfshirëse e sistemit civil-juridik në Republikën e Maqedonisë filloi në vitin 2011 me nisjen e kodifikimit të së drejtës civile, me qëllim të përmirësimit të cilësisë në rregullimin e së drejtës civile dhe tejkalimit të atyre zbrazëtirave juridike me të cilat për momentin ballafaqohen praktikantët juridikë gjatë zbatimit të normave civile-juridike. Reforma është planifikuar të realizohet në katër sfera civile-juridike, edhe atë: marrëdhëniet sendore-juridike, marrëdhëniet obligative, marrëdhëniet trashëguese-juridike dhe marrëdhëniet familjare-juridike. Rregullimi i të tre sferave nga fusha juridike civile është në fazë të avancuar të përgatitjes dhe të njëjtat janë harmonizuar me legjislacionin më të ri evropian që i mbulon këto sfera, si dhe trendet e sistemeve bashkëkohore juridike. Duke e pasur parasysh zbatimin shumëvjeçar të Ligjin për pronën dhe të drejtat tjera sendore të miratuar në vitin 2011 dhe nevojën për harmonizimin e tij për aktet tjera që i mbulojnë marrëdhëniet sendore-juridike, planifikohet përgatitja e Ligjit të ri për pronën dhe të drejtat tjera sendore. Pasi të vlerësohet se është vendosur sistem i normave funksionale civile-juridike, do të qaset drejt kodifikimit të materies së tërësishme civile-juridike.

Shumat e larta për dëmshpërbim nga fyerja dhe shpifja kundër gazetarëve dhe bartësve të funksioneve publike do të reduktohen në shuma simbolike.

Në pjesën e ligjeve procesore, reforma u bë me sjelljen e Ligjit të ri për procedurë kontestimore (LPK) në vitin 2005 dhe ndryshimet nga viti 2010 dhe 2015. LPK kontribuoi për shkurtimin e kohëzgjatjes së procedurës dhe zvogëlimin e mbingarkimit të gjykatave me përjashtim nga kompetenca gjyqësore të urdhëresave të paguara dhe procedurave trashëguese të cilat me vite e ngarkonin sistemin gjyqësor. Mirëpo, zbatimi praktik i pjesës nga dispozitat e reja, sidomos ato që i dedikohen pyetësorit të kryqëzuar, ekspertizës së obliguar me parashtrim të vetë ankesës etj. e shfaqin nevojën për rishqyrtimin e këtyre dispozitave me organizim të diskutimeve dhe debateve publike, me përfshirje të opinionit më të gjerë shkencor dhe profesional.

Ligji për ekspertizë u miratua në vitin 2009. Prapë, për shkak të probleme të perceptuara në zbatimin e normave të caktuara nga zgjidhja aktuale ligjore, sidomos në pjesën e hyrjes në profesionin e ekspertit përmes dhënies së provimit në testimin elektronik për ekspertë dhe mënyrën e krijimit të dhënies elektronike të provimit, konsiderueshëm u vështirësua futja në profesion, për ç'arsye do të niset me përgatitjen e ndryshimeve të zgjidhjes ekzistuese ligjore.

6. KORNIZA JURIDIKE E SEKTORIT TË GJYQËSORIT

6.1. Korniza normative

- Kushtetuta e Republikës së Maqedonisë (Gazeta zyrtare nr. 52/1991, 31/1998, 91/2001, 84/2003, 107/2005, 3/2009 dhe 49/2011);
- Ligji për gjykatat ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 58/2006, 62/2006, 35/2008 dhe 150/2010);
- Ligji për Këshillin gjyqësor të Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 60/2006, 69/2006, 150/2010, 100/2011, 20/2015 dhe 61/2015);
- Ligji për Akademinë për gjykatës dhe prokurorë publik ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr.20/2015, 192/2015 dhe 231/2015);
- Ligji për zbatimin e vendimeve të GJEDN ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr.67/2009 dhe 43/2014);
- Ligji për buxhetin gjyqësor ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 60/2003; 37/2006; 103/2008 dhe 145/2010);
- Ligji për pagat e gjykatësve ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr.110/2007, 103/2008; 161/2008; 153/2009; 67/2010; 97/2010; 135/2011 dhe 231/2015);
- Ligji për shërbimin gjyqësor ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 43/2014, 33/2015, 98/2015 dhe 6/2016);
- Ligji për menaxhim me lëvizjen e gjësendeve në gjykata ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 171/2010);
- Ligji për prokurori publike ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr.150/2007 dhe 111/2008);
- Ligji për Këshillin e prokurorëve publik ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr.150/2007 dhe 100/2011);
- Ligji për pagat e prokurorëve publik ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 153/2009; 67/2010; 97/2010 dhe 231/2015);
- Ligji për shërbimin e prokurorisë publike ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 62/2015, 231/2015 dhe 11/2016);
- Ligji për prokurorinë publike për ndjekjen e veprave Penale të ndërlidhura dhe që burojnë nga ndjekja e kundërligjshme e komunikimeve ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 159/2015);
- Ligji për ndihmë juridike falas ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 161/2009, 185/2011, 27/2014 dhe 104/2015);
- Ligji për avokaturë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 59/2002, 60/2006, 29/2007, 106/2008, 135/2011, 113/2012 dhe 148/2015);
- Ligji për noteri ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 72/2016 dhe 142/2016);
- Ligji për përmbarim ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 72/2016 dhe 142/2016);
- Ligji për ndërmjetësim ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 188/2013, 148/2015, 192/2015 dhe 55/2016);
- Kodi Penal ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 37/1996, 80/1999, 4/2002, 43/2003, 19/2004, 81/2005, 60/2006, 73/2006, 7/2008, 139/2008, 114/2009, 51/2011, 135/2011, 185/2011, 142/2012, 166/2012, 55/2013, 82/2013, 14/2014, 27/2014, 28/2014, 41/2014, 115/2014, 132/2014, 160/2014, 199/2014, 196/2015 dhe 226/2015);
- Ligji për procedurë Penale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 150/2010, 100/2012 dhe 142/2016);
- Ligji për drejtësinë e fëmijëve ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 148/2013);
- Ligji për zbatimin e sanksioneve ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 2/2006, 57/2010, 170/2013, 43/2014, 166/2014, 33/2015, 98/2015 dhe 11/2016);
- Ligji për bashkëpunim ndërkombëtar në materien Penale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr.124/2010);

- Ligji për probacion ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 226/2015);
- Ligji për kundërvajtjet ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 124/2015);
- Ligji për kontestet administrative ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 62/2006 dhe 150/2010);
- Ligji për procedurë të përgjithshme administrative ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr.124/2015);
- Ligji për procedurë kontestimore ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 79/2005, 110/2008, 83/2009, 116/2010 dhe 124/2015);
- Ligji për marrëdhëniet obligative ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 18/2001, 4/2002, 5/2003, 84/2008, 81/2009, 161/2009 dhe 123/2013);
- Ligji për pronë dhe të drejta tjera pronësore ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 18/2001; 92/2008; 139/2009 dhe 35/2010);
- Ligji për trashëgimi ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 47/1996);
- Ligji për provimin e gjyqësorit ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr.137/2013 dhe 153/2015), dhe
- Ligji për përgjegjësinë civile për fyerje dhe ofendim ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 143/2012)

6.2. Dokumente tjera relevante

- Strategji për reformë të sistemit të gjyqësorit 2004-2007 me Plan të Veprimit;
- Strategji për teknologji informatike – komunikuese në gjyqësorin 2007-2010;
- Strategji për reformë të së drejtës ndëshkuese 2007-2010;
- Strategji nacionale për zhvillim të sistemit penitenciar 2015-2019;
- Strategji për zhvillim të shërbimit të probacionit në RM 2013-2016;
- Plan strategjik i Ministrisë për drejtësi;
- Programi nacional për miratimin e të drejtës së BE-së, 2017-2019;
- Program shtetëror për parandalimin dhe represionin e korrupsionit, si dhe për parandalimin dhe zvogëlimin e përplasjes së interesave me Planin e Veprimit 2016-2019; dhe
- Propozim i organizatave qytetare për reforma urgjente demokratike, korrik 2017.

6.3. Raporte ndërkombëtare për Republikën e Maqedonisë

- Raport vjetor për përparimin e Republikës së Maqedonisë i Komisionit Evropian për vitin 2016, 2015, 2014, 2013 dhe 2012;
- Rekomandime nga grupi i ekspertëve të lartë për çështje sistematike për sundimin e së drejtës që i dedikohen ndjekjes së komunikimeve të zbuluara në pranverën e vitit 2015, qershor viti 2015;
- Prioritete urgjente reformuese të Komisionit Evropian për Republikën e Maqedonisë, qershor 2015;
- Përgatitje e programit të BE-së për mbështetje të sektorit të gjyqësorit, korrik 2014;
- Raport për evaluim i GREKO-s për RM – rrethi i katërt, dhjetor 2013;
- Raport për harmonizim i GREKO-s për RM – rrethi i katërt, korrik 2016;
- Komisioni evropian për efikasitetin e të drejtës (SEREJ) – Raport për evaluimin e Sistemeve evropiane të gjyqësorit dhe efikasitetit dhe cilësisë të së drejtës – botimi i fundit 2016 (të dhëna 2014); dhe
- Mendim i Komisionit të Venedikut për ligjet për përgjegjësi disiplinore dhe evaluim të gjykatësve në Republikën e Maqedonisë, dhjetor 2015.

6.4. Listë e dokumenteve ndërkombëtare për pavarësinë e gjyqësorit

6.4.1. Dokumente të OKB-së për pavarësinë e gjyqësorit

- Deklarata universale për të drejtat e njeriut
- Traktati ndërkombëtar për të drejtat civile dhe politike
- Parimet themelore për pavarësinë e gjyqësorit dhe Procedura për zbatim efektiv të principeve themelore për pavarësinë e gjyqësorit
- Deklarata universale për pavarësinë e gjyqësorit

6.4.2. Dokumente të Këshillit të Evropës për pavarësinë e gjyqësorit

- Rekomandimi CM/Rec. (94) 12 i Komitetit të ministrave të vendeve anëtare për pavarësi, efikasitet dhe rolin e gjykatësve
- Rekomandimi CM/Rec. (2010) 12 i Komitetit të ministrave të vendeve anëtare për pavarësi, efikasitet dhe përgjegjësinë e gjykatësve
- Karta evropiane për statusin e gjykatësve (1998)
- Karta e madhe (MagnaCarta) e gjykatësve
- Komisioni i Venedikut, Raport për pavarësinë e sistemit gjyqësor (2010)
- Mendime të Këshillit konsultativ të gjykatësve evropian (19 mendime)
- Udhërrëfyes evropian për etikën dhe veprimin e prokurorëve publik (Udhërrëfyes nga Budapesti i miratuar në konferencën e përgjithshme të prokurorëve të Evropës nga viti 2005)

6.4.3. Dokumente të tjera për pavarësinë e gjyqësorit

- Karta universale e gjykatësve
- Karta gjyqësore në Evropë
- Mt. Scopus standarde të miratuara dhe të rishikuara ndërkombëtare për pavarësinë e gjyqësorit
- (Bangalor) Kodeks për sjelljen e gjykatësve
- Rrjeti evropian i këshillave gjyqësor, Zhvillim i standardeve minimale gjyqësore I-V (përzgjedhje, vlerësim, pavarësi, procedura disiplinore, etj.)

6.5. Praktika e GJNDN

SHTOJCË

- PLANI I VEPRIMIT

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.1. PAVARËSIA DHE PAANSHMËRIA	Përcaktimi i kritereve ligjore, për (mos) zgjedhjen e të diplomuarve në AGJPP nga KGJRM dhe KPPRM	2.1.1.-1	Përcaktimi i kritereve të sakta dhe precize për (mos) zgjedhjen e të diplomuarve në AGJPP nga KGJRM dhe KPPRM.	1. Formimi i grupeve të punës për përpilimin e zgjidhjeve ligjore (LKGJRM dhe LKPPRM) me inkuadrimin e qarqeve profesionale e akademike dhe SC. 2. Shfrytëzimi i analizave komparative. 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debat publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së.	MD	KGJRM, GJSRM, KP-PRM, PPRM, Shoqata e Gjykatësve, Shoqata e Prokurorëve	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Gjyqtarët dhe prokurorët e zgjedhur në bazë të kritereve të reja zgjedhore
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMAVE NË GJYQËSI	2.1. PAVARËSIA DHA PAANSHMËRIA	Përcaktimi i kritereve ligjore, për (mos) zgjedhjen e të diplomuarve në AGJPP nga KGJRM dhe KPPRM	2.1.1.-2	Përcaktimi i detyrimit ligjor për KGJRM dhe KPPRM për respektimin konsequent të radhitjes kohore të listave të dorëzuara nga Akademia gjatë zgjedhjes së gjyqtarëve/prokurorëve publikë.	1. Formimi i grupeve të punës për përpilimin e zgjidhjeve ligjore (LKGJRM dhe LKPPRM) me inkuadrimin e qarqeve profesionale dhe akademike dhe SC. 2. Shfrytëzimi i analizave komparative. 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së.	MD	KGJRM, GJSRM, KP-PRM, PPRM, Shoqata e Gjykatësve, Shoqata e Prokurorëve	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Gjyqtarët dhe prokurorët e zgjedhur në bazë të radhitjes kohore të rang - listave të Akademisë.
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMAVE NË GJYQËSI	2.1. PAVARËSIA DHA PAANSHMËRIA	Përcaktimi i kritereve ligjore, për (mos) zgjedhjen e të diplomuarve në AGJPP nga KGJRM dhe KPPRM	2.1.1.-3	Arsyetim dhe shpallje publike e detyrueshme e vendimit për zgjedhjen/moszgjedhjen e kandidatit në listë nga Këshilli Gjyqësor dhe Këshilli i Prokurorëve Publikë.	Përpilimi i akteve nënligjore të KGJRM dhe KPPRM, në të cilat do të përcaktohet formë rigorozë e vendimarrjes gjatë zgjedhjes që detyrimisht do të përmbajë arsyetim të argumentuar mbi arsyet (p.sh.: dokumentet e falsifikuara, falsifikim i provimit përfundimtar, kushte të paplotësuara ligjore për të qenë në listën e të diplomuarve etj.	KGJRM KPPRM	/	Gjashtë muaj pas miratimit të ligjit	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	100% Vendime të arsyetuara dhe të publikuar mbi zgjedhjen e gjyqtarëve dhe prokurorëve publikë.

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMAVE NË GJYQËSI	2.1. PAVARËSIA DHE PAANSHMËRIA	Anëtarët e Këshillit Gjyqësor dhe Këshillit të Prokurorëve Publikë duhet të zgjedhen nga radha e gjyqtarëve dhe prokurorëve publikë më me përvojë	2.1.2.-1	Precizim ligjor për zgjedhjen e anëtarëve të KGJRM dhe KPPRM nga radha e gjyqtarëve dhe prokurorëve publik më me përvojë të cilët më së paku plotësojnë kushtin për ushtrimin e funksionit të gjyqtarit dhe prokurorit publik në gjykatat e apelit dhe prokuroritë e larta.	1. Formimi i grupeve të punës për përpilimin e zgjidhjeve ligjore (LKGJRM dhe LKPPRM) me inkuadrimin e qarqeve profesionale dhe akademike dhe SC. 2. Shfrytëzimi i analizave komparative. 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së.	MD	KGJRM, GJSRM, KP-PRM, PPRM, Shoqata e Gjykatësve, Shoqata e Prokurorëve	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Anëtarë të rinj të zgjedhur në KGJRM dhe KP-PRM nga radhët e gjyqtarëve dhe prokurorëve publik më me përvojë në bazë të kriterëve të reja ligjore.
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMAVE NË GJYQËSI	2.1. PAVARËSIA DHA PAANSHMËRIA	Precizimi ligjor i kushtit „jurist i shquar“ për zgjedhjen e anëtarëve të Këshillit Gjyqësor dhe të Prokurorëve Publikë me propozim të Kuvendit të RM-së dhe Kryetarit të RM-së, të cilët nuk duhet të jenë nga radha e gjyqtarëve, përkatësisht prokurorëve publikë	2.1.3.-1	Precizimi ligjor i kushtit „jurist i shquar“ me kriteret e kohëzgjatjes së përvojës, materien të cilën e kanë punuar në mënyrë profesionale, certifikatat, shpërblimet që kanë marrë, punimet profesionale dhe shkencore të publikuara e tj.	1. Formimi i grupeve të punës për përpilimin e zgjidhjeve ligjore (LKGJRM dhe LKPPRM) me inkuadrimin e qarqeve profesionale dhe akademike dhe SC. 2. Shfrytëzimi i analizave komparative. 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debat publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së.	MD	KGJRM, GJSRM, KP-PRM, PPRM, Shoqata e Gjykatësve, Shoqata e Prokurorëve	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Anëtarë të rinj të zgjedhur në KGJRM dhe KPPRM, juristë të shquar, të cilët nuk janë nga radha e gjyqtarëve dhe prokurorëve publik në bazë të kriterëve të reja ligjore.
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.1. PAVARËSIA DHA PAANSHMËRIA	Vendosja e kornizës ligjore për zhvleftësimin e masave dhe pasojave juridike nga procesi i lustrimit.	2.1.4.-1	Baza juridike për zhvleftësimin e masave dhe pasojave juridike nga procesi i lustrimit.	Dorëzimi i tekstit final tek Qeveria e RM-së.	MD	Këshilli për reforma në sektorin gjyqësor	Dhjetor 2017	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.1. PAVARËSIA DHE PAANSHMËRIA	Funksionimi i drejtë i sistemit për shpërndarjen e lëndëve gjyqësore (AKMIS) me zbatimin e kontrollit dhe revizionit të rregullt mbi funksionimin e tij, me qëllim të pengimit të çfarëdo keqpërdorimi në sistem.	2.1.5.-1	Tejkalimin e mundësisë për keqpërdorim të sistemit për shpërndarje elektronike të lëndëve nëpërmjet formimit të një trupi për vlerësimin e përdorimit të AKMIS, zbatimi i veprimeve të ekzaminimit të mënyrave të përdorimit të tij, nëpërmjet ndryshimit të Ligjit për udhëheqjen e bartjes së lëndëve në gjykata.	1. Formimi i grupit të punës për Ligjin për udhëheq me bartjen e lëndëve në gjykata (LUBLGJ) 2. Përpilimi i projektligjit. 3. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 6. Nxjerrja e ligjit nga Kuvendi i RM-së. 7. Propozim Rregullorja për ndryshimin dhe plotësimin e Rregullores gjyqësore dhe 8. Sjellja e procedurave të brendshme në gjykata	MD	KGJRM, KP-PRM gjyqtarë, shoqata e gjyqtarëve, përfaqësues nga SHAGJ, SC	LUBLGJ 1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. dhe 4. Maj 2018 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018 Rregullorja gjyqësore 8. Dhjetor 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Sistem funksional AKMIS, në pajtim me pretendimet e evalvimeve dhe revizioneve
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.1. PAVARËSIA DHE PAANSHMËRIA	Funksionimi i drejtë i sistemit për shpërndarjen e lëndëve gjyqësore (AKMIS) me zbatimin e kontrollit dhe revizionit të rregullt mbi funksionimin e tij, me qëllim të pengimit të çfarëdo keqpërdorimi në sistem.	2.1.5. -2	Revizione të rregullta vjetore mbi funksionimin e AKMIS nga revizorë të pavarur.	Angazhimi i revizorëve të pavarur	MD	KGJB, ente të pavarura të jashtme revizioni	Në kontinuitet nga viti 2018	360.000,00 denarë	Sistem funksional AKMIS, në pajtim me të dhënat e evalvimeve dhe revizioneve
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.1. PAVARËSIA DHE PAANSHMËRIA	Buxhet gjyqësor i pavarur dhe i qëndrueshëm, konsistent me përcaktimin ligjor të të ardhurave bruto nacionale	2.1.6.-1	Përmirësimi i gjendjes me zbatimin e Ligjit për buxhetin gjyqësor.	Analiza e mundësisë për zbatim konsekuent të Ligjit për buxhetin gjyqësor, si dhe përmirësimin e zbatimit të tij në nivel vjetor	Këshilli Gjyqësor Buxhetor MF	/	Maj 2018	Në kontinuitet për secilin vit	Buxheti për vitin 2019 prje 0,6 nga BPV, kurse për vitin 2021 prej 0,8%.
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.1. PAVARËSIA DHE PAANSHMËRIA	Buxhet gjyqësor i pavarur dhe i qëndrueshëm, konsistent me përcaktimin ligjor të të ardhurave bruto nacionale	2.1.6-2	Avancimi i mënyrës dhe procedurës për shpërndarjen e mjeteve të Buxhetit Gjyqësor.	Përcaktimi (avancimi) i metodologjisë me kritere objektive për hartimin dhe shpërndarjen e Buxhetit Gjyqësor.	Këshilli Gjyqësor Buxhetor MF	/	Korrik 2018	Në kontinuitet për secilin vit	Buxheti për vitin 2019 prje 0,6 nga BPV, kurse për vitin 2021 prej 0,8%.
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Barazimi i praktikës gjyqësore	2.2.1.-1	Rritja e vëllimit të trajnimeve të gjyqtarëve në kuadër të AGJPP për analizë të vendimeve të publikuara gjyqësore në përputhje me standardet evropiane	1. Publikimi me radhë i vendimeve të sjella gjyqësore në ueb - portalin gjyqësor. 2. trajnime në AGJPP për analizë të vendimeve të sjella gjyqësore 3. Përpilimi i përmbledhjeve të vendimeve gjyqësore	AGJPP	AGJPP	Në kontinuitet, nga tetori i vitit 2017 deri në vitin 2022	IPA/ Ndihmë nga jashtë	Numër i zvogëluar i aplikimeve në GJEDNJ, në bazë të praktikës gjyqësore të pa barazuar, deri në vitin 2021

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Njësimi i praktikës gjyqësore	2.2.1.-2	Përpilim i rregullt i sentencave dhe konkluzioneve nga Gjykatat e Apelit.	Takime të rregullta të gjyqtarëve të rajoneve të ndryshme të Apelit, ndërmjet gjyqtarëve të rajoneve të Apelit dhe Gjykatës Supreme me qëllim të sjelljes së përfundimeve mbi çështjet juridike dhe publikimin e tyre në ueb portalin gjyqësor.	GJSRM	Gjykatat e Apelit	Në kontinuitet, nga tetori i vitit 2017 deri në vitin 2022	IPA / Ndhimë nga jashtë	Numër i zvogëluar i aplikimeve në GJEDNJ, në bazë të praktikës gjyqësore të pa barazuar, deri në vitin 2021
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Revidimi i kriterëve për notimin e gjyqtarëve dhe prokurorëve publik.	2.2.2.-1	Ndryshime në ligjet e KGJRM dhe KPPRM me qëllim të vënies së dispozitave ligjore për kriterë objektive dhe për përkufizim të dispozitave të përpikta mbi kompetencën dhe procedurën e notimit të zakonshëm dhe të jashtë-zakonshëm të gjyqtarëve, kryetarëve të gjykatave dhe prokurorëve publikë, që do të bazohen në balancimin e kriterëve kuantitative dhe kualitative, si dhe në aftësitë profesionale, efikasitetin, integritetin dhe përvojën.	1. Formimi i grupeve të punës për përpilimin e zgjidhjeve ligjore (LKGJRM dhe LKPPRM) me inkuadrimin e qarqeve profesionale dhe akademike dhe SC. 2. Shfrytëzimi i analizave komparative. 3. Përpilimi i Projektligjit. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i Projektligjit nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së.	1.-5. MD 8. KGJRM, KPPRM	KGJRM, GJSRM KPPRM, PPRM Shoqata e gjyqtarëve, Shoqata e prokurorëve publik	Ndryshime për LKGJRM: 1. Tetor 2017 2. - 5. Nëntor 2017 6. Dhjetor 2017 7. Janar 2018 8. tre muaj pas nxjerrjes së ligjeve Ligji për KPPRM: 1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018 8. tre muaj pas nxjerrjes së ligjeve	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Gjyqtarë dhe prokurorë publik të vlerësuar në pajtim me kriteret kuantitative dhe kualitative për vitin 2019
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Ridefinimi i kriterëve për avancimin e gjyqtarit dhe prokurorit publik	2.2.3.-1	Nxjerrja e : Ligjit për prokurorët publik Ligjit për Këshillin e PP Ligjit për gjykatat Ligjit për Këshillin Gjyqësor të RM, drejtë implementimit të kriterëve për avancimin që do të jenë në korrelacion me stazhin gjyqësor/prokuror, peshën, llojin dhe ndërlikueshmërinë e lëndëve, notimin profesional	1. Formimi i grupeve të punës për përpilimin e zgjidhjeve ligjore me inkuadrimin e qarqeve profesionale dhe akademik dhe SC. 2. Shfrytëzimi i analizave komparative 3. Përpilimi i projektligjeve 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi në RVEN dhe debat publik) 5. Dorëzimi i Projektligjit në Qeverinë së RM-së. 6. Projektligje të miratuara nga Qeveria e RM-së. 7. Ligje të nxjerra nga Kuvendi i RM-së. 8. Formimi i një formulari të vetëm për notim	MD	KGJRM GJSRM KPPRM PPRM Shoqata e gjyqtarëve, Shoqata e prokurorëve publik	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	IPA / Ndhimë nga jashtë	100% Gjyqtarë dhe prokurorë publik të avancuar në bazë të kriterëve të reja ligjore të vitit 2019.

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Ridefinimi i kritereve për avancimin e gjyqarit dhe prokurorit publik	2.2.3.-2	Arsyetim dhe shpallje publike e detyrueshme e vendimeve të KGJRM dhe KPPRM mbi avancimin e gjyqtarëve dhe prokurorëve publike.	Përpilimi i akteve nënligjore të KGJRM dhe KPPRM në të cilat do të përcaktohet forma e vendimit për zgjedhje që detyrimisht do të përmbajë arsyetimin e argumentuar mbi arsyet e avancimit	KGJRM KPPRM	/	Gjashtë muaj pas miratimit të ligjit	nuk shkakton implikime fiskale	100% Vendime të publikuara me arsyetim mbi avancimin e gjyqtarëve dhe prokurorëve publik
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Ndërprerja e dhënies së provimit profesional në formë elektronike dhe zbatimi i dhënies së provimit me gojë dhe me shkrim nga kandidatët para komisioneve profesionale, në bazë të kritereve matëse dhe objektive për vlerësimin e diturive të tyre.	2.2.4.-1	Sjellja e zgjidhjeve ligjore me të cilat dhënia elektronike e provimit do të zëvendësohet me provimin me shkrim dhe ushtrimin me shkrim "studim rasti" para Komisionit.	1. Formimi i grupeve të punës për Ligjin për noterinë, Ligjin për përmbardim, Ligjin për provimin e jurisprudencës, Ligjin për ndërmjetësim, Ligjin për ekspertime, Ligjin për vlerësim 2. Përpilimi i projektligjit 3. Njoftimi i publikut mbi zgjidhjen ligjore të propozuar (shpallje në RVEN dhe debat publik) 4. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 5. Projektligje të miratuara nga Qeveria e RM-së. 6. Ligje të nxjerra nga Kuvendi i RM-së. 7. Përpilimi i akteve nënligjore dhe Programit të ri për realizimin e provimeve.	MD	OPRM, ONRM ONRM Oda e Vlerësuesve, Oda e Ekspertëve	LN dhe LP 1. Shtator 2017 2. Tetor 2017 3. Nëntor 2017 4. Nëntor 2017 5. Dhjetor 2017 6. Shkurt 2018 7. dy muaj pas nxjerrjes së ligjeve Ligjet për: provimin e jurisprudencës, vlerësimin, ekspertimin dhe ndërmjetësimin 1. Dhjetor 2017 2. Shkurt 2018 3. Mars 2018 4. Maj 2018 5. Korrik 2018 6. Shtator 2018 7. dy muaj pas nxjerrjes së ligjeve	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Provime të realizuara në pajtim me mënyrën e re të dhënies së provimit prej vitit 2019.
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Përcaktimi i detyrimit ligjor për trajnim të vazhdueshëm të avokatëve	2.2.5.-1	Ndryshimi i Ligjit për avokatinë me qëllim të implementimit të trajnimit të vazhdueshëm të avokatëve, i organizuar nga oda e Avokatëve me fond të përcaktuar ligjor orësh në nivel vjetor.	1. Formimi i grupit të punës për përpilimin e ndryshimeve dhe plotësimeve të Ligjit të avokatisë 2. Përpilimi i projektligjit 3. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (shpallje në RVEN dhe debat publik) 4. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 5. Projektligje të miratuara nga Qeveria e RM-së. 6. Ligje të nxjerra nga Kuvendi i RM-së.	MD	AKPM	Prill 2018 2. Maj 2018 3. dhe 4. Maj 2018 5. Korrik 2018 6. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	10 orë në nivel vjetor - realizimi i trajnimeve të vazhdueshme për të gjithë avokatët në vitin 2019
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Vënia e detyrimit ligjor për trajnim të vazhdueshëm të avokatëve	2.2.5.-2	Krijimi i Programit dhe metodologjisë për realizimin e trajnimit të vazhdueshëm dhe të detyrueshëm për avokatët nga OARM	Krijimi i Programit dhe metodologjisë për realizimin e trajnimit të vazhdueshëm dhe të detyrueshëm për avokatët nga OARM	OARM	/	Tre muaj pas miratimit të ligjit	nuk shkakton implikime fiskale	10 orë në nivel vjetor - realizimi i trajnimeve të vazhdueshme për të gjithë avokatët në vitin 2019

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Përpilim i analizës për krijimin eventual të programit të ri për trajnim të veçantë fillestar për praktikuesit me përvojë shumëvjeçare, si dhe trajnime të vazhdueshme për të gjithë gjyqtarët dhe prokurorët publikë	2.2.6-1	Përpilimi i një analize të themeltë dhe gjithëpërfshirëse të rrethanave në RM dhe i përvojave komparative dhe praktikave më të mira.	Analiza e programit të përgjithshëm mësimor dhe planeve të AGJPP të përpiluar nga ekspertë ndërkombëtarë dhe të vendit	MD	AGJPP	prill 2018	IPA / Ndihmë nga jashtë	Analizë e përpiluar, e prezantuar para opinionit vendor dhe ndërkombëtar.
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Kritere të reja ligjore për stafin e organeve të drejtimit dhe udhëheqjes së AGJPP	2.2.7-1	Ndryshime ligjore të Ligjit për AGJPP me qëllim të largimit të kritereve formale që paraqesin pengesë për funksionimin efikas të Akademisë	1. Formimi i grupit të punës për përpilimin e ndryshimeve dhe plotësimeve të Ligjit për AGJPP me pjesëmarrjen e gjyqtarëve, prokurorëve, përfaqësuesve të bashkësisë akademike dhe të sektorit civil 2. Përpilimi i projektligjit 3. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (shpallje në RVEN dhe debat publik) 4. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 5. Projektligje të miratuara nga Qeveria e RM-së. 6. Ligje të nxjerra nga Kuvendi i RM-së.	MD	AGJPP	1. Nëntor 2017 2.- 5. Dhjetor 2017 6. Janar 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Organe të zgjedhura funksionale për drejtimin dhe udhëheqjen e AGJPP
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Riekipimi i kadrovik dhe teknik i përcjellë me sigurimin e kushteve hapësinore adekuate.	2.2.8-1	Punësimi i kuadrit profesional, formimi i njësive organizative të reja adekuate, sigurimi i kushteve teknike dhe hapësinore adekuate.	Sigurimi i mjeteve financiare	Qeveria e RM	AGJPP MF	2021	23.300.000,00 denarë	5 punësime të reja dhe funksionimi i AGJPP në kushte adekuate teknike dhe hapësinore, nga viti 2022.
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Shtimi i kuadrove i përcjellë me sigurimin e kushteve hapësinore adekuate.	2.2.8.-2	Sigurimi i kushteve të reja hapësinore	Vendim i Qeverisë	Qeveria e RM	MF, Qeveria e RM	në kontinuitet, nga fillimi i vitit 2019 deri në vitin 2022	146.000.000,00 denarë	Objekte të reja
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Sistem funksional për probacion dhe masa alternative	2.2.9-1	Trajnime për gjyqtarët që punojnë në materien penale në fushën e masave alternative dhe probacionit, trajnime për punonjësit e ri të probacionit, Strategjia për probacion për periudhën 2018-2023	1. Programe dhe plane trajnimesh, 2. Grup të punës për përpilimin e Strategjisë	MD- DES	AGJPP, Shoqata Penologjike e Maqedonisë	1. Qershor 2018 2. Shtator 2018	IPA /Ndihmë nga jashtë	Gjyqtarë dhe punonjës probacioni të trajnuar nga viti 2019 Strategji e miratuar.

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Ridefinimi i kriterëve për zgjedhjen e gjyqtarit - porotë dhe rritjen e kompensimit të paraparë për punën e tyre.	2.2.10.-1	Vënia e kriterëve të qarta për zgjedhjen e gjyqtarëve porotë, si dhe rritja e kompensimit të paraparë për punën e tyre	1. Formimi i grupeve të punës për përpilimin e Ligjit për gjykatat me inkuadrimin e qarqeve profesionale, akademike dhe të SC 2. Shfrytëzimi i analizave komparative. 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së.	MD	MF, KGJRM, GJSRM, gjyqtarë, Shoqata e Gjyqtarëve, përfaqësues i SHNGJ, SC	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Zgjedhja e gjyqtarëve të ri porotë dhe rritja e kompensimit për punën e tyre në shumë prej 50% prej vitit 2019
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.2. KUALITETI	Zhvillimi i menaxhimit me resurset njerëzore në sektorin e gjyqësor	2.2.11.-1	Përpilimi i planit dhe programit për vlerësim të gjendjes aktuale të resurseve njerëzore në sektorin gjyqësor dhe drejtime në menaxhimin e kësaj fushe për një afat të gjatë.	Analizimi i gjendjes me pjesëmarrjen e opinionit vendas dhe ndërkombëtar.	MD	KGJRM KGJB KPPRM, MSHIA	me fillim nga janari deri në qershor 2018	IPA /ndihmë nga jashtë/ Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Shqyrtim i tërësishëm i gjendjes dhe nevojave të ardhme për resurset njerëzore në sektorin gjyqësor
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.3. PËRGJEGJËSIA	Kritere ligjore dhe procedura për përcaktimin e përgjegjësisë individuale të anëtarëve të KGJRM dhe KPPRM	2.3.1.-1	Vënia e dispozitave ligjore për bazat dhe procedurën për përgjegjësi individuale të anëtarëve të Këshillit Gjyqësor dhe të Këshillit Prokurorëve Publikë	1. Formimi i grupeve të punës për përpilimin e zgjidhjeve ligjore me inkuadrimin e qarqeve profesionale, akademik dhe të SC 2. Shfrytëzimi i analizave komparative. 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së.	MD	KGJRM GJSRM KPPRM Shoqata e Gjyqtarëve, Shoqata e Prokurorëve Publik	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Procedura të iniciuara mbi përgjegjësinë e anëtarëve të KGJRM dhe KPPRM, në mbështetje të ligjit.

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.3. PËRGJEGJËSIA	Mekanizma funksionale dhe transparente për përgjegjësinë e gjyqtarëve	2.3.2.-1	Nxjerrja e Ligjit për gjykatat, LKGJRM në aspekt të: 1.Përforcimit të përgjegjësisë disiplinore të gjyqtarit nëpërmjet bazave të precizuara qartë për shkarkimin e gjyqtarit me përcaktim vetëm të shkeljeve disiplinore më të rënda si bazë e shkarkimit; 2. Të dhënat kuantitative, siç janë përqindja e lëndëve të abroguara apo të ndryshuara, të paraqesin bazë për përgjegjësinë e gjyqtarit, por jo edhe bazë për shkarkimin e gjyqtarit.	1.Formimi i grupeve të punës për përpilimin e zgjidhjeve ligjore me inkuadrimin e qarqeve profesionale, akademik dhe të SC 2. Shfrytëzimi i analizave komparative. 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së.	MD	KGJRM, Shoqata e Gjyqtarëve	1. Tetor 2017 2-5. Nëntor 2017 6. Dhjetor 2017 7. Janar 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Zero procedura disiplinore mbi përgjegjësinë e gjyqtarëve pa praninë e qarqeve profesionale dhe pa publikimin e vendimit të arsyetuar në ueb faqen e KGJRM dhe numri i zvogëluar i ankimeve të parashtruara dhe të miratuara nga gjyqtarët kundër vendimit të KGJRM, prej vitit 2019
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.3. PËRGJEGJËSIA	Mekanizma funksionale dhe transparente për përgjegjësinë e gjyqtarëve	2.3.2.-2	Abrogimi i Ligjit mbi Këshillin për verifikimin e fakteve dhe inicimi i procedurës për konfirmimin e përgjegjësisë së gjyqtarit dhe ndryshimin dhe plotësimin e LKGJRM në drejtim të kthimit të kompetencës dhe udhëheqjes së procedurave disiplinore	1.Formimi i grupeve të punës. 2.Shfrytëzimi i analizave komparative. 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së.	MD	KGJRM, Shoqata e Gjyqtarëve	gusht dhe nëntor, viti 2017	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Shfuqizimi i Këshillit për verifikimin e fakteve dhe inicimi i procedurës për konfirmimin e përgjegjësisë së gjyqtarit, në dhjetor të vitit 2017
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.3. PËRGJEGJËSIA	Mekanizma funksionale dhe transparente për përgjegjësinë e prokurorëve publik	2.3.3.-1	Nxjerrja e LPP dhe LKP-PRM në aspekt të: 1.Përforcimit të përgjegjësisë disiplinore të prokurorit publik nëpërmjet të bazave të precizuara qartë për shkarkimin e prokurorit me përcaktim vetëm të shkeljeve disiplinore më të rënda si bazë e shkarkimit; 2. Përcaktimi i kriterëve kuantitativë dhe kualitativë për përgjegjësinë e prokurorëve publikë	1.Formimi i grupeve të punës për përpilimin e zgjidhjeve ligjore me inkuadrimin e prokurorëve publikë, (përfaqësues i KPPRM për LKPPRM), opinioni akademik dhe SC. 2.Shfrytëzimi i analizave komparative. 3.Përpilimi i projektligjeve 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së.	MD	Këshilli i PP, P-PRM	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Zero procedura disiplinore për përgjegjësi të prokurorëve publikë pa praninë e profesionistëve dhe pa publikim të vendimit të arsyetuar në ueb faqen e KPPRM dhe numër i zvogëluar i ankimeve të parashtruara dhe të miratuara nga gjykatësit kundër vendimit të KPPRM, nga viti 2019

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.3. PËRGJEGJËSIA	Sekson në PP dhe Zyrën e Avokatit të Popullit për kontroll të jashtëm për ndjekjen dhe zbulimin e tejkalimeve dhe keqpërdorimit të autorizimeve zyrtare të policisë	2.3.4-1	1.Vënia e dispozitave ligjore për sektorë të rinj në PP dhe tek Avokati i Popullit dhe 2. Punësimi dhe ekipimi i sektorëve 3. Organizimi i trajnimeve speciale për prokurorët dhe të punësuarit nëpër sektorë	1.Formimi i grupeve të punës për përpilimin e zgjidhjeve ligjore me inkuadrimin e qarqeve profesionale, akademike dhe SC. 2. Përpilimi i projektligjeve. 3. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 4.Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 5. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 6. Nxjerrja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së. 7.Caktimi i tre prokurorëve për krim të organizuar në sektorin e ri dhe punësimi i 6 përmbauesve në sektor, si dhe 3 punësime të reja në sektorin pranë Avokatit të Popullit 8. Trajnim i prokurorëve dhe të punësuarve në sektor	MD	MPB, PPRM, Avokati i Popullit, AGJPP	1. Tetor 2017 2, 3 dhe 4. Nëntor 2017 5. Dhjetor 2017 6. Janar 2018 7. 2018-2019 8. në kontinuitet 2018-2019	5.418.000,00 denarë	Procedura të zbatuara në kuadër të sektorëve të rinj, prej viti 2019
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.3. PËRGJEGJËSIA	Ndërtimit i kulturës dhe vetëdijes mbi përgjegjësinë personale dhe institucionale gjatë punës në gjyqësi dhe prokurori	2.3.5-1	1.Inkuadrimi i Shoqatës së Gjyqtarëve dhe Shoqatës së Prokurorëve Publikë në monitorimin e procedurave të vendimmarrjes mbi përgjegjësinë disiplinore nëpërmjet ndryshimeve ligjore të KGJRM dhe KPPRM 2. Përforsimi i kapaciteteve të trupave për etikë gjyqësore pranë Shoqatës së Gjyqtarëve dhe Shoqatës së Prokurorëve Publikë 3.Trajnie të vazhdueshme mbi sjelljen etike në kuadër të AGJPP	1. Prania e rregullt e shoqatave gjatë procedurave para KGJRM dhe KPPRM 2. Zgjedhja e profesionistëve në trupat e shoqatave 3.Hartimi i një programi bashkëkohor për trajnim në temën Sjellje etike	Shoqatat e gjyqtarëve dhe prokurorëve publikë	AGJPP	Në kontinuitet, prej nëntorit të vitit 2017	IPA / Ndihmë nga jashtë	Denoncime për sjellje jo etike nga gjyqtarët dhe prokurorët publikë dhe 100% mendime të publikuara nga trupat këshillimorë për etikë, prej viti 2018
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.3. PËRGJEGJËSIA	Kodeksi i etikës gjyqësore si kategori ligjore	2.3.6-1	1. Vënia e bazës ligjore për sjelljen e Kodeksit për etikë gjyqësore	1.Formimi i grupeve të punës për përpilimin e Ligjit për gjykatat me inkuadrimin e qarqeve profesionale, akademik dhe të SC 2.Shfrytëzimi i analizave komparative 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së.	1-5. MD	KGJRM, Shoqata e Gjyqtarëve, GJSRM SH-NGJ	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Përcaktimi i bazës ligjore, në vitin 2019

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.3. PËRGJEGJËSIA	Kodeksi i etikës gjyqësore si kategori ligjore	2.3.6.-2	Formimi i trupit këshillimor për etikë gjyqësore, në bazë të Kodeksit	Zgjedhja e anëtarëve të trupit këshillimor	Shoqata e Gjyqtarëve		Nëntor 2017	nuk shkakton implikime fiskale	
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.4. EFIKASITETI	Ndjekja e efikasitetit të gjyqësisë nëpërmjet indikatorëve të përcaktuar nga EU Justice Scoreboard (lista e rezultateve), SEREJ dhe standardeve të tjera ndërkombëtare	2.4.1.-1.	Zbatimi i Metodologjisë së statistikës gjyqësore sipas SEREJ standardeve dhe avancimi i sistemit të statistikës gjyqësore.	1. Analiza e nevojës për përmirësimin dhe mbindërtimin e softuerit të statistikës gjyqësore 2.Implementimi i sistemit 3. Përpilimi i analizave dhe gjenerimi i raporteve në pajtim me indikatorët e Metodologjisë së statistikës gjyqësore	MD	KGJRM	1. Shkurt 2018 2. në kontinuitet, prej shkurtit të vitit 2018 3. në kontinuitet prej muajit shturt të vitit 2018	IPA / Ndihmë nga jashtë	Sistem i vendosur funksional statistikor me raporte të gjeneruara, nga dhjetori i vitit 2018
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.4. EFIKASITETI	Zbatimi konsekuent i Planit të veprimit për kryerjen e lëndëve të vjetra dhe ndjekja e gjendjes me lëndët e pakryera	2.4.2.-1	Formimi i trupave funksionale të punës në gjykata, të cilët ndjekin gjendjen me lëndët e vjetra dhe të pakryera dhe përpilojnë projektplanin për tejkallimin e ngecjes së lëndëve	1. Dorëzimi i raporteve të rregullta mujore në KGJRM nga kryetarët e të gjitha gjykatave mbi lëndët e vjetra dhe lëndët e pakryera 2.Hartimi i planit vjetor nga kryetarët e gjykatave për kryerjen e lëndëve 3. Ndjekje aktive të gjendjes me kryerjen e lëndëve nga kryetari i gjykatës, gjykatës më të lartë, KGJRM dhe MD	KGJRM, MD	Të gjitha gjykatat	në kontinuitet	IPA / Ndihmë nga jashtë	Numër i zvogëluar i lëndëve të vjetra dhe të pakryera për 10% në nivel vjetor, nga viti 2019.
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.4. EFIKASITETI	Zbatimi konsekuent i Planit të veprimit për zgjidhjen e lëndëve të vjetra dhe ndjekja e gjendjes me lëndët e pakryera	2.4.2.-2	Implementimi i veglave të veçanta për identifikimin dhe dhënien e prioritetit disa lëndëve, që mund të sjellin deri te shkelja e principit të gjyqimit brenda afatit racional	Ndërmarrja e masave dhe aktiviteteve nga kryetari i gjykatës dhe nga trupi të punës i gjykatës.	KGJRM Kryetarët e gjykatave		në kontinuitet	nuk shkakton implikime fiskale	Numër i zvogëluar i lëndëve të vjetra dhe të pakryera për 10% në nivel vjetor, prej viti 2019.
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.4. EFIKASITETI	Harmonizimi i numrit të gjykatësve në Republikën e Maqedonisë me mesataren evropiane për kokë banori	2.4.3.-1	Optimizimi i numrit të gjyqtarëve me numrin e lëndëve në gjykata në pajtim me standardet evropiane nëpërmjet të zvogëlimit natyral të numrit të gjykatësve (me pensionim)	1. Analiza e gjendjes me qëllim të harmonizimit me standardet evropiane 2.Sjellja e vendimeve për numrin e duhur të gjyqtarëve nëpër gjykata, në pajtim me numrin e lëndëve në secilën gjykatë dhe në pajtim me kriteret evropiane	KGJRM		1.Shtator viti 2018 2. në kontinuitet nga tetori i vitit 2018	IPA/Ndihmë nga jashtë	Numër i zvogëluar i gjyqtarëve për 5% deri në përfundim të vitit 2022

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.4. EFIKASITETI	Përmirësimi i kapaciteteve të administratës gjyqësore dhe të prokurorisë publike	2.4.4.-1.	Harmonizimi i Ligjit për administratë gjyqësore dhe të prokurorisë publike me Ligjin për të punësuarit në sektorin publik dhe Ligjin për nëpunës administrativ	1.Formimi i grupeve të punës për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për administratë gjyqësore dhe Ligjit për administratë të prokurorisë publike me pjesëmarrjen e përfaqësuesve nga administrata gjyqësore/prokuroria publike 2. Përpilimi i projektligjit 3. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (shpallje në RVEN dhe debat publik) 4. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 5. Projektligje të miratuara nga Qeveria e RM-së. 6.Ligje të nxjerra nga Kuvendi i RM-së.	MD	Këshilli i administratës gjyqësore, MSHIA, Shoqata për Administratë Gjyqësore	1. Shtator 2018 2 dhe 3. Nëntor 2018 4. Dhjetor 2018 5. Janar 2019 6. Prill 2019	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Sistem i uniformuar i administratës gjyqësore dhe prokurorisë publike me sistemin e të punësuarve në administratën publike.
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.4. EFIKASITETI	Funksionalitet i plotë i ueb portalit www.sud.mk	2.4.5.-1.	Përditësim i rregullt i bazës gjyqësore të të dhënave (www.sud.mk)	1. Njoftimi i publikut me funksionalitetin e portalit 2. Zbatimi i hulumtimit të opinionit lidhur me shfrytëzimin e portalit	KGJRM dhe GJSRM		në kontinuitet	nuk shkakton implikime fiskale	Vizitimi në rritje i portalit www.sud.mk
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.4. EFIKASITETI	Revidimi i sistemit të ekspertimeve gjyqësore nëpërmjet ndryshimeve ligjore	2.4.6.-1.	Bazë ligjore për de-etatizimin e sistemit të ekspertimeve ligjore në drejtim të rritjes së efikasitetit	1. Formimi i grupeve të punës për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për ekspertime dhe LOPOASH me inkuadrimin e qarqeve profesionale. 2. Analizë e përpiluar mbi gjendjen 3. Përpilimi i projektligjeve 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen e propozuar ligjore (publikim në RVEN dhe debat publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Projektligje të miratuara nga Qeveria e RM-së 7. Ligje të nxjerra nga Kuvendi i RM-së.	MD dhe MSHIA	Oda e Ekspertëve	1. Shtator 2018 2. Tetor 2018 3 dhe 4. Dhjetor 2018 5. Janar 2019 6. Shkurt 2019 7. Prill 2019	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Heqja e Byrosë për ekspertime gjyqësore, si organ në kuadër të MD, prej dhjetorit të vitit 2019 dhe implementimi i një sistemit funksional për ekspertime gjyqësore
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.5. TRANSPARENCA	Përforsimi i transparencës së Këshillit Gjyqësor dhe Këshillit të Prokurorëve Publikë	2.5.1.-1	Vënia e kriterëve, rregullave dhe procedurave të qarta për publikun në seancat e Këshillit Gjyqësor dhe Këshillit të Prokurorëve Publik	1. Ndryshim në rregulloret e punës të KGJRM dhe KPPRM 2. Shpallja e rregullt e seancave të caktuara, rendit të ditës dhe vendimeve të sjella 3. Seanca të hapura për mediat dhe SC	KGJRM KPPRM		1 Shtator 2018 2 dhe 3. Në kontinuitet	IPA/ Ndihmë nga jashtë	100% vendime të shpallura në mbështetje të dispozitave ligjore për konfidencialitetin e të dhënave të sjella nga KGJRM dhe KPPRM

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.5. TRANSPARENCA	Përforcimi i transparencës së Këshillit Gjyqësor dhe Këshillit të Prokurorëve Publikë	2.5.1.-2	Shpallja publike e të gjitha e vendimeve për zgjedhje, avancim dhe shkarkim të gjyqtarëve dhe prokurorëve publikë, si dhe vendimeve për konfirmimin e përgjegjësive disiplinore duke respektuar dispozitat ligjore për konfidencialitetin e të dhënave nga KGJRM dhe KPPRM	1.Vënia e veglave të kërkimit në vendimet e Këshillit Gjyqësor dhe të Këshillit të Prokurorëve Publikë 2. Organizimi i brifingut për mediat, qarqet shkencore dhe profesionale. 3. Përmirësimi i ueb faqeve.	KGJRM KPPRM		Në kontinuitet	IPA/ Ndihmë nga jashtë	100% vendime të shpallura të sjella nga KGJRM dhe KPPRM
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.5. TRANSPARENCA	Mbledhja, përpunimi dhe analiza e të dhënave statistikore për punën e gjykatave dhe prokurorive publike në KGJRM dhe KPPRM	2.5.2.-1	Formimi i njëjësive të specializuara organizative për menaxhimin e sistemit për mbledhje, përpunim dhe analizë e të dhënave statistikore për punën e gjykatave dhe prokurorive publike në KGJRM dhe KPPRM	1.Ndryshimi dhe plotësimi i akteve për sistematizim të organeve kompetente 2. Përforcim i kapaciteteve të nëpunësve në njësitë e specializuara organizative	KGJRM KPPRM	MSHIA	Shtator 2018.	3.172.000,00 denarë	Të dhëna statistikore me qasje publike, prej vitit 2019
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.5. TRANSPARENCA	Përforcimi i kapaciteteve për marrëdhënie me publikun	2.5.3.-1	Hartimi i planeve dhe programeve mësimore dhe përforcimi i aftësive për komunikim dhe organizimi i trajnimeve për personat për marrëdhënie me publikun	Realizimi i trajnimeve për personat për marrëdhënie me publikun	AGJPP		Korrik 2018.	IPA/ Ndihmë nga jashtë	Persona të aftësuar për marrëdhënie me publikun
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.5. TRANSPARENCA	Përforcimi i kapaciteteve për marrëdhënie me publikun	2.5.3.-2	Përpilimi i Metodologjive për formularë të njëshëm për raportet vjetore	1.Fromimi i grupeve të punës me përfaqësues të MD, gjykatave, prokurorive publike, KGJRM dhe KPPRM për përpilimin e Metodologjive për formularë të njëshëm raportesh vjetore 2. Metodologji të përpiluara për formularë të njëshëm raportesh vjetore 3. Metodologji miratuara për formularë të njëshëm raportesh vjetore	MD	KGJRM, KP-PRM	1. Nëntor 2017 2.Shkurt 2018 3. Mars 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Raportet vjetore të përpiluara sipas formularit të përcaktuar, prej vitit 2019
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.5. TRANSPARENCA	Njësimi i formës së raporteve vjetore për punën e gjykatave, prokurorive publike, KGJRM dhe KPPRM	2.5.4.-1	Revizion i Metodologjisë për statistikë gjyqësore sa i përket formës së raporteve vjetore për punë.	Përpilimi i një formulari të vetëm për formën e raporteve vjetore për punën e gjykatave	MD	KGJRM, KP-PRM	në kontinuitet prej janarit të vitit 2018	nuk shkakton implikime fiskale	Raportet njësuara, të publikuara nga Ministria e Drejtësisë

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.5. TRANSPARENCA	Publikimi i raporteve nga kontrollet e rregullta të kryera mbi funksionimin e sistemit AKMIS dhe sistemit për shpërndarjen dhe menaxhimin e lëndëve në PP	2.5.5.-1	Qasje në raportet e Ministrisë së Drejtësisë nga kontrollet e kryera në funksionimin e AKMIS - it dhe sistemit për shpërndarjen dhe menaxhimin e lëndëve në PP dhe raportet e mbikëqyrjes së kryer mbi Rregulloren gjyqësore	1. Kryerja e kontrolleve të rregullta mbi funksionimin e AKMIS dhe sistemin e prokurorisë publike 2. Përpilimi i raporteve për kontrollet e kryera 3. Publikimi i raporteve për kontrollet e rregullta të kryera në funksionimin e AKMIS dhe sistemit për shpërndarjen dhe menaxhimin e lëndëve në PP	MD		në kontinuitet prej janarit të vitit 2018	nuk shkakton implikime fiskale	Raporte të publikuara nga Ministria e Drejtësisë për kontrollin e zbatuar
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6.QASJE NË DREJTËSI 2.6.1. NDIHMA JURIDIKE FALAS	Sistem efektiv, efikas dhe i qëndrueshëm i NJF, nëpërmjet nxjerrjes së Ligjit të ri për ndihmë juridike falas	2.6.1.1-1	Nxjerrja e ligjit të ri për NJF në pajtim me standardet e UE, me të cilin do të përforcohet sistemi i ndihmës paraprake juridike nëpërmjet: zgjerimit të përfshirjes së shfrytëzuesve të NJF, përforcimit të kapaciteteve të sektorëve rajonalë të MD, zgjerimit të fushave për mundësimin e NJF me përjashtim të sferës penale, optimizimit të shpenzimeve të avokatëve për NJF dhe mbikëqyrjes së kualitetit të avokatëve të shoqatave që mundësojnë NJF.	1. Formimi i grupit të punës për përpilimin e Ligjit për ndihmë juridike falas, me pjesëmarrjen e të gjitha palëve të interesuara 2. Përpilimi i projektligjit 3. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (shpallje në RVEN dhe debat publik) 4. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 5. Projektligje të miratuara nga Qeveria e RM-së. 6. Ligje të nxjerra nga Kuvendi i RM-së. 7. Përpilimi dhe nxjerrja e akteve nënligjore	MD		1. E kryer 2. E kryer 3. Nëntor 4. Dhjetor 2017 5. Shkurt 2018 6. Prill 2018 7. Tre muaj pas nxjerrjes së ligjit	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	100% rritje e numrit të lëndëve me NJF në vitin 2019 në krahasim me vitin 2016 dhe realizimi i buxhetit të paraparë për NJF të rritur për 50%
2. QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6.QASJE NË DREJTËSI 2.6.1. NDIHMA JURIDIKE FALAS	Sistem efektiv, efikas dhe i qëndrueshëm i NJF, nëpërmjet nxjerrjes së Ligjit të ri për ndihmë juridike falas	2.6.1.1-2	Trajnime për të punësuarit në sektorët rajonalë të MD për sigurimin e NJF dhe zbatimin i LPPA	1. Hartimi i programeve për trajnim në sektorët rajonalë 2. Mbatja e trajnimeve të vazhdueshme	MD		1. Tre muaj pas nxjerrjes së ligjit 2. Në kontinuitet prej janarit të vitit 2018 pas përpilimit të trajnimeve për të punësuarit në sektorët rajonalë.	ndihmë nga jashtë	Trajnime të realizuara 2 herë në vit për të gjithë të punësuarit në sektorët rajonal.
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6.QASJE NË DREJTËSI 2.6.1. NDIHMA JURIDIKE FALAS	Sistem efektiv, efikas dhe i qëndrueshëm i NJF, nëpërmjet nxjerrjes së Ligjit të ri për ndihmë juridike falas	2.6.1.1-3	Formimi dhe përforcimi i klinikave juridike pranë fakulteteve juridike	1. Hartimi i Memorandunit për bashkëpunim ndërmjet MD dhe fakulteteve juridike 2. Nënshkrimi i memorandumeve për bashkëpunim në mes MD dhe fakulteteve juridike	MD		Janar 2018	nuk shkakton implikime fiskale	memorandume të implementuara për bashkëpunim

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6.QASJE NË DREJTËSI 2.6.1.NDIHMA JURIDIKE FALAS	Avancimi i financimit të sistemit për ndihmë juridike duke e afruar me vlerën mesatare të shpenzimeve të CEPESH (CEPEJ) në proporcion me BDP e shtetit	2.6.1.2.-1	Buxhet i rritur shtetëror që do të përputhet me sistemin e ri të NJF	Projekt-buxheti për vitin 2019	MD		Korrik/Gusht 2018	5.000.000,00 denarë	50% Buxhet i rritur për NJF në vitin 2019 krahas vitit 2016
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6.QASJE NË DREJTËSI 2.6.1.NDIHMA JURIDIKE FALAS	Bashkëpunim ndërmjet të gjithë faktorëve në sistemin e NJF	2.6.1.3.-1	Nënshkrim të memorandumeve ndërmjet të gjithë faktorëve në sistemin e NJF	1. Hartimi i Projekt-memorandumit për bashkëpunim 2. Takime koordinuese për harmonizimin e memorandumit 3.Nënshkrimi i memorandumeve për bashkëpunim	MD		60 ditë pas miratimit të ligjit	nuk shkakton implikime fiskale	Numri i memorandumeve të lidhura për bashkëpunim
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6.QASJE NË DREJTËSI 2.6.1.NDIHMA JURIDIKE FALAS	Rritja e shkallës së informimit lidhur me NJF	2.6.1.4.-1	Zbatimi i fushatave medi-atike, përpilimi i broshurave dhe doracakëve për njoftimin e shfrytëzuesve të NJF, shfrytëzimi i rrjeteve sociale dhe veglave të tjera promovuese	Angazhimi i mediave, redaksive, shtëpive botuese, profesionistëve për përpunimin e ueb aplikacioneve etj.	MD		Në kontinuitet	800.000,00 denarë / donacion	1. Video klip i përpunuar dhe i emetuar për NJF 2. 1000 ekzemplarë të shtypur dhe të shpërndarë të broshurave/doracakëve
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.2AVOKATURA	Hapja e zyrave të avokatisë për dhënie të ndihmës juridike falas në rajonin e secilës gjykatë në RM nga oda e Avokatëve	2.6.2.1-1	Miratimi i vendimit të OARM për hapjen/përcaktimin e zyrave për NJF	1. Analiza e gjendjes së përfshirjes së zyrave të avokatisë në vend dhe detektimin e avokatëve të regjistruar për dhënie të NJF 2.Caktimi i zyrave të avokatisë për NJF në çdo rajon të shtetëror në bazë të analizës së realizuar 3. Vendim i KD të OARM për hapjen e zyrave të avokatisë për NJF	OARM		Tre muaj pas hyrjes në fuqi të LNJF	nuk shkakton implikime fiskale	Më së paku një zyrë e hapur për NJF në rajonet e gjykatave themelore
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.2AVOKATURA	Avancimi i bashkëpunimit ndërmjet MD dhe OARM lidhur me përmbytjen e zbatimit praktik të tarifës së avokatisë me qëllim të përmirësimit të qasjes në drejtësi në pajtim me qëllimet e kësaj Strategjie	2.6.2.2-1	Rishqyrtimi i metodologjisë së përcaktimit të tarifës së avokatëve, me qëllim të zvogëlim të tarifës së avokatëve për mundësimin e qasjes së qytetarëve në shërbimet kualitative juridike	1.Formimi i grupit të punës për Analizimin e gjendjes së zbatimit të tarifës së avokatëve të vitit 2016, të përbërë nga avokatë, MD, noterë, përmbaues, SC, përfaqësues të Odës Ekonomike dhe detektimi i problemeve 2. Kërkimi i mendimit lidhur me kënaqësinë e shfrytëzuesve nga kualiteti dhe shpenzimet për shërbimet e avokatisë 3. Krijimi i metodologjisë për përcaktimin e çmimeve të shërbimeve të avokatisë 4. Përcaktimi i dispozitave të veçanta në tarifën e mbrojtësve me detyrë zyrtare	1. OARM MD 2.OARM, SC 3. OARM 4. OARM		1. Mars 2018 2. në kontinuitet prej muajit mars 2018 3. mars - shtator 2018 4. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Gradim i ri i tarifës së avokatisë

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.2AVOKATURA	avancimi i bashkëpunimit ndërmjet MD dhe OARM lidhur me përmbajtjen e zbatimit praktik të tarifës së avokatisë me qëllim të përmirësimit të qasjes në drejtësi në pajtim me qëllimet e kësaj Strategjie	2.6.2.2-2	Përcaktim i tarifës së veçantë të avokatisë në pajtim me Ligjit per NJF	Vendim i KD të OARM për futjen e dispozitave udhëzuese në Tarifën e avokatisë për zbatimin e dispozitave të LNJF	OARM		Tre muaj pas hurjes në fuqi të LNJF	nuk shkakton implikime fiskale	Gradim i ri i tarifës së avokatisë
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.2AVOKATURA	Analizë gjithëpërfshirëse e konstituimit ligjor aktual dhe puna e profesionit të avokatisë dhe qasja drejt reformimit të saj në përputhje me reformat në segmentet e tjera të sektorit gjyqësor	2.6.2.3. -1	Hartimi i ndryshimeve në Ligjin e avokatisë	1.Formimi i grupit të punës për përpilimin e analizës me pjesëmarrjen e përfaqësuesve të MD dhe OARM 2. Formimi i grupit të punës për ndryshimin e Ligjit të avokatisë 3. Përpilimi i projektligjit 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (shpallje në RVEN dhe debat publik) 5. Dorëzimi i Projektligjit në Qeverinë e RM-së 6. Miratimi i Projektligjit nga Qeveria e RM-së. 7. Nxjerrja e Ligjit nga Kuvendi i RM-së.	MD, OARM	OARM	1.Janar 2019 2. Tetor 2019 3. dhe 4. Janar 2020 5. dhe 6. Mars 2020 7. Maj 2020	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Reformë e zbatuar në sistemin e avokatisë, janar 2021
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 PËRMBARIMI	Përforcimi i kapaciteteve profesionale të përmbaaruesve, thjeshtësimi i përmbaarimit, zvogëlimi i shpenzimeve të përmbaarimit, konceptimi adekuat i provimit për përmbaarues dhe mënyrës së dhënies së provimit.	2.6.3.1-1	Ndryshimi i ligjit për përmbaarim, për përforcimin e kapaciteteve profesionale të përmbaaruesve, përmbaarim i thjeshtësuar, zvogëlimi i shpenzimeve të përmbaarimit, konceptimi adekuat i provimit për përmbaarues dhe mënyra e dhënies së provimit.	1. Formimi i grupi të punës për përpilimin e Ligjit për përmbaarim, me inkuadrimin e përfaqësuesve të OARM, ONRM, AP, odat Ekonomike dhe qarqet shkencore 2. Përpilimi i projektligjeve 3. Vënia e opinionëve dhe rekomandimeve relevante mbi kualitetin dhe shpenzimet për përmbaarim, të dorëzuara nga shoqëria e biznesit. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (shpallje në RVEN dhe debat publik) 5. Dorëzimi i Projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i Projektligjit nga Qeveria e RM-së. 7. Nxjerrja e Ligjit nga Kuvendi i RM-së.	MD	OARM, ONRM, OPRM, AP, odat ekonomike	1. E kryer 2. dhe 3 Tetor 2017 4. Nëntor 2017 5. Nëntor 2017 6. Dhjetor 2017 7. Shkurt 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Shpenzime të zvogëluara përmbaarimore, zbatimit i mënyrës së re të dhënies së provimit për përmbaarues

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 PËRMBARIMI	Përforcimi i kapaciteteve profesionale të përmba- ruesve, thjeshtësimi i përmba- rimit, zvogëlimi i shpen- zimeve të përmba- rimit, konceptimi adekuat i provimit për përmba- rues dhe mënyrës së dhënies së provimit.	2.6.3.1-2	Përpilimi i akteve nënligjore që dalin nga ndryshimet ligjore me qëllim të oper- acionalizimit të zgjidhjeve ligjore	1. Formim i një grupi të përzier (MD dhe OPRM) për përpilimin e akteve nënligjore 2. Përpilimi i propozim akteve nënligjore 3. Sjellja e akteve nënligjore	MD		Tre muaj pas nx- jerrjes së Ligjit për përmba- rim	nuk shkakton implikime fiskale	Shpenzime të zvogëluara përmba- rimore, zbatimi i mënyrës së re të dhënies së provimit për përmba- rues
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 PËRMBARIMI	Ndjekja në kontinuitet e efekteve të përmba- rimit dhe kualitetit të punës së përmba- ruesve	2.6.3.2-1	Implementimi i një softueri të vetëm për evidencë dhe procedim të lëndëve tek përmba- ruesit dhe OPRM	1. Formimi i grupit të punës për përpilimin e akteve në OPRM për implementimin e një sistemi të vetëm softuerik 2. Përpilimi i akteve dhe dhënia e mendimit në MD 3. Miratimi i akteve	MD dhe OPRM		Korrik-Dhjetor 2018	nuk shkakton implikime fiskale	Sistem i implementuar softuerik
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 PËRMBARIMI	Ndjekja në kontinuitet e efekteve të përmba- rimit dhe kualitetit të punës së përmba- ruesve	2.6.3.2-2	Lidhja e sistemit të OPRM me MD, AKMIS dhe institu- cionet e tjera shtetërore	1. Formimi i grupit punues në mes re- sorëve për përpilimin e akteve për lidhje të sistemeve të OPRM me institucionet tjera 2. Përpilimi i akteve dhe dhënia e mendi- mit në MD dhe në institucionet tjera 3. Miratimi i akteve	MD dhe OPRM		Shtator - Dhjetor 2019	nuk shkakton implikime fiskale	Sistem i implementuar softuerik
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 PËRMBARIMI	Ndjekja në kontinuitet e efekteve të përmba- rimit dhe kualitetit të punës së përmba- ruesve	2.6.3.2-3	Hulumtimi i opinionit publik	1. Zbatimi i anketës për mendimin publik lidhur me kualitetin dhe shpenzimet përmba- rimore 2. Sumimi i rezultateve të anketës dhe krijimi i politikave për zhvillim të mëtejshëm profesional	MD	SC	Në kontinuitet, prej vitit 2018	180.000,00 denarë / don- acion	Rezultate të publikuara nga anketat e realizuara mbi kënaqësinë e shfrytëzuesve të shërbimeve dhe të publikut të përgjithshëm
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 NOTERIA	Përforcimi i kapacite- teve profesionale të noterisë dhe rritja e efi- kasitetit të punës tyre	2.6.4.1-1	Ndryshimi i Ligjit për noterinë, për ridefinimin e aktit noterial, procedim më i thjeshtësuar, rritja e efikasitetit, zvogëlimi i shpenzimeve, procedurë e thjeshtësuar e ndryshimit dhe koncipimit të provimit noterial	1. Formimi i grupi të punës për përpilimin e Ligjit për noterinë me inkuadrimin e përfaqësuesve të OARM, ONRM, AP, odat Ekonomike dhe qarqet shkencore 2. Përpilimi i projektligjeve 3. Dhënia e opinionëve dhe rekomandi- meve relevante mbi kualitetin dhe shpen- zimet për përmba- rim, të dorëzuara nga shoqëria e biznesit. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (shpallje në RVEN dhe debat publik) 5. Dorëzimi i Projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i Projektligjit nga Qeveria e RM-së. 7. Nxjerrja e Ligjit nga Kuvendi i RM-së.	MD	OARM, ONRM OPRM, AP, odat ekono- mike	1. E kryer 2. dhe 3 Tetor 2017 4. Nëntor 2017 5. Nëntor 2017 6. Dhjetor 2017 7. Shkurt 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së cak- tuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Raporti i Unionit Ndërkombëtar për noterinë latine me gjendje të konstatuar sa i përket harmonizimit të noterisë në RM, në krahasim me vitin 2016

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 NOTERIA	Përforcimi i kapaciteteve profesionale të noterisë dhe rritja e efikasitetit të punës tyre	2.6.4.1-2	Përpilimi i akteve nënligjore që dalin nga ndryshimet ligjore me qëllim të operacionalizimit të zgjidhjeve ligjore	1. Formimi i grupit të punës të përzier (MD dhe ONRM) për përpilimin e akteve nënligjore 2. Përpilimi i propozim akteve nënligjore 3. Nxjerrja e akteve nënligjore	MD		Tre muaj pas nxjerrjes së Ligjit për noterinë	nuk shkakton implikime fiskale	Rregullorja e publikuar në Gazetën Zyrtare të RM-së
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 NOTERIA	Kthimi i aktit noterial në pajtim me principet e noterisë latine	2.6.4.2-1	Ndryshim i Ligjit për noterinë për rikthimin e aktit noterial ndryshim të Ligjit për noteri	1. Formimi i grupi të punës për përpilimin e Ligjit për noterinë me inkuadrimin e përfaqësuesve të OARM, ONRM, AP, odat Ekonomike dhe qarqet shkencore 2. Përpilimi i projektligjeve 3. Dhënia e opinionëve dhe rekomandimeve relevante mbi kualitetin dhe shpenzimet për përmbarrim, të dorëzuara nga shoqëria e biznesit. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (shpallje në RVEN dhe debat publik) 5. Dorëzimi i Projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i Projektligjit nga Qeveria e RM-së. 7. Nxjerrja e Ligjit nga Kuvendi i RM-së.	MD	OARM, ONRM, OPRM, AP, odat ekonomike	1. E kryer 2. dhe 3 Tetor 2017 4. Nëntor 2017 5. Nëntor 2017 6. Dhjetor 2017 7. Shkurt 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Kthim i aktit noterial në qarkullimin juridik, nga shkurti i vitit 2018
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 NOTERIA	Ndjekja e rezultateve dhe kualitetit të noterisë	2.6.4.3-1	Implementimi i një softueri të vetëm për evidencë dhe procedim të lëndëve tek noterët dhe ONRM	1. Formimi i grupit të punës për përpilimin e akteve nënligjore në odën e noterisë 2. Përpilimi i akteve nënligjore dhe sigurimi i mendimit pozitiv nga MD 3. Miratimi i akteve nënligjore	MD dhe ONRM		Qershor-Dhjetor 2018	nuk shkakton implikime fiskale	Sistemi i implementuar softuerik
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 NOTERIA	Ndjekja e rezultateve dhe kualitetit të noterisë	2.6.4.3-2	Lidhja e sistemit të ONRM me MD, AKMIS dhe institucionet tjera shtetërore	1. Formimi i grupit të punës në mes resorëve për përpilimin e akteve për lidhje të sistemeve të ONRM me institucionet e tjera 2. Përpilimi i akteve dhe dhënia e mendimit në MD dhe në institucionet tjera 3. Miratimi i akteve	MD dhe ONRM		Shtator - Dhjetor 2019	nuk shkakton implikime fiskale	Interoperabilitet funksional
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 NOTERIA	Ndjekja e rezultateve dhe kualitetit të noterisë	2.6.4.3-3	Hulumtimi i mendimit publik	1. Zbatimi i anketës për mendimin publik lidhur me kualitetin dhe shpenzimet noteriale 2. Sumimi i rezultateve të anketës dhe krijimi i politikave për zhvillim të mëtejshëm profesional	MD dhe SC		Në kontinuitet, prej vitit 2018	nuk shkakton implikime fiskale	Rezultate të publikuara nga anketat e realizuara mbi kënaqësinë e shfrytëzuesve të shërbimeve dhe të publikut të përgjithshëm

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 NDËRMJETËSIMI	Avancimi i konceptit të ndërmjetësimit	2.6.5.1-1	Revizioni i provimit për ndërmjetës; Implem-timi i dërgimit elektronik; Harmonizimi i udhëheqjes së regjistrave;	1. Formimi i grupit të punës për përpilimin e Ligjit për ndërmjetësim 2. Përpilimi i projektligjeve 3. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikim në RVEN dhe debati publik) 4. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së 5. Miratimi i projektligjit nga Qeveria e RM-së. 6. Nxjerrja e ligjit nga Kuvendi i RM-së.	MD	ONRM	1.Janar 2018 2.dhe 3 Mars 2018 4. Maj 2018 5. Korrik 2018 6. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Zbatimi i provimeve; implementimi i dërgesës elektronike; regjistra të harmonizuar, prej vitit 2019
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 NDËRMJETËSIMI	Shfrytëzimi sa më i shpeshtë i ndërmjetësimit nga organet publike	2.6.5.2-1	Mundësimi i supozimeve dhe nxitja e organeve publike për zgjidhjen e situatave të ndërsjella kontestuese nëpërmjet ndërmjetësimit	1. QRM miraton Konkluzion me rekomandim për Avokatinë e Shtetit dhe Ndërmarrjet publike në kontestet juridiko - pronësore që kanë plan për t'i iniciuar (përderisa këto të fundit janë të qëlluara për ndërmjetësim) paraprakisht të tentojnë t'i zgjidhin me anë të ndërmjetësimit. 2. QRM miraton Konkluzion me rekomandim për Avokatinë e Shtetit dhe Ndërmarrjet publike në kontestet juridiko - pronësore kur paditen të propozojnë që kontestin ta zgjidhin me anë të ndërmjetësimit	Qeveria e RM		Maj 2018.	nuk shkakton implikime fiskale	Rritja e numrit të lëndëve të ASH të kryera me anë të ndërmjetësimit për 10% në nivel vjetor, duke filluar nga viti 2019
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 NDËRMJETËSIMI	Stimulimi i zbatimit të ndërmjetësimit në procedurat gjyqësore	2.6.5.3-1	Rritja e shfrytëzimit të ndërmjetësimit në: 1. procedurat lidhur me drejtësinë e fëmijëve; 2. procedurat kundër gazetarëve për shpifje dhe ofendim; 3. Kontestet konsumatore, 4. Kontestet e sigurimeve.	1. Analiza e mjeteve të nevojshme financiare, Vendimi i Qeverisë për përcaktimin e mjeteve financiare për PP dhe Vendimi i Këshillit Gjyqësor Buxhetor për përcaktimin e mjeteve financiare në shfrytëzimin e ndërmjetësimit në lëndë mediabile në sferën e Ligjit për drejtësinë e fëmijëve. 2. Analiza e numrit real të lëndëve dhe miratimi i qëndrimit në seancë të përgjithshme të Gjykatës Supreme.	MD	Qeveria e RM, PPRM, KGJRM, KGJB-GJSRM, ONRM, Shoqata për mbrojtjen e konsumatorëve	1. Mars 2018 2. Maj 2018	nuk shkakton implikime fiskale	10% e lëndëve të kryera me anë të ndërmjetësimit në nivel vjetor, prej vitit 2019
2.QËLLIMET STRATEGJIKE TË REFORMËS NË GJYQËSI	2.6. QASJA NË DREJTËSI 2.6.3 NDËRMJETËSIMI	Promovimi i përfitimeve nga ndërmjetësimi me qëllim të përforcimit të vetëdijes	2.6.5.4-1	1.Lidhja e memorandumit ndërmjet ONRM dhe AGJPP, odat ekonomike dhe MD. 2. Informimi dhe komunikimi me publikun mbi përparësitë e ndërmjetësimit.	1.Trajnimi i gjyqtarëve për zbatimin e Direktivës së Komisionit Evropian për ndërmjetësim në konteste civile dhe tregtare nga viti 2008 dhe Direktivës për ndërmjetësim në konteste konsumatore. 2. Përpilimi i broshurave, organizimi i fushatës mediatike dhe materiale të tjera promovuese.	MD, ONRM, odat ekonomike, AGJPP		Maj 2018.	1.400.000,00 denarë	Hulumtimi i opinionit publik

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
3.PLANIFIKIMI STRATEGJIK DHE KRIJIMI I POLITIKAVE	3.1.PLANIFIKIMI STRATEGJIK DHE KRIJIMI I POLITIKAVE	Koordinimi i reformës në sektorin gjyqësor	3.1.1.-1	Formimi i njësisë së veçantë organizative në kuadër të Ministrisë së Drejtësisë me qëllim të koordinimit, ndjekjes dhe harmonizimit të aktiviteteve reformuese: 1. mbledhja e të dhënave nga njësitë organizative të tjera për përpilimin e raporteve dhe dhënien e motivit dhe ndihmës profesionale në zbatimin e qëllimeve të përcaktuara; 2. promovimi dhe mbështetja e vazhdueshme e tërë procesit dhe njësisë organizative, si dhe ofrimi i ndihmës teknike dhe profesionale të Këshillit për reforma në sektorin gjyqësor. 3. Shabllon indikatorësh për ndjekjen e reformave gjyqësore	1. Ndryshimi i Rregullores për sistematizim dhe organizimin e vendeve të punës në MD. 2. Krijimi i shabllonit në bashkëpunim me SC dhe institucionet shkencore.	MD	MSHIA, MF	Në kontinuitet nga maji i vitit 2018 deri në vitin 20122	nuk shkakton implikime fiskale	Njësia e formuar funksionale organizative në MD
3.PLANIFIKIMI STRATEGJIK DHE KRIJIMI I POLITIKAVE	3.1.PLANIFIKIMI STRATEGJIK DHE KRIJIMI I POLITIKAVE	Koordinimi i reformës në sektorin gjyqësor	3.1.1-2	Formimi i njësisë të veçantë organizative, kompetente për mbështetjen e reformës institucionale dhe të sektorëve në institucionin gjegjës: KGJRM, KPPRM.	Ndryshimi i Rregullores për sistematizimin dhe organizimin e vendeve të punës.	KGJRM, KPPRM		Maj 2018.	nuk shkakton implikacione fiskale	Njësi të formuara funksionale organizative në KGJRM dhe KPPRM
3.PLANIFIKIMI STRATEGJIK DHE KRIJIMI I POLITIKAVE	3.1.PLANIFIKIMI STRATEGJIK DHE KRIJIMI I POLITIKAVE	Rol aktiv i Këshillit për reforma në sektorin gjyqësor.	3.1.2.-1	Mbledhje të rregullta të Këshillit me propozime, ide dhe udhëzime konkrete për aktet juridike në përpilim e sipër, të cilat janë nën kompetencë të Ministrisë së Drejtësisë.	Anëtarë të inkuadruar të Këshillit për reforma në sektorin gjyqësor në grupet të punës në përpilimin e akteve juridike.	MD	Këshilli për reformë, Qeveria e RM-së dhe Kuvendi i RM-së	Në kontinuitet nga tetori i vitit 2017	nuk shkakton implikacione fiskale	Njoftime të publikuara në ueb faqen e MD dhe ligje të miratuara pjesëmarrjen e Këshillit në grupet të punës për përpilimin e ligjeve.

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
3.PLANIFIKIMI STRATEGJIK DHE KRIJIMI I POLITIKAVE	3.1.PLANIFIKIMI STRATEGJIK DHE KRIJIMI I POLITIKAVE	Formimi, koordinimi dhe financimi i grupeve të punës për përpilimin e analizave dhe projekteve ligjore për implementimin e Strategjisë.	3.1.3.-1	Formimi i grupeve të punës për reforma në: - fushën juridike - ndëshkimore; - sektorin gjyqësor; - fushën juridike - civile - fushën juridike - administrative dhe kundërvajtëse	Vendim i Ministrit të Drejtësisë për formimin e grupeve të punës në fushat e ndara për përpilimin e analizave dhe ligjeve për implementimin e Strategjisë.	MD	Përfaqësues të institucioneve nga sektori gjyqësor	Në kontinuitet, prej muajit Korrik të vitit 2017 deri në vitin 2020	3.000.000, 00 denarë	Shpallja e ligjeve në Gazetën Zyrtare të RM, të përpiluar në bazë të analizave të zbatuara dhe të publikuara.
3.PLANIFIKIMI STRATEGJIK DHE KRIJIMI I POLITIKAVE	3.1.PLANIFIKIMI STRATEGJIK DHE KRIJIMI I POLITIKAVE	Ndjekja e implementimit të Strategjisë	3.1.4.-1	Formimi i trupit të kryesuar nga Kryetari i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë ku do të inkuadrohen Ministri i drejtësisë, Ministri i financave dhe përfaqësues të tjerë të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë si dhe përfaqësues të tjerë të organeve relevante.	Koordinimi dhe ndjekja e rregullt e të dhënave të fituara në MD, ndjekja e indikatorëve të PV të strategjisë.	QRM	MD, SÇP	Janar 2018.	nuk shkakton implikacione fiskale	Konkluzione të Qeverisë mbi realizimin e qëllimeve dhe drejtimeve strategjike
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.GJYQËSIA	Optimizimi i rrjetit gjyqësor	4.1.1.1.-1	Analiza e rrjetit gjyqësor dhe numrit të gjykatave në Republikën e Maqedonisë me qëllim të optimizimit të numrit të gjykatave nëpërmjet ndryshimeve të Ligjit për gjykatat	1. Formimi i grupit të punës për përpilimin e Ligjit për gjykatat me inkuadrimin e qarqeve profesionale, akademike dhe SC 2. Shfrytëzimi i analizave komparative 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së	MD	KGJRM, Shoqata e Gjyqtarëve, GJSRM, SHAGJ	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	20% numër më i vogël i gjykatave në vitin 2019

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.GJYQËSIA	Specializimi i gjyqtarëve	4.1.1.2.-1	Rregullimi ligjor i kriterëve për përpilimin e Orarit vjetor të punës së gjykatësve në pajtim me korrelacionin e peshës së lëndës me stazhin dhe përvojën gjyqësore	1. Formimi i grupit të punës për përpilimin e Ligjit për gjykatat me inkuadrimin e qarqeve profesionale, akademike dhe SC 2. Shfrytëzimi i analizave komparative 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së 8. Mendim për Projekt-rregulloren për ndryshimin dhe plotësimin e Rregullores gjyqësore i dorëzuar për Seancë të përgjithshme të GJSRM 9. Rregullore e sjellë nga Ministri i drejtësisë pas mendimit paraprak nga Seanca e përgjithshme e GJSRM	MD	1.-7. KGJRM, Shoqata e Gjyqtarëve, GJSRM SHAGJ 8. Seanca e përgjithshme e GJSRM 9. Ministri i Drejtësisë	Ligji për gjykata 1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5 Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018 Rregullorja gjyqësore 8. Nëntor 2018 9. Dhjetor 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	100% gjyqtarë të caktuar me Orarin vjetor për punë (i sjellur me procedurë ligjore), në pajtim me specializimin e tyre dhe me korrelacionin e ndërlikueshmërisë së lëndës me përvojën gjyqësore
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.GJYQËSIA	Specializimi i gjyqtarëve	4.1.1.3.-1	Baza ligjore dhe kufizime për ndryshimin e jashtëzakonshëm të Orarit vjetor për punë të gjyqtarëve gjatë vitit	1. Formimi i grupit të punës për përpilimin e Ligjit për gjykatat 2. Shfrytëzimi i analizave komparative 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjeve nga Kuvendi i RM-së 8. Projekt-rregullore për ndryshimin dhe plotësimin e Rregullores gjyqësore i dorëzuar për Seancë të përgjithshme të GJSRM 9. Rregullore e sjellë nga Ministri i drejtësisë pas mendimit paraprak nga Seanca e përgjithshme e GJSRM	MD	1.-7. KGJRM, Shoqata e Gjyqtarëve, GJSRM, SHAGJ 8. Seancë e përgjithshme e GJSRM 9. Ministri i Drejtësisë	Ligji për gjykatat 1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5 Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018 Rregullorja gjyqësore 8. Nëntor 2018 9. Dhjetor 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Zero ndryshime të jashtëzakonshme të Orarit vjetor të punës pa bazë ligjore

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Spektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.GJYQËSIA	Specializimi i gjyqtarëve	4.1.1.3.-2	Kushte ligjore për gjyqtarë të specializuar për procedimin e lëndëve të PSP dhe në fushën e bashkëpunimit ndërkombëtar	1. Formimi i grupit të punës për përpilimin e Ligjit për gjykatat 2. Shfrytëzimi i analizave komparative 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjit nga Kuvendi i RM-së 8. Projekt-rregullore për ndryshimin dhe plotësimin e Rregullores gjyqësore i dorëzuar për Seancë të përgjithshme të GJSRM 9. Rregullore e sjellë nga Ministri i drejtësisë pas mendimit paraprak nga Seanca e përgjithshme e GJSRM	MD	1. -7. KGJRM, Shoqata e Gjyqtarëve, GJSRM, SHAGJ 8. Seancë e përgjithshme e GJSRM 9. Ministri i Drejtësisë	Ligji për gjykatat 1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5 Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018 Rregullorja gjyqësore 8. Nëntor 2018 9. Dhjetor 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	100% shpërndarje e lëndëve të PSP dhe të fushës së bashkëpunimit ndërkombëtar tek gjyqtarët e specializuar për procedim lëndësh, prej viti 2019
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.KËSHILLI GJYQËSOR I REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Sigurimi dhe garantimi i pavarësisë, profesionalizimit dhe përgjegjësisë së anëtarëve të Këshillit Gjyqësor	4.1.2.1.-1	Avancimi i kriterëve për zgjedhjen e anëtarëve të KGJRM nga radha e gjyqtarëve më me përvojë që më së paku plotësojnë kushtin për ushtrimin e funksionit të gjyqtarit në gjykatat e apelit	1. Formimi i grupit të punës për përpilimin e Ligjit për gjykatat dhe LKGJRM, me inkuadrimin e qarqeve profesionale akademike dhe SC. 2. Shfrytëzimi i analizave komparative 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjit nga Kuvendi i RM-së	MD	KGJRM, Shoqata e Gjyqtarëve, GJSRM, SHAGJ	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Zgjedhja e anëtarëve të rinj në KGJRM
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.KËSHILLI GJYQËSOR I REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Sigurimi dhe garantimi i pavarësisë, profesionalizimit dhe përgjegjësisë së anëtarëve të Këshillit Gjyqësor	4.1.2.1.-2	Heqja e të drejtës së votës nga kryetari i Gjykatës Supreme në punën e Këshillit Gjyqësor	1. Formimi i grupit të punës për përpilimin e Ligjit për Këshillin Gjyqësor të RM, me inkuadrimin e qarqeve profesionale akademike dhe SC. 2. Shfrytëzimi i analizave komparative 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projekt-ligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projekt-ligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjit nga Kuvendi i RM-së	MD	KGJRM, Shoqata e Gjyqtarëve, GJSRM, SHAGJ	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Kryetari i Gjykatës Supreme të RM merr pjesë në seancat e KGJRM pa të drejtë vote

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.KËSHILLI GJYQËSOR I REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Sigurimi dhe garantimi i pavarësisë, profesionalizimi dhe përgjegjësisë së anëtarëve të Këshillit Gjyqësor	4.1.2.1-3	De profesionalizimi i anëtarëve të Këshillit Gjyqësor nga radha e gjyqtarëve dhe anëtarëve të tjerë me përfshirje të Kryetarit të Këshillit Gjyqësor	1. Formimi i grupit të punës për përpilimin e Ligjit për gjykatat, me inkuadrimin e qarqeve profesionale, akademike dhe SC. 2. Shfrytëzimi i analizave komparative 3. Përpilimi i projektligjeve. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjit nga Kuvendi i RM-së	MD	KGJRM, Shoqata e Gjyqtarëve, GJSRM, SHAGJ	1. Shtator 2017 2. Tetor 2017 3. dhe 4. Shkurt 2018 5. dhe 6. prill 2018 7. qershor 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Zgjedhja e anëtarëve të rinj në KGJRM në pajtim me kriteret e reja ligjore
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.KËSHILLI GJYQËSOR I REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Përforcimi i transparencës së punës së Këshillit Gjyqësor	4.1.2.2.-1	Shpallja publike e konkluzioneve, analizave statistikore dhe raporteve të KGJRM	1. Vënia e veglave të reja për kërkim në vendimet e Këshillit Gjyqësor 2. Organizimi i brifingut për mediat, qarqet profesionale dhe shkencore 3. avancimi i ueb faqeve	KGJRM	MEDIAT, SC	Në kontinuitet, deri në vitin 2022	IPA/ Ndhimë nga jashtë	Vendime, konkluzione, analiza dhe raporte të publikuara në ueb faqen e KGJRM
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.KËSHILLI GJYQËSOR I REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Kthimi i kompetencës së KGJRM për iniciimin dhe procedimin disiplinor	4.1.2.3-1	Abrogimi i Ligjit për Këshillin për verifikimin e fakteve për iniciim të procedurës së konfirmimit të përgjegjësisë së gjyqtarit	1. Formimi i grupit të punës 2. Përpilimi i projekt-ligjit 3. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi në RVEN dhe debati publik) 4. Dorëzimi i projekt-ligjit në Qeverinë e RM-së. 5. Miratimi i projekt-ligjeve nga Qeveria e RM-së. 6. Sjellja e ligjit nga Kuvendi i RM-së	MD	KGJRM	1-2. Gusht 2017 3. Tetor 2017 4. Nëntor 2017 5. Dhjetor 2017 6. Shkurt 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	100 % procedura të kthyer për vendimarrje me kompetencë para KGJRM
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.KËSHILLI GJYQËSOR I REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Kthimi i kompetencës së KGJRM për iniciimin dhe procedimin disiplinor	4.1.2.3-2	Ndryshimi dhe plotësimi i LKGJRM në drejtim të asaj, që anëtarët të cilët kanë iniciuar procedurë disiplinore dhe "hetuesit", nuk do të marrin pjesë gjatë vendimarrjes në lëndën disiplinore si "gjyqtarë"	1. Formimi i grupit të punës për përpilimin e Ligjit për Këshillin Gjyqësor të RM, me inkuadrimin e qarqeve profesionale akademike dhe SC. 2. Shfrytëzimi i analizave komparative 3. Përgatitja e projektligjit. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i Projektligjit nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjit nga Kuvendi i RM-së	MD	KGJRM, Shoqata e Gjyqtarëve	1-2. Gusht 2017 3. Tetor 2017 4. Nëntor 2017 5. Dhjetor 2017 6. Shkurt 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Numri i zvogëluar i ankimeve të parashtruara dhe të pranuar kundër vendimit të KGJRM

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.PROKURORIA PUBLIKE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Harmonizimi i Ligjit për prokurorinë publike me Ligjin e procedurës penale	4.1.3.1-1	Sjellja e ligjit të ri për prokurorinë publike	1. Formimi i grupit të punës me pjesëmarrjen e prokurorëve publikë, përfaqësuesve të KPPRM, Shoqatës së prokurorëve publikë, qarqet akademike, SC, AP, gjyqtarë dhe avokatë. 2. Analizat komparative dhe shqyrtimi i zgjidhjeve të mundshme ligjore 3. Përgatitja e projektligjit 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjit nga Kuvendi i RM-së	MD		1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Ligji i ri për prokurorinë publike
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.PROKURORIA PUBLIKE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Formimi i qendrave hetimore	4.1.3.2-1	Operacionalizimi i zgjidhjes ligjore në praktikë	1. Marrja e vendimit për formimin e numrit të nevojshëm të qendrave hetimore 2. Sigurimi i kushteve hapësinore dhe materiale - teknike 3. Ekipimi i kuadrove në qendrat hetimore	PPRM	MD, MF, MPB	1. Mars 2018. 2. dhe 3. Shtator 2018.	26.052.000,00 denarë - Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 4.1.3.5-1,	Hapje e së paku 2 QH funksionale në dhjetor të vitit 2018
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.PROKURORIA PUBLIKE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Instalimi i sistemit për shpërndarjen elektronike të lëndëve dhe zbatimi konsekuent i sistemit për menaxhimin e lëndëve.	4.1.3.3 -1	Zbatimi i principit të pavarësisë gjatë shpërndarjes së lëndëve	1. Përditësimi i sistemit 2. Pajisja teknike 3. Përmirësimi dhe mirëmbajtja e rrjetit	PPRM	MD	Në kontinuitet, nga janari i vitit 2018	nuk shkakton implikacione fiskale	Sistem funksional i shpërndarjes së lëndëve i cili zbatohet në punën e përditshme të prokurorive publike
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.PROKURORIA PUBLIKE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Menaxhimi buxhetor dhe financiar	4.1.3.4 -1	Përforcimi i kapaciteteve për planifikim buxhetor dhe menaxhim financiar	1. Përpilimi i analizës me masa të propozuara për tejkalimin e dobësive të lokalizuara 2. Miratimi i dispozitave nënligjore 3. Shtimi i kuadrove të nevojshëm 4. Ripajisje teknike 5. Trajnime të vazhdueshme	PPRM	AGJPP dhe MF	1. Maj 2018 2. Dhjetor 2018 3 dhe 4 nga janari i vitit 2019 5. nga marsi i vitit 2019	8.300.000,00 denarë	Kuadro të trajnuara dhe të punësuar prej vitit 2019 Pajisje teknike funksionale prej vitit 2019

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1. PROKURORIA PUBLIKE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Ndarja hapësinore e prokurorive publike nga gjykatat	4.1.3.5 -1	Sigurimi i hapësirave të veçanta për prokuroritë publike që janë të vendosura në hapësirat e gjykatave	1. Sigurimi i mjeteve financiare 2. Gjetja/Ndërtimi i objekteve 3. Pajisje teknike - materiale	PPRM	MD dhe MF	në kontinuitet, prej vitit 2018	117.000.000,00 denarë Buxheti i RM/1.900.00 ЕУР ИПА	Puna e prokurorive publike në objekte të reja
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1. PROKURORIA PUBLIKE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Shtimi i kuadrit në administratën e prokurorisë publike	4.1.3.6 -1	Punësimi i kuadrit profesional, në pajtim me kriteret e reja ligjore.	1. Sigurimi i mjeteve financiare 2. Zbatimi i procedurës së punësimit 3. Trajnimi i të punësuarve në administratën e prokurorisë publike	PPRM	MD	në kontinuitet, prej muajit korrik të vitit 2018	7.596.000,00 denarë për resurse njerëzore dhe pajisje	Rritja për 30% e të punësuarve në administratën e prokurorisë publike deri në vitin 2022
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1. PROKURORIA PUBLIKE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Vendosja e interoperabilitetit të prokurorisë publike me MPB, DPF, DKF, DDRM, DAP, AMPS, gjykatat, entet penitenciare dhe odën e avokatisë.	4.1.3.7 -1	Lidhja elektronike e sistemeve, përforcimi dhe përmirësimi i bashkëpunimit	1. Furnizimi i pajisjeve për lidhje elektronike 2. Sigurimi i mjeteve materiale për mirëmbajtjen e sistemeve 3. Trajnime për shfrytëzimin e sistemit për interoperabilitet	PPRM	MD, AMPS, AGJPP	1. Janar 2019 2 dhe 3 në kontinuitet, prej vitit 2019	IPA/ Ndihmë nga jashtë	Interoperabilitet i vendosur në mes prokurorisë publike dhe institucioneve të tjera kompetente
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1. PROKURORIA PUBLIKE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Optimizimi i strukturës së prokurorisë publike	4.1.3.8 -1	1. Analizë gjithëpërfshirëse për strukturën e PP në territorin e RM-së në korrelacion me analizën e organizimit të rrjetit gjyqësor 2. Sjellja e ligjit të ri për prokurorinë publike me qëllim që struktura e prokurorisë publike ta ndjekë rregullimin organizativ gjyqësor	1. Formimi i grupit të punës me pjesëmarrje të prokurorëve publikë, gjyqtarëve, komunitetit akademik, sektorit civil dhe ekspertëve të UE - së. 2. Përpilimi i projektligjeve 3. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikim në RVEN dhe debati publik) 4. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së 5. Miratimi i projektligjit nga Qeveria e RM-së. 6. Nxjerrja e ligjit nga Kuvendi i RM-së.	MD	PPRM	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Numër proporcional i prokurorëve publikë me numrin e gjykatave

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.PROKURORIA PUBLIKE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Ridefinimi i statusit juridik të PSP në një prokurori të veçantë publike me kompetencë autonome, në kuadër të PP, për tërë territorin e RM, me seli në Shkup dhe zgjerimi i kompetencave për ndjekjen e veprave penale të një profili të lartë korrupsioni	4.1.3.9-1	Sjellja e ligjit të ri për prokurorinë publike	1. Formimi i grupit të punës me pjesëmarrjen e prokurorëve publikë, përfaqësuesve të KPPRM, Shoqatës së prokurorëve publikë, qarqet akademike, SC, AP, gjyqtarë dhe avokatë. 2. Analizat komparative dhe shqyrtimi i zgjidhjeve të mundshme ligjore 3. Përgatitja e projektligjit. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjit nga Kuvendi i RM-së	MD		1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Inkorporimi i PS në sistemin e PP, prej vitit 2018
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.PROKURORIA PUBLIKE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Racionalizimi i detyrimeve dhe kompetencave në kuadër të sistemit udhëheqës për prokurorinë dhe kompetencat kyçe të PP	4.1.3.10-1	1. Revidimi i kornizës rregulatore për sistemin udhëheqës të prokurorisë, si dhe i Prokurorit Publik të RM dhe i Këshillit të Prokurorëve Publikë të RM 2. Revidimi i kornizës rregulatore për mbikëqyrje dhe vartësi hierarkie, për dhënien e kompetencave operative në njësitë e ndryshme dhe për sistemin e ndarjes së lëndëve në kuadër të PP.	1. Formimi i grupit të punës me pjesëmarrjen e prokurorëve publikë, përfaqësuesve të KPPRM, Shoqatës së prokurorëve publikë, qarqet akademike, SC, AP, gjyqtarë dhe avokatë. 2. Analizat komparative dhe shqyrtimi i zgjidhjeve të mundshme ligjore 3. Përgatitja e projektligjit. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjit nga Kuvendi i RM-së	MD	KPPRM	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Kufizimi i kompetencave në mes PP së RM dhe KPPRM
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1.PROKURORIA PUBLIKE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË	Sigurimi dhe garantimi i pavarësisë, profesionalitetit dhe përgjegjësisë së anëtarëve të Këshillit të Prokurorëve Publikë të RM	4.1.4.1-1	Deprofesionalizimi i anëtarëve të Këshillit të Prokurorëve Publikë të RM	1. Formimi i grupit të punës për KPPRM me inkuadrimin e prokurorëve publikë, gjyqtarëve, bashkësisia akademike, sektori civil dhe ekspertëve të UE. 3. Përgatitja e projektligjit. 4. Njoftimi i publikut me zgjidhjen ligjore të propozuar (publikimi i RVEN dhe debati publik) 5. Dorëzimi i projektligjit në Qeverinë e RM-së. 6. Miratimi i projektligjeve nga Qeveria e RM-së. 7. Sjellja e ligjit nga Kuvendi i RM-së	MD	KPPRM, Shoqata e prokurorëve publikë	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Prokurorë publikë të zgjedhur si anëtarë të KPPRM në pajtim me kriteret e reja ligjore

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
4. INSTITUCIONET GJYQËSORE, INSTITUCIONE TË TJERA NË FUNKSION TË SEKTORIT GJYQËSOR	4.1. INSTITUCIONET GJYQËSORE 4.1.1. KËSHILLI I PROKURORËVE PUBLIKË TË RM	Rritja e transparencës së KGJRM	4.1.4.2 -1	Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e LKPPRM, ndryshimi i akteve nën-ligjore	Procedura të qarta, të rregulluara në pjesën e punës së hapur, nëpërmjet shpalljes publike të të gjitha vendimeve që merr Këshilli, veçanërisht mbi zgjedhjen, avancimin, notimin, procedurën disiplinore, shkarkimin, analizat, konkluzionet, raportet dhe njoftimet lidhur me të gjitha aktivitetet e Këshillit në ueb portal.	MD, KPPRM	PPRM	Në kontinuitet drej në vitin 2020	IPA/ Ndihmë nga jashtë	Vendime, konkluzione, analiza dhe raporte të publikuara në ueb faqen e KPPRMO
5. REFORMA NË SFERA TË VEÇANTA	5.1. SFERA JURIDIKE NDËSHKIMORE	Kodifikimi i dispozitave jo penale në Kodin Penal dhe harmonizimi i tij me standardet evropiane dhe ndërkombëtare	5.1.1 -1	Përpilimi i kodit të ri penal me qëllim të: 1. Harmonizimit me direktivat e UE në fushën ndëshkimore 2. Përfshirjes së të gjitha veprave penale të parapara në dispozita të tjera jo penale në Kodin Penal 3. Ridefinimit të dispozitave për caktimin e masës së dënimeve në pajtim me udhëzimet për ndërprerjen e vlefshmërisë së Ligjit për caktimin e llojit dhe zgjedhjen e masës së dënimit 4. Vendosjes së principit të mos dënimit të viktimave, në pajtim me standardet ndërkombëtare 5. Revidimit të veprave penale lidhur me terrorizmin, në pajtim me standardet ndërkombëtare 6. Vendosjes së ndalesës për ushtrimin e çfarëdo profesioni juridik, për gjyqtarët e dënuar me akt-gjykim të formës së prerë për vepër penale që ka të bëjë me keqpërdorimin e funksionit të gjyqtarit	1. Formimi i grupit të punës në përbërje të gjyqtarëve, prokurorëve publikë, avokatëve, komunitetit akademik, SC 2. Analiza e ligjvënies evropiane në këtë fushë 3. Mbatja e shqyrtimeve dhe debateve publike 4. Përpilimi i projektligjit dhe dorëzimi i tij në Qeverinë e RM-së. 5. Miratimi i projektligjit nga Qeveria e RM-së. 6. Sjellja e Ligjit nga Kuvendi i RM-së 7. Trajnime të rregullta me qëllim të interpretimit dhe implementimit të drejtë të ligjit	MD	PPRM, gjykatat dhe organet tjera	1. Janar 2018 2. Janar - Prill 2018 3. Prill-Maj 2018 4. Qershor 2018 5. Korrik 2018 6. Tetor 2018 5. në kontinuitet, prej vitit 2019	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Ligji i ri i kodifikuar dhe harmonizuar penal, i shpallur në gazetën zyrtare

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
5. REFORMA NË SFERA TË VEÇANTA	5.1 SFERA JURIDIKE NDËSHKIMORE	Të proceduarit e drejtë me përforcimin e të drejtave për mbrojtjen dhe sigurimin e të drejtave të njeriut në procedurën penale.	5.1.2 -1	Përpilimi i Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e LPP -së me qëllim të: 1.Harmonizimit të direktivave të reja të UE lidhur me të drejtën e interpretimit dhe përkthimit në procedurën penale, të drejtën e informimit në procedurë penale, mbrojtjen e të dhënave personale në kuadër të bashkëpunimit në lëndët penale, për standardet e të drejtave, mbështetjen dhe mbrojtjen e viktimave nga veprat penale. 2. Shqyrtimi dhe plotësimi i ndryshimeve më veç të përpiluara të LPP - së me qëllim të tejkalimit të interpretimit panjësuar dhe zbatimit praktik të panjësuar të disa dispozitave 3. Precizimi i dispozitave sa i përket përcaktimit, vazhdimit dhe ndërprerjes së masës së paraburgimit 4. Precizimi i dispozitave për marrëveshje mbi santonin penal	1. Formimi i grupit të punës në përbërje të gjyqtarëve, prokurorëve publikë, avokatëve, komunitetit akademik, SC 2. Analiza e ligjvënies evropiane në këtë fushë 3. Mbatja e shqyrtimeve dhe debateve publike 4. Përpilimi i projektligjit dhe dorëzimi i tij në Qeverinë e RM-së. 5. Miratimi i projektligjit nga Qeveria e RM-së. 6. Sjellja e Ligjit nga Kuvendi i RM-së 7. Trajnime të rregullta me qëllim të interpretimit dhe implementimit të drejtë të ligjit	MD	MPB, PSP, avokatë	1. Nëntor 2017 2. Dhjetor 2017 3. dhe 4. Shkurt 2018 5. Prill 2018 6. Maj 2018 7. Korrik 2018	Mjetet financiare janë paraparë në kuadër të shumës së caktuar të paraparë në pikën 3.1.3.-1	Ndryshime dhe plotësime të LPP - së, të publikuara në Gazetën Zyrtare
5. REFORMA NË SFERA TË VEÇANTA	5.1 SFERA JURIDIKE NDËSHKIMORE	Kompensimi i viktimave të veprave penale	5.1.3. -1	Përpilimi i Ligjit për fondin shtetëror për kompensimin e viktimave	1. Formimi i grupit të punës në përbërje të gjyqtarëve, prokurorëve publikë, avokatëve, AP, përfaqësuesve të MPPS, përfaqësuesve të MPB, Drejtoria për ekzekutimin e sanksioneve, institucionet penitenciare, komunitetit akademik, SC 3. Mbatja e shqyrtimeve dhe debateve publike 4. Përpilimi i projektligjit dhe dorëzimi i tij në Qeverinë e RM-së. 5. Miratimi i projektligjit nga Qeveria e RM-së. 6. Sjellja e Ligjit nga Kuvendi i RM-së 7. Trajnime të rregullta me qëllim të interpretimit dhe implementimit të drejtë të ligjit	MD	MPB, MPPS	1. Nëntor 2017 2. Dhjetor 2017 3. dhe 4. Shkurt 2018 5. Prill 2018 6. Maj 2018 7. Korrik 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Fond shtetëror funksional

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
5. REFORMA NË SFERA TË VEÇANTA	5.1 SFERA JURIDIKE NDËSHKIMORE	Përmirësimi dhe përforsimi i mbrojtjes së dëshmitarëve dhe bashkëpunëtorëve në drejtësi	5.1.4. -1	Përpilimi i Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për mbrojtjen e dëshmitarëve: 1. Precizimi i dispozitave të LMD 2. Harmonizimi i dispozitave të LMD në kontekst të lëndëve për përgjimin kundërligjor të komunikimeve, në kompetencë të PSP: 3. Harmonizimi me ligjvënien e UE	1. Formimi i grupit të punës në përbërje të gjyqtarëve, prokurorëve publikë, avokatëve, AP, përfaqësuesve të MTSP, përfaqësuesve të MPB, Drejtoria për ekzekutimin e sanksioneve, institucionet penitenciare, komunitetit akademik, SC 3. Përpilimi i projektligjit dhe dorëzimi i tij në Qeverinë e RM-së. 4. Miratimi i projektligjit nga Qeveria e RM-së. 5. Sjellja e Ligjit nga Kuvendi i RM-së 6. Trajnime të rregullta me qëllim të interpretimit dhe implementimit të drejtë të ligjit	MD	MPB, MPPS, Drejtoria për Ekzekutimin e Sanksioneve dhe organe të tjera kompetente	1. Tetor 2017 2. 2017 3. dhe 4. Shkurt 2018 5. Prill 2018 6. Maj 2018 7. Korrik 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Sistem funksional për mbrojtjen e dëshmitarëve në pajtim me ligjin e ri, Maj 2018
5. REFORMA NË SFERA TË VEÇANTA	5.1 SFERA JURIDIKE NDËSHKIMORE	Përmirësimi i sistemit për drejtësi të fëmijëve	5.1.5 -1	Ndryshim dhe plotësim i Ligjit për drejtësi të fëmijëve: 1. Respektimi konsekuent i principit në interesin më të mirë të fëmijës 2. Harmonizimi me direktivat më të reja të UE, që kanë të bëjnë me kufijtë procedural për mbrojtjen e fëmijëve që dyshohen apo akuzohen në procedurë penale 3. Përforsimi i mbrojtjes së fëmijëve viktimë të veprave penale, duke përfshirë masat për rehabilitim dhe edukim intensiv të fëmijëve 4. Vënia e dispozitave procedurale sa i përket rrjedhës së shqyrtimit kryesor 5. Të lehtësohet qasja e fëmijëve - viktimë në konsultë dhe përfaqësim juridik 6. Fondi për dëmshpërblimin e fëmijëve - viktimë 7. Përforsimi i mekanizmeve për parandalimin e delikucës së fëmijëve në nivel lokal dhe qendror, si dhe përforsimi institucional, material dhe funksional i Këshillit Shtetëror për Parandalimin e Delikucës Fëmijërore.	1. Formimi i grupit të punës në përbërje të gjyqtarëve, prokurorëve publikë, avokatëve, AP, përfaqësuesve të MPB, përfaqësuesve të QPS, komunitetit akademik, SC 2. Përpilimi i projektligjit dhe dorëzimi i tij në Qeverinë e RM-së. 3. Miratimi i projektligjit nga Qeveria e RM-së. 4. Sjellja e Ligjit nga Kuvendi i RM-së 5. Trajnime të rregullta me qëllim të interpretimit dhe implementimit të drejtë të ligjit	MD	prokuroritë publike, gjykatat, MPB, QPS	1. Nëntor 2018 2. Dhjetor 2018 3. Janar 2019 4. Mars 2019 5. Shtator 2019	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Sistem i përmirësuar funksional për drejtësi të fëmijëve

PLAN I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
5.REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.1.SFERA JURIDIKO NDËSHKUESE	Përmirësimi i bashkëpunimit ndërkombëtar në materien penale	5.1.6 - 1	Ndryshime dhe plotësime të Ligjit për bashkëpunim ndërkombëtar në materien penale: 1. Tejkalmi i interpretimeve dhe praktikave të hasura të ndryshme në zbatimin e tij për shkak të kufizimit më preciz të kompetencave të gjyqtarit dhe prokurorit publik 2. Riprecizimi i procedurës së shkurtuar për ekstradim 3. Dispozita për përcaktimin e arrestit ndaj personit për të cilin është duke vijuar procedura për ekstradim	1. Formimi i grupit punues nga gjyqtarë, prokurorë publik, avokatë, AP, përfaqësues nga MPB, komuniteti akademik, SC 2. Mbajtja e seancave dhe diskutimeve publike 3. Përgatitja e Projektligjit dhe dërgimi në Qeverinë e RM 4. Projektligji i miratuar nga ana e Qeverisë së RM 5. Ligji i sjellur nga Kuvendi i RM 6. Trajnime të rregullta për shkak të interpretimit dhe implementimit të drejtë të ligjit	MD	MPB, prokuroritë publike, gjykatat	1. Nëntor 2018 2. Dhjetor 2018 3. Shkurt 2019 4. Prill 2019 5. Maj 2019 7. Shtator 2019	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Bashkëpunim funksional dhe i intensifikuar ndërkombëtar në materien penale
5.REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.1.SFERA JURIDIKO NDËSHKUESE	Efikasiteti i sistemit për ekzekutimin e sanksioneve	5.1.7 -1	Evoluimi i implementimit të Strategjisë Kombëtare për zhvillimin e sistemit penitenciar 2015-2019	Formimi i grupit punues ekspertësh për përgatitjen e analizës me masa konkrete	MD	DES shoqatat profesionale	Në vazhdimësi nga janari 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Nota të përmirësuar për gjendjen në sistemin penitenciar nga organizatat vendore dhe ndërkombëtare
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.2.SFERA JURIDIKO - ADMINISTRATIVE	Rritja e efikasitetit të kontestit administrativ dhe zvogëlimi i kohëzgjatjes së procedurës administrative - gjyqësore me shmangien e mbingarkimit të buxhetit të RM	5.2.1.-1	Kufizimi kontestit administrativ në dy instanca. Përgatitja e analizës gjithëpërfshirëse për përmirësimin e efikasitetit të kontestit administrativ me theks të veçantë në realizimin e dyshkallshmërisë në procedurën administrative - gjyqësore, me kycjen e publikut profesional ndërkombëtar.	Analiza e efikasitetit të sistemit ekzistues të kontestit administrativ me propozime për përmirësim, duke i shfrytëzuar përvojat komparative dhe praktikave më të mira	MD	GJA, GJLA, PSH dhe përfaqësues të komunitetit akademik dhe ekspertët ndërkombëtar	janar - maj viti 2018	TAIEX	Analizë e publikuar në uebfaqen e Ministrisë së Drejtësisë

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
5.REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.2.SFERA JURIDIKO - ADMINISTRATIVE	Shmangia e mbingarkimit të Prokurorit të Shtetit nga pjesëmarrja në konteste administrative	5.2.2.-1.	Ligji i ri KA dhe ndryshime të Ligjit për prokurorinë shtetërore për shkak të heqjes së mundësisë së PSH që të japë zgjidhje juridike në kontest administrativ në emër të organit publik.	1. Formimi i grupit punues për ligjin e ri KA, me përfshirjen e gjyqtarëve të Gjykatës Administrative, Gjykatës së Lartë Administrative, Gjykatës Supreme, përfaqësues të komunitetit akademik 2. Përdorimi i analizave komparative dhe konsultime me ekspertë të huaj. 3. Përgatitja e projektligjit 4. Njohja e publikut me zgjedhjen e propozuar ligjore (publikimi në ENER dhe diskutim publik) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. Është miratuar Projektligj nga ana e Qeverisë së RM 7. Është sjellë ligj nga Kuvendi i RM-së	MD	GJA, GjLA, PSH dhe përfaqësues të komunitetit akademik	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Shkurtimi i kohëzgjatjes së procedurës administrative - gjyqësore dhe rritje e efikasitetit duke filluar nga janari 2019
5.REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.2.SFERA JURIDIKO - ADMINISTRATIVE	Shmangia e mbingarkimit të Prokurorit të Shtetit nga pjesëmarrja në konteste administrative	5.2.2.-1.	Ligji i ri KA dhe ndryshime të Ligjit për prokurorinë shtetërore për shkak të heqjes së mundësisë së PSH që të japë zgjidhje juridike në kontest administrativ në emër të organit publik.	1. Formimi i grupit punues për ligjin e ri KA, me përfshirjen e gjyqtarëve të Gjykatës Administrative, Gjykatës së Lartë Administrative, Gjykatës Supreme, përfaqësues të komunitetit akademik 2. Përdorimi i analizave komparative dhe konsultime me ekspertë të huaj. 3. Përgatitja e projektligjit 4. Njohja e publikut me zgjedhjen e propozuar ligjore (publikimi në ENER dhe diskutim publik) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. Është miratuar Projektligj nga ana e Qeverisë së RM 7. Është sjellë ligj nga Kuvendi i RM-së	MD	GJA, GjLA, PSH dhe përfaqësues të komunitetit akademik	1. Nëntor 2017 2. Dhjetor 2017 3. dhe 4. Shkurt 2018 5. Prill 2018 6. Maj 2018 7. Korrik 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Shkurtimi i kohëzgjatjes së procedurës administrative - gjyqësore dhe rritje e efikasitetit duke filluar nga janari 2019
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.2.SFERA JURIDIKO - ADMINISTRATIVE	Vendimarrje e shpeshuar meritore e Gjykatës Administrative, gjegjësisht, vendimarrje në kontest me jurisdikcion të plotë	5.2.3.-1	Ligji i ri i KA për shkak të precizimit të termit vendimarrje meritore” të Gjykatës Administrative. Do të përcaktohen kriteret e sakta dhe kushte për vendimarrje të domosdoshme të Gjykatës me jurisdikcion të plotë	1. Formimi i grupit punues për ligjin e ri KA, me përfshirjen e gjyqtarëve të Gjykatës Administrative, Gjykatës së Lartë Administrative, Gjykatës Supreme, përfaqësues të komunitetit akademik 2. Përdorimi i analizave komparative dhe konsultime me ekspertë të huaj. 3. Përgatitja e projektligjit 4. Njohja e publikut me zgjedhjen e propozuar ligjore (publikimi në ENER dhe diskutim publik) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. Është miratuar projektligj nga ana e Qeverisë së RM 7. Është sjellë ligj nga Kuvendi i RM-së 8. Trajnime të rregullta për shkak të interpretimit dhe implementimit të drejtë të ligjit	MD	GJA, GjLA dhe përfaqësues të komunitetit akademik	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018 8. Tetor 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Numri i rritur i vendimeve meritore në GJA për 10% në nivel vjetor duke filluar nga 2019

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.2.SFERA JURIDIKO - ADMINISTRATIVE	Sigurimi i ekzekutivitetit të aktgjykimave në konteste administrative	5.2.4.-1	Ligj i ri për KA me të cilin do të parashikohen sanksione për personat zyrtarë në organet publike të cilat gjatë vendosjes së sërishme të lëndës së kthyer nga Gjykata Administrative nuk e kanë ekzekutuar aktgjykimin e gjykatës dhe nuk kanë vendosur në përputhje me udhëzimet e gjykatës	1. Formimi i grupit punues për ligjin e ri KA, me përfshirjen e gjyqtarëve të Gjykatës Administrative, Gjykatës së Lartë Administrative, Gjykatës Supreme, përfaqësues të komunitetit akademik 2. Përdorimi i analizave komparative dhe konsultime me ekspertë të huaj. 3. Përgatitja e projektligjit 4. Njohja e publikut me zgjedhjen e propozuar ligjore (publikimi në ENER dhe diskutim publik) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. Është miratuar Projektligj nga ana e Qeverisë së RM 7. Është sjellë ligj nga Kuvendi i RM-së	MD	GJA, GJLA dhe përfaqësues të komunitetit akademik	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Numri i rritur i vendimeve të kryera në GJA për 10% në nivel vjetor duke filluar nga 2019
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.2.SFERA JURIDIKO - ADMINISTRATIVE	Mundësimi i seancave publike në kontestet administrative	5.2.5.-1	Ligj i ri KA në të cilin do të përcaktohet obligimi për udhëheqjen e seancave publike kur kontesti administrativ vendoset në mënyrë meritore (kontest i juridiksionit të plotë)	1. Formimi i grupit punues për ligjin e ri KA, me përfshirjen e gjyqtarëve të Gjykatës Administrative, Gjykatës së Lartë Administrative, Gjykatës Supreme, përfaqësues të komunitetit akademik 2. Përdorimi i analizave komparative dhe konsultime me ekspertë të huaj. 3. Përgatitja e projektligjit 4. Njohja e publikut me zgjedhjen e propozuar ligjore (publikimi në ENER dhe diskutim publik) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. Është miratuar Projektligj nga ana e Qeverisë së RM 7. Është sjellë ligj nga Kuvendi i RM-së	MD	GJA, GJLA dhe përfaqësues të komunitetit akademik	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Numër i rritur i seancave të zbatuara publike për 5% në nivel vjetor duke filluar nga viti 2013
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.2.SFERA JURIDIKO - ADMINISTRATIVE	Harmonizimi i LKA me LPPA nga viti 2015	5.2.6.-1	Ligj i ri i KA i harmonizuar me LPPA	1. Formimi i grupit punues për ligjin e ri KA, me përfshirjen e gjyqtarëve të Gjykatës Administrative, Gjykatës së Lartë Administrative, Gjykatës Supreme, përfaqësues të komunitetit akademik 2. Përdorimi i analizave komparative dhe konsultime me ekspertë të huaj. 3. Përgatitja e projektligjit 4. Njohja e publikut me zgjedhjen e propozuar ligjore (publikimi në ENER dhe diskutim publik) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. Është miratuar Projektligj nga ana e Qeverisë së RM 7. Është sjellë ligj nga Kuvendi i RM-së	MD	GJA, GJLA, MSHIA dhe përfaqësues të komunitetit akademik	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Ligj i harmonizuar

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.2.SFERA JURIDIKO - ADMINISTRATIVE	Rritja e transparencës së punës së Gjykatës Administrative	5.2.7.-1	Precizimi dhe plotësimi i të dhënave të përbajtura në Raportet vjetore për punë të Gjykatës Administrative në përputhje me AKMIS	Vendosja e Raporteve vjetore për punën e Gjykatës Administrative numrin e vendimeve të sjellura në kontest të juridiksionit të plotë, numrin e vendimeve të sjellura sipas seancave të mbajtura paraprakisht me gojë, numri i vendimeve të sjellura nga gjyqtari individual dhe të ngjashme.	GJA		tetor viti 2018	nuk shkakton implikime fiskale	Raporte gjenerale nga AKMIS sistemi duke filluar nga janari 2019
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.2.SFERA JURIDIKO - ADMINISTRATIVE	Përmirësimi i kushteve për punë hapësinore materiale - teknike të Gjykatës Administrative	5.2.8.-1	1.Sigurimi i hapësirave për gjykatore dhe zyre për Gjykatës Administrative 2. Sigurimi i kompjuterëve, serverëve, printerëve, lidhjes rrjetore	1.Sigurimi i hapësirës për zyre gjykatore për Gjykatën Administrative 2. Mundësimi i hapësirave të ndërtesës së vjetër të GJTH Shkupi 1 3. Furnizimi me kompjuterë, serverë, printerë, lidhjes rrjetore	MD/KGJB	GJK	në vazhdimësi nga fillimi i vitit 2018	18.000.000,00 denar	Janë siguruar kushte hapësinore dhe materiale - teknike për punë
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.2.SFERA JURIDIKO - KUNDËRVAJTËSE	Barazimi i praktikës gjyqësore gjatë zgjidhjes së kontesteve nga kontratat administrative	5.2.9.-1	Marrja reale e kompetencës së Gjykatës Administrative që të vendosë kontestet që burojnë nga kontratat administrative	Trajnime specifike të këshillave në Gjykatën Administrative që zgjidhin konteste të kontratave administrative nga ekspertë vendas dhe ndërkombëtar për lloje të ndryshme të kontratave administrative dhe nga gjyqtarë me përvojë administrative të cilët në vende tjera gjykojnë konteste të këtilla	AGJPP		në vazhdimësi tre muaj pas hyrjes në fuqi të LKA	nuk shkakton implikime fiskale	Janë miratuar vendime të unifikuara për kontrata administrative duke filluar nga janari i vitit 2019
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.3. SFERA JURIDIKO - KUNDËRVAJTËSE	Zvogëlimi i gjobave për kundërvajtje	5.3.1.-1	Përcaktimi i largësisë së saktë të lartësisë së gjobave për kundërvajtje në LK me mundësi të kufizuar me ligjet materiale të përcaktohet gjobë më e lartë për kundërvajtje	1. Formimi i grupit punues për ligj të ri për kundërvajtje i përbërë nga gjyqtarë në kundërvajtje, përfaqësues nga të gjitha organet publike që kanë komisione për kundërvajtje, inspektorë, publiku akademik, dhe SC. 2. Përdorimi i analizave komparative dhe konsultime me ekspertë të huaj 3. Përgatitja e projektligjit 4. Njohja e publikut me zgjidhjen e propozuar ligjore (publikimi në ENER dhe debate publike) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. I miratuar projektligji nga ana e Qeverisë së RM-së 7. Është sjellë ligj nga Kuvendi i RM-së 8. Trajnime të rregullta për interpretim të drejtë të implementimit të ligjit	MD	AGJPP	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018 8. në vazhdimësi pas nxjerrjes së ligjit	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Shumë e zvogëluar e gjobave për disa kundërvajtje të caktuara duke filluar nga viti 2019

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.3. SFERA JURIDIKO - KUNDËRVAJTËSE	Zvogëlimi i gjobave për kundërvajtje	5.3.1.-2	Harmonizimi i të gjitha rregulloreve materiale me dispozitat e LK në drejtim të zvogëlimit të gjobave të cilat janë vërtetuar me të njëjtat	Formimi i grupeve punuese në të gjitha organet publike për përgatitjen e ndryshimeve të ligjeve të veta materiale për shkak të harmonizimit të tij me LK.	të gjitha ministrinë kompetente për përgatitjen e ligjeve materiale që përmbajnë dispozita për kundërvajtje	Organe tjera në përbërje të ministrive	tre muaj pas nxjerrjes së ligjit të ri për kundërvajtje	nuk shkakton implikime fiskale	Shumë e zvogëluar e gjobave për disa kundërvajtje të caktuara duke filluar nga viti 2019
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.3. SFERA JURIDIKO - KUNDËRVAJTËSE	Përkufizimi ndërmjet shkeljeve administrative dhe kundërvajtjes gjyqësore	5.3.2.-1	1. Përcaktimi i përkufizimit ligjor për shkelje administrative në kompetencë të komisioneve kundërvajtëse 2. Vërtetimi i dënimit maksimal gjobës për kundërvajtje gjyqësore	1. Formimi i grupit punues për ligj të ri për kundërvajtje i përbërë nga gjyqtarë në kundërvajtje, përfaqësues nga të gjitha organet publike që kanë komisione për kundërvajtje, inspektorë, publiku akademik, dhe SC. 2. Përdorimi i analizave komparative dhe konsultime me ekspertë të huaj 3. Përgatitja e projektligjit 4. Njohja e publikut me zgjidhjen e propozuar ligjore (publikimi në ENER dhe debate publike) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. I miratuar Projektligji nga ana e Qeverisë së RM-së 7. Është sjellë ligj nga Kuvendi i RM-së 8. Trajnime të rregullta për interpretim të drejtë të implementimit të ligjit	MD	AGJPP	1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018 8. në vazhdimësi pas nxjerrjes së ligjit	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Shumë e zvogëluar e gjobave për disa kundërvajtje të caktuara duke filluar nga viti 2019
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.3. SFERA JURIDIKO - KUNDËRVAJTËSE	Përmirësimi i efikasitetit të procedurës kundërvajtëse	5.3.3.-1	Analiza e gjendjes së lidhur me dyshkallshmërinë e procedurës kundërvajtëse, me vështrim të posaçëm në Ligjin për themelimin e Komisionit shtetëror për vendosje në shkallë të dytë sipas kundërvajtjeve dhe mbikëqyrjes inspektuese	Përgatitja e analizës me zgjidhje konkrete të Ligjit për kundërvajtje nga ana e ekspertëve vendas dhe ndërkombëtarë	MD		Janar - Maj 2018	TAIEX	Analizë e publikuar në uebfaqen e Ministrisë së Drejtësisë

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
5.REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.3. SFERA JURIDIKO - KUNDËRVAJTËSE	Parandalimi përkundër represionit si qëllim kryesor i procedurës kundërvajtëse	5.3.4.-1	Shqiptimi i paralajmërimit para se të shqiptohet gjobë për të gjitha shkeljet administrative kur është e mundur	1. Formimi i grupit të punës për ligj të ri për kundërvajtje i përbërë nga gjyqtarë në kundërvajtje, përfaqësues nga të gjitha organet publike që kanë komisione për kundërvajtje, inspektorë, publiku akademik, dhe SC. 3. Përgatitja e projektligjit 4 4. Njohja e publikut me zgjidhjen e propozuar ligjore (publikimi i RVEN dhe debate publike) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. Projektligj i miratuar nga QRM 7. Ligj i miratuar nga Kuvendi i RM 8. Trajnime të rregullta për interpretim të drejtë të ligjit	MD		1. Shkurt 2018 2. Prill 2018 3. Maj 2018 4. dhe 5. Qershor 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018 8. në vazhdimësi pas nxjerrjes së ligjit	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë, të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Numër i rritur i vendimeve me paralajmërim të shqiptuara
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.3. SFERA JURIDIKO - KUNDËRVAJTËSE	Parandalimi përkundër represionit si qëllim kryesor i procedurës kundërvajtëse	5.3.4.-2	Shqiptimi i paralajmërimit para se të shqiptohet gjobë për të gjitha shkeljet administrative kur është e mundur	Trajnimi i inspektorëve dhe anëtarëve të komisioneve për kundërvajtje	MD /MSHIA		në vazhdimësi pas nxjerrjes së zgjidhjeve të reja ligjore	nuk shkakton implikime fiskale	Numër i rritur i vendimeve me paralajmërim të shqiptuara
5.REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.4 SFERA CIVILO - JURIDIKE	Vendosja e sistemit stabil civilo juridik përmes plotësimit të zbrazëtirave ekzistuese juridike dhe harmonizimi i tij me standardet evropiane dhe me rrjedhojat bashkëkohore shoqërore	5.4.1-1	Koordinimi i reformave në sektorin civilo - juridik	1. Formimi i trupit të përhershëm të punës për vëzhgimin e reformave në sistemin civilo juridik i përbërë nga komuniteti akademik, odave ekonomike, organeve tjera shtetërore administrative 2. Përgatitja e raporteve të rregullta me propozime për ndryshimin e zgjidhjeve ligjore dhe rekomandime për zbatimin e ligjit 3. Ndryshimi i aktit nënligjor në drejtim të njësisë së posaçme organizative për të drejtën civile	MD		Në vazhdimësi nga nëntori i vitit 2017	nuk shkakton implikime fiskale	1. Është formuar trup 2. Raporte të dërguara në MD 3. E formuar njësi e posaçme organizative në MD
5. PREFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.4 SFERA CIVILO - JURIDIKE	Vendosja e sistemit stabil civilo juridik përmes plotësimit të zbrazëtirave ekzistuese juridike dhe harmonizimi i tij me standardet evropiane dhe me rrjedhojat bashkëkohore shoqërore	5.4.1-2	Sjellja e ligjit të ri për marrëdhëniet obligative i harmonizuar me direktivat evropiane	1. Formimi i grupit të punës me pjesë marrje të gjyqtarëve, komunitetit akademik, sektorit civil për përgatitjen e Ligjit 2. Përgatitja e projektligjit 3. debate publike 4. Njohja e publikut me zgjidhjen e propozuar ligjore (publikimi i RVEN dhe debate publike) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. Projektligj i miratuar nga QRM 7. Miratimi i ligjit në Kuvend	MD	AGJPP	1. Shtator 2018 2 dhe 3. Dhjetor 2018 4. Janar 2019 5. Mars 2019 6. Prill 2019 7. Qershor 2019	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Ligj i ri MO në përputhje me Direktivat e BE

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.4 SFERA CIVILO - JURIDIKE	Vendosja e sistemit stabil civilo juridik përmes plotësimit të zbrazëtirave ekzistuese juridike dhe harmonizimi i tij me standardet evropiane dhe me rrjedhojat bashkëkohore shoqërore	5.4.1-4	Përgatitja e Ligjit për trashëgimi për shkak të harmonizimit me legjislativin evropian në sferë dhe praktikata më bashkëkohore evropiane	1. Formimi i grupit të punës me pjesë marrje të gjyqtarëve, komunitetit akademik, sektorit civil për përgatitjen e Ligjit 2. Përgatitja e projektligjit 3. debate publike 4. Njohja e publikut me zgjidhjen e propozuar ligjore (publikimi i RVEN dhe debate publike) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. Projektligj i miratuar nga QRM 7. Miratimi i ligjit në Kuvend	MD		1. Shtator 2018 2 dhe 3. Dhjetor 2018 4. Janar 2019 5. Mars 2019 6. Prill 2019 7. Qershor 2019	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Ligji i ri për trashëgimi i publikuar në Gazetën Zyrtare
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.4 SFERA CIVILO - JURIDIKE	Vendosja e sistemit stabil civilo juridik përmes plotësimit të zbrazëtirave ekzistuese juridike dhe harmonizimi i tij me standardet evropiane dhe me rrjedhojat bashkëkohore shoqërore	5.4.1-4	Përgatitja e Ligjit për trashëgimi për shkak të harmonizimit me legjislativin evropian në sferë dhe praktikata më bashkëkohore evropiane	1. Formimi i grupit të punës me pjesë marrje të gjyqtarëve, komunitetit akademik, sektorit civil për përgatitjen e Ligjit 2. Përgatitja e projektligjit 3. debate publike 4. Njohja e publikut me zgjidhjen e propozuar ligjore (publikimi i RVEN dhe debate publike) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. Projektligj i miratuar nga QRM 7. Miratimi i ligjit në Kuvend	MD		1. Shtator 2018 2 dhe 3. Dhjetor 2018 4. Janar 2019 5. Mars 2019 6. Prill 2019 7. Qershor 2019	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Ligji i ri për trashëgimi i publikuar në Gazetën Zyrtare
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.4 SFERA CIVILO - JURIDIKE	Vendosja e sistemit stabil civilo juridik përmes plotësimit të zbrazëtirave ekzistuese juridike dhe harmonizimi i tij me standardet evropiane dhe me rrjedhojat bashkëkohore shoqërore	5.4.1-5	Ndryshimi dhe plotësimi i LPJ për shkak të tejkalimit të problemeve gjatë zbatimit të tij	1. Formimi i grupit të punës me pjesë marrje të gjyqtarëve, komunitetit akademik, sektorit civil për përgatitjen e Ligjit 2. Përgatitja e projektligjit 3. Debate publike 4. Njohja e publikut me zgjidhjen e propozuar ligjore (publikimi i RVEN dhe debate publike) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. Projektligj i miratuar nga QRM 7. Miratimi i ligjit në Kuvend	MD		1. Shtator 2018 2 dhe 3. Dhjetor 2018 4. Janar 2019 5. Mars 2019 6. Prill 2019 7. Qershor 2019	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Ndryshime dhe plotësime të LPJ
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.4 SFERA CIVILO - JURIDIKE	Vendosja e sistemit stabil civilo juridik përmes plotësimit të zbrazëtirave ekzistuese juridike dhe harmonizimi i tij me standardet evropiane dhe me rrjedhojat bashkëkohore shoqërore	5.4.1-6	Revidimi i sistemit për përgjegjësi civile për shpifje dhe ofendim	1. Formimi i grupit të punës me pjesë marrje të gjyqtarëve, komunitetit akademik, sektorit civil për përgatitjen e Ligjit 2. Përgatitja e projektligjit 3. debate publike 4. Njohja e publikut me zgjidhjen e propozuar ligjore (publikimi i RVEN dhe debate publike) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. Projektligj i miratuar nga QRM 7. Miratimi i ligjit në Kuvend	MD		1. Maj 2018 2 dhe 3. Qershor 2018 4. Qershor 2018 5. Korrik 2018 6. Korrik 2018 7. Shtator 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Aktgjykime të shqiptuara për shpifje dhe ofendim me shumë simbolike të dëmit

PLANI I VEPRIMIT PËR ZBATIMIN E STRATEGJISË SË REFORMËS NË SEKTORIN E GJYQËSORIT 2017 - 2022

Sektori në strategji	Qëllimi strategjik	Drejtimi strategjik	Numri i masës	Masa	Aktiviteti	Organi/trupi kompetent	Organe/trupa të tjerë kompetentë	Afati i veprimit	Mjetet e nevojshme financiare	Indikatori i suksesshmërisë
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.4 SFERA CIVILO - JURIDIKE	Vendosja e sistemit stabil civilo juridik përmes plotësimit të zbrazëtirave ekzistuese juridike dhe harmonizimi i tij me standardet evropiane dhe me rrjedhojat bashkëkohore shoqërore	5.4.1-7	Trajnime për sferën civilo juridike	Realizimi në vazhdimësi i trajnimeve të specializuara për zbatimin e ligjeve në sferën civilo juridike	AGJPP		Në kontinuitet	nuk shkakton implikime fiskale	10 trajnime të zbatuara deri në vitin 2021
5. REFORMA NË SFERA TË POSAÇME	5.4 SFERA CIVILO - JURIDIKE	Ekspertim	5.4.2-1	Ndryshimi i Ligjit për ekspertizë në drejtim të precizimit të normave për hyrje në profesionin e ekspertit, ushtrimi i veprimtarisë dhe vazhdimi i licencave	1. Formimi i grupit të punës me pjesë marrje të gjyqtarëve, komunitetit akademik, sektorit civil për përgatitjen e Ligjit 2. Përgatitja e projektligjit 3. debate publike 4. Njohja e publikut me zgjidhjen e propozuar ligjore (publikimi i RVEN dhe debate publike) 5. Dërgimi i Projektligjit në Qeverinë e RM 6. Projektligj i miratuar nga QRM 7. Sjellja e ligjit në Kuvend	MD		Nëntor 2017 2 dhe 3. Dhjetor 2017 4. Dhjetor 2017 5. Janar 2018 6. Janar 2018 7. Mars 2018	Mjetet financiare janë parashikuar në kuadër të shumës së paraparë të caktuar në pikën 3.1.3.-1	Ndërprerja e dhënies së provimeve në mënyrë elektronike dhe zbatimi i mënyrës së re të dhënies së provimeve

REPUBLIKA E MAQEDONISË
Ministria e Drejtësisë